

Յ
**«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՃԳՆԱԺԱՄԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

Երևան – 2020

ՆԱԽԱԲԱՆ

ՀՀ Արտակարգ իրավիճակների նախարարության (այսուհետ՝ ԱԲՆ) ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիայի (այսուհետ՝ ՃԿՊԱ կամ ակադեմիա) ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումն իրականացվել է ակադեմիայի ներկայացրած ղեկավարի համաձայն:

Հավատարմագրման գործընթացը կազմակերպել և համակարգել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամը (այսուհետ՝ ՈԱԱԿ)՝ առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 978-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011 թվականի հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N 959-Ն որոշմամբ:

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խումբը, որը բաղկացած էր 4 տեղացի և 1 միջազգային փորձագետից:

Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումը միտված է ոչ միայն որակի ապահովման արտաքին գնահատմանը, այլև հաստատության կառավարման և կրթական ծրագրերի որակի շարունակական բարելավմանը: Հետևաբար, տեղացի և միջազգային փորձագետների առջև դրված էր երկու խնդիր.

1) իրականացնել ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննություն՝ ՀՀ պետական հավատարմագրման չափանիշներին համապատասխան,

2) որակի բարելավման նպատակով իրականացնել փորձագիտական գնահատում՝ միջազգային զարգացումներին համապատասխանելու և Բարձրագույն կրթության եվրոպական տարածք (ԲԿԵՏ) ինտեգրվելու տեսանկյունից:

Սույն զեկույցը պարունակում է ՃԿՊԱ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձագիտական գնահատման արդյունքները՝ ըստ ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշների և միջազգային փորձագետի գործընկերային գնահատման ղիտարկումները՝ ԲԿԵՏ ինտեգրվելու տեսանկյունից:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	2
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՍՓՈՓՈՒՄ	4
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀՀ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ.....	4
ԳՈՐԾԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ՍՈՒՀ-Ի ԻՆՏԵԳՐՎԵԼՈՒ ՏԵՄԱՆԿՑՈՒՆԻՑ.....	11
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	27
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄՔԻ ԿԱԶՄԸ.....	27
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ.....	28
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	32
ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՍՈՒՀ-Ի ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ.....	32
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ.....	35
II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ.....	39
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ.....	44
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ.....	51
V. ՊՐՈՑԵՍՈՐԱԴԱՍՍԻՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄ.....	57
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ.....	62
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ.....	67
VIII. ՀԱՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՄԵԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	72
IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ ԵՎ ՄԻԶԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄ.....	75
X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ.....	78
ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	83
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	84
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄՔԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՄԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ ..	84
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ.....	86
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ.....	89
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ.....	92
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՍՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ.....	93
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ.....	94

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՍՓՈՓՈՒՄ

ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ԿԱՐԴՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀՀ
ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ԶԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՃԿՊԱ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խումբը: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Գնահատում իրականացնելիս փորձագիտական խումբը հաշվի է առել, որ Ակադեմիան պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություն է, որի հիմնական առաքելությունը քաղաքացիական պաշտպանության, արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության բնագավառում կրթական, գիտական, մեթոդական, փորձագիտական, հրատարակչական աշխատանքների և ուսումնառության իրականացումն է: Փորձագիտական խումբը նաև հաշվի է առել, որ ՃԿՊԱ-ն ՀՀ ԱԻՆ համակարգի կառույց է և շատ հարցերում չունի որոշումների կայացման լիարժեք ազատություն:

Հարկ է նշել, որ հավատարմագրման նախորդ գործընթացի արդյունքում 2017 թ. կազմվել է ՃԿՊԱ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույց, որը մեծապես ազդել է 2017-2019 թթ. նպատակների և գործունեության ուղղությունների վրա: Փորձագիտական խումբն արձանագրում է, որ 2017-2019 թթ. ՃԿՊԱ-ն ունեցել է առաջընթաց իր գործունեության գրեթե բոլոր ոլորտներում:

Ակադեմիան ունի իր միարժեք դերակատարումը ՀՀ ԱԻՆ համակարգում, և այդ տեսանկյունից ՃԿՊԱ առաքելությունը գրեթե բոլոր շահակիցների կողմից միանման է ընկալվում: Այդուհանդերձ, առաքելության և հատկապես տեսլականի ձևակերպման, դրանց հիման վրա ռազմավարական զարգացման առաջնահերթությունների և նպատակների սահմանման հարցում Ակադեմիան դեռևս ունի թերացումներ:

Կառավարման համակարգը մի կողմից մեծապես ինտեգրված է ԱԻՆ աստիճանակարգին, մյուս կողմից՝ առանձին հարցերում Ակադեմիան ոչ միայն ունի, այլև գործնականում դրսևորում է որոշումների կայացման ինքնուրույնություն: Թեև

ինքնավարության սահմանները դեռևս հստակ չեն, ՃԿՊԱ կառավարման համակարգն ընդհանուր առմամբ նպաստում է կրթական գործընթացների անխափան իրականացմանը:

Ակադեմիայի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը կազմված են ՈԱՇ-ին համապատասխան և ընդհանուր առմամբ հիմնված են ակնկալվող վերջնարդյունքների վրա: Նկատելի է դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդների բարելավման ձգտում և գործընթաց: ՄԿԾ-ների հիմնական թերությունը դրանց բենչմարքինգի կանոնավոր գործընթացի բացակայությունն է, ինչպես նաև շարժունության սահմանափակ հնարավորությունները: Բացի այդ՝ դեռևս վերջնական հստակ ձևավորված չէ Ակադեմիայի կողմից իրականացվող կրթական ծրագրերի շրջանակը, մասնավորապես՝ դեռևս կան տարակարծություններ այն հարցի շուրջ, թե ինչքանով ունիվերսալ մասնագետներ պետք է պատրաստի Ակադեմիան:

Ուսումնառողներին տրամադրվում է տարաբնույթ աջակցություն Ակադեմիայի գրեթե բոլոր օղակների կողմից, սակայն այդ գործընթացի միայն մի մասն է կանոնակարգված, և ուսումնառողների համար հաճախ հասկանալի չէ իրենց հնարավորությունների շրջանակը:

ՊԴ կազմը բաղկացած է ինչպես ԱԲՆ համակարգի սպա մասնագետներից, այնպես էլ ոչ մասնագիտական դասավանդողներից: ՊԴԿ ուժեղ կողմը գործնական փորձի առկայությունն է և պրակտիկայից կտրված չլինելը, սակայն միևնույն ժամանակ առկա է մանկավարժական կարողությունների զարգացման խնդիր: ԱԲՆ հետ սերտ կապերի շնորհիվ ՊԴ կազմով ապահովվածությունն ընդհանուր առմամբ վտանգված չէ:

Հետազոտության ոլորտում ՃԿՊԱ-ն դեռևս չունի հստակ ձևավորված նպատակներ, որոնց իրականացման ուղղված ջանքերը կկարողանար խրախուսել: Որոշ հետազոտական ծրագրեր առկա են, սակայն դրանք Ակադեմիայի կողմից կանոնավոր գործունեության արդյունք չեն: Ակադեմիան դեռևս չի ունենում այն բացառիկ ներդրումը, որը կարող է ունենալ ՀՀ ԱԲ ոլորտի զարգացման գործում: Հետազոտության ոլորտում նման պասիվությունը նաև վնասում է ուսումնական գործընթացին:

ՃԿՊԱ մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը բավական ռեսուրսատար են. բացի լսարանային պայմաններից՝ անհրաժեշտ են հատուկ շինություններ, բազում սարքավորումներ և այլն: Ակադեմիային հաջողվում է այս ամենն ապահովել: Սակայն դեռևս թերի են ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետությունը գնահատող մեխանիզմները: Վերջիններս հատկապես կարևոր են սարքավորումների թանկության և ռեսուրսների սահմանափակության պայմաններում:

Հասարակական պատասխանատվության ոլորտում Ակադեմիայի գործունեությունը, իր թերություններով հանդերձ, կարելի է դիտարկել՝ որպես լավագույն փորձ: ՃԿՊԱ-ն

կարևորում է անվտանգության մշակույթի տարածումը հասարակության շրջանում և այդ նպատակով գործարկում է մի շարք մեխանիզմներ:

Արտաքին կապերի հաստատման, միջազգային ասպարեզում գործունեության ծավալման առումով Ակադեմիայի ինքնուրույնությունը սահմանափակ է: Բացի ԱԲՆ հետ առնվազն պարտադիր համաձայնեցման անհրաժեշտությունից՝ արտաքին կապերի զարգացման խոչընդոտ է նաև օտար լեզուների իմացության առկա մակարդակը: Այդուհանդերձ, նույնիսկ այդ պայմաններում Ակադեմիային հաջողվել է կարճ ժամանակահատվածում ներգրավվել համատեղ նախագծերում, և դրա հաշվին Ակադեմիայում իրականացնել մի շարք բարելավումներ:

Որակի ապահովման համակարգն Ակադեմիայում դեռևս ձևավորման փուլում է: Ցավոք, ՈԱ ներքին համակարգն Ակադեմիայի այլ եեթահամակարգերի վրա էական ազդեցություն չունի և չի կարողանում առաջացնել բարելավումների կայուն գործընթաց:

Հաստատության ուժեղ կողմերն են.

- 1) ՃԿՊԱ առաքելության և նպատակների վերաբերյալ հիմնականում ընդհանրական մոտեցումների առկայությունը արտաքին և ներքին շահակիցների տարբեր խմբերի մեծ մասի շրջանում,
- 2) ԱԲՆ-ի՝ որպես հիմնադրի ներկայացուցչի և գլխավոր գործատուի հետ սերտ կապերը,
- 3) Մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի գրեթե բոլոր բաղադրիչների բարելավման ձգտումը,
- 4) Ուսանողների կարիքների վերհանման նպատակով իրականացվող հարցումները և ուսանողներին Ակադեմիայի տարբեր օղակների կողմից փաստացի տրամադրվող աջակցությունը,
- 5) Ուսումնական տարաբնույթ միջավայր ապահովող տարածքների և տեխնիկական միջոցների առկայությունը,
- 6) Գործընթացները հնարավորինս թափանցիկ դարձնելու ձգտումը,
- 7) Հասարակությանը գիտելիքի և արժեքների փոխանցման գործադրվող մեխանիզմները,
- 8) Աշխատակիցների մասնագիտական որակների զարգացում և տեխնիկական վերազինում ապահովող արտաքին համագործակցությունը:

Հաստատության թույլ կողմերն են.

- 1) Կրթական ծրագրերի առաջավոր փորձի համեմատական վերլուծության իրականացման մեխանիզմների և ընթացակարգերի բացակայությունը,
- 2) ՊԴԿ մանկավարժական կարողությունների ձևավորմանն ու զարգացմանն ուղղված մեխանիզմների բացակայությունը.
- 3) Հետազոտական ոլորտում հետաքրքրությունների ու հավակնությունների անհատակությունը, միջնաժամկետ և կարճաժամկետ հետազոտական ծրագրերի, ինչպես նաև հետազոտությունների իրականացման հստակ քաղաքականության և ընթացակարգերի բացակայությունը և թույլ միջազգայնացումը,
- 4) Ուսանողների և դասախոսների միջազգային շարժունության պակասը,
- 5) Ներքին շահակիցների՝ օտար լեզուների իմացության ցածր մակարդակը,
- 6) Որակի ապահովման քաղաքականության և ընթացակարգերի ոչ լիարժեք գործարկումը,
- 7) Որակի ապահովման ենթակառուցվածքի՝ ՃԿՊԱ ողջ գործունեության վրա ազդեցության պակասը:

Խորհրդատվություններ.

Առաքելությունը և նպատակները

- 1) Հստակեցնել ՃԿՊԱ առաքելությունն ու տեսլականը՝ հատկապես ճշգրտելով պատրաստվող մասնագետների գործունեության շրջանակը,
- 2) ՃԿՊԱ նպատակների ձևավորման գործընթացում, ըստ անհրաժեշտության, ընդգրկել արտաքին շահակիցների առավել լայն շրջանակ՝ չսահմանափակվելով միայն ԱԲՆ համակարգով,
- 3) Ներդնել նպատակների սահմանման և իրականացման գնահատման այնպիսի գործիքակազմ, որը թույլ կտա սահմանել իրական ռազմավարական առաջնահերթություններ, լիարժեք պլանավորել նպատակների իրականացումն ու չափելի ցուցիչներով մշտապես գնահատել ընթացքն ու արդյունքը,

Կառավարումն ու վարչարարությունը

- 4) Ներդնել կառավարման համակարգի և դրանում գործարկվող ռեսուրսների արդյունավետության գնահատման գործիքակազմ,
- 5) Վերանայել ՃԿՊԱ խորհրդի դերը՝ որպես գործադիր կառավարիչներից անկախ գործող և նրանց վերահսկող մարմին,
- 6) Հստակեցնել ՃԿՊԱ ինքնավարության աստիճանը բոլոր ոլորտներում,

- 7) Ռազմավարական ծրագիրը կարճաժամկետ պլանների միջոցով դարձնել ՃԿՊԱ բոլոր օղակների գործունեության հիմնական կողմնորոշիչ՝ սահմանելով չափելի ցուցիչներ,
- 8) Ներքին հաշվետվողականության համակարգը համապատասխանեցնել ռազմավարական ծրագրին,
- 9) Պարբերաբար իրականացնել արտաքին միջավայրի գործոնների ուսումնասիրություն, որոնք ազդում են ՃԿՊԱ գործունեության հիմնական ցուցանիշների վրա,
- 10) ՃԿՊԱ քաղաքականություններն ու ընթացակարգերը դարձնել ՈԱ ներքին համակարգի ուսումնասիրության օբյեկտ,
- 11) Ներդնել տեղեկատվության կառավարման հայեցակարգ և դրա արդյունավետության գնահատման ցուցիչներ,

Մասնագիտության կրթական ծրագրերը

- 12) Ապահովել կրթական ծրագրերի՝ աշխատաշուկայի արդի պահանջներին արագ համապատասխանեցում,
- 13) Ապահովել ուսանողների, ՊԴԿ-ի և արտաքին շահակիցների՝ կրթական ծրագրերի մշակման և բարելավման գործընթացներում ակտիվ ներգրավվածություն,
- 14) Հստակեցնել դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության քաղաքականությունը՝ ապահովելով ՊԴԿ-ի գիտելիքների և փորձառության առաջընթաց այդ ուղղությամբ և դրսևորելով ձկունություն ուսանողների հնարավորություններն ընդլայնելու առումով,
- 15) Բարելավել ուսանողների գնահատման ընթացակարգերը՝ ապահովելով ըստ գիտելիքի, կարողության և հմտության մակարդակների համապատասխան վերջնարդյունքների ստուգում,
- 16) Բարելավել գնահատման համակարգի արդյունավետության գնահատման և արդյունքների վերլուծության մեխանիզմներ,
- 17) Ներդնել բենչմարքինգի իրականացման ընթացակարգերն ու գործընթացը՝ նպաստելով ՊԴԿ-ի և ուսանողների շարժունությանը,
- 18) Համակարգել ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման, բարելավման գործընթացները,

Ուսանողները

- 19) Կանոնակարգել ուսանողներին օժանդակության և ուղղորդման տրամադրումը,

20) Համակարգել ՌԻՄ և Ուսանողների իրավունքների պաշտպանության հանձնաժողովի գործունեությունը և բարձրացնել տվյալ կառույցների վերաբերյալ տեղեկացվածության մակարդակը ուսանողության շրջանում,

21) Ներդնել ուսանողների հետազոտական աշխատանքների կատարման խրախուսման մեխանիզմներ,

Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմը

22) Ստեղծել հնարավորություններ ՊԴԿ մանկավարժական որակների ձեռքբերման համար,

23) Ներդնել դասախոսների ընդհանուր և մասնագիտական կարողությունների գնահատման մեխանիզմներ՝ միտված կարիքների բացահայտմանը և բարելավմանը,

Հետազոտությունը և զարգացումը

24) Հստակեցնել հետազոտական ոլորտում ռազմավարությունը՝ ապահովելով հստակ քայլեր և չափելի արդյունքներ, որոնք կբխեն ռազմավարական նպատակներից և հավանություններից,

25) Ապահովել գիտահետազոտական ոլորտի ռազմավարական կառավարման համակարգ՝ հստակեցնելով Գիտական հետազոտությունների բաժնի դերը և նշանակությունը,

26) Խթանել Ակադեմիայում գիտահետազոտական ծրագրերի իրականացումն ու դրանցում ՊԴ կազմի և ուսանողության ներգրավումը, ինչպես նաև գիտահետազոտական գործունեության միջազգայնացումը,

27) ներդնել հետազոտական և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցվածության հստակ քաղաքականություն՝ ապահովելով շարունակականությունը,

Ծնթակառուցվածքը և ռեսուրսները

28) Դիտարկել եկամուտների հետագա բազմատեսակացման հնարավորություններ,

29) Լիարժեք օգտագործել փաստաթղթաշրջանառության՝ Ակադեմիայում առկա հնարավորությունները,

Հասարակական պատասխանատվությունը

30) Տեղեկատվության կառավարման հայեցակարգի ներդրմանը զուգահեռ ապահովել արտաքին հաշվետվողականության և հետադարձ կապի արդյունավետ գործող մեխանիզմներ,

Արտաքին կապերը և միջազգայնացումը

- 31) Մշակել և ներդնել արտաքին կապերի և միջազգայնացման քաղաքականություն և ընթացակարգեր,
- 32) Ապահովել միջազգային ծրագրերում ընդգրկվածություն՝ զարգացնելով այդ ուղղությամբ կարողությունները,
- 33) Հստակեցնել Միջազգային կապերի և համագործակցության բաժնի գործառույթներն ու դերակատարությունը արտաքին կապերի և միջազգայնացման գործընթացներում,
- 34) Նպաստել ներգնա և արտագնա շարժունության ապահովմանը,
- 35) Խթանել միջազգայնացման գործընթացների զարգացումը, այդ թվում՝ լեզվաիմացության համապատասխան մակարդակի ապահովումը,

Որակի ներքին ապահովման համակարգը

- 36) Վերանայել ՈԱ ներքին համակարգը կարգավորող հիմնարար փաստաթղթերը՝ դրանք դարձնելով տեղայնացման համար առավել հարմար,
- 37) Հստակեցնել որակի ապահովման կենտրոնի և ՈԱ ենթակառուցվածքի մյուս օղակների գործառույթների և լիազորությունների շրջանակը՝ ապահովելով ՈԱԿ անկախությունը և կարողությունների համապատասխանեցումը խնդիրներին,
- 38) Հստակեցնել ՈԱ ներքին համակարգի ապակենտրոնացման աստիճանը՝ մշակելով ներքին և արտաքին շահակիցների ակտիվ մասնակցություն ապահովող մեխանիզմներ,
- 39) Հստակեցված ՈԱ հակակարգի համար սահմանել դրա արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ՝ միտված բարելավմանը,
- 40) ՈԱ վերլուծությունների գործիքակազմում ներառել այնպիսի մեխանիզմներ, որոնք թույլ կտան իրականացնել ընթացիկ գնահատում (այլ ոչ թե ինքնավերլուծությունից ինքնավերլուծություն) և դարձնել այդ գնահատման արդյունքները թափանցիկ:

ԳՈՐԾԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ
ՏԱՐԱԾՔԻՆ ՄՈՒՀ-Ի ԻՆՏԵԳՐՎԵԼՈՒ ՏԵՄԱՆԿՑՈՒՆԻՑ

Միջազգային փորձագետը հույս է հայտնում, որ զեկույցի այս հատվածն ամբողջական զեկույցի հետ մեկտեղ կառուցողաբար կօգտագործվի՝ միտված ՀՀ Արտակարգ իրավիճակների նախարարության ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիայի զարգացմանը, ինչպես նաև համոզված է, որ այն կկիրառվի Ակադեմիայի բոլոր ներքին և արտաքին շահակիցների կողմից:

Դիտարկումներ.

I. Առաքելությունը և նպատակները

ՀՀ ԱԻՆ ՃԿՊԱ-ի առաքելությունը, որը սահմանված է իր հիմնարար փաստաթղթում՝ կանոնադրությունում, կենտրոնացած է ՀՀ բոլոր քաղաքացիների շրջանում անվտանգության մշակույթի ստեղծման ու զարգացման վրա: Ակադեմիան ձգտում է դառնալ մարդասիրական հարաբերությունների և ժողովրդավարական ավանդույթների կրթական կենտրոն, որը համահունչ է քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ոլորտներում սահմանված միջազգային չափանիշներին: ՃԿՊԱ-ի առաքելությունը կայուն է և հաստատվել է 2014-2019 թթ. Ջարգացման ռազմավարական ծրագրից (այսուհետ՝ ՌԾ) դրա վերանայված և վերամշակված տարբերակի՝ 2020-2024 թթ. ՌԾ-ի հարթ անցմամբ, որի նպատակն է ամրապնդել Ակադեմիայի գործունեության առանցքային ոլորտներում ի հայտ եկող միտումները:

Փորձագիտական այցի ժամանակ փորձագիտական խումբը հավաստիացավ, որ առկա են ամուր ու կայուն կապեր Ակադեմիայի և իր շահակիցների (ներքին և արտաքին), ինչպես նաև կառավարման մարմինների միջև, ինչը, օրինակ, նկարագրվեց ՀՀ ԱԻՆ-ի կառուցվածքային ստորաբաժանումներում և ՀՀ այլ կազմակերպություններում ու կառավարման մարմիններում աշխատող ՃԿՊԱ-ի շրջանավարտների կողմից: Այսուհանդերձ, այդ կապերը կարծես թե չեն խթանում ստեղծված հնարավորությունների օգտագործումը: Մա նշանակում է, որ Ակադեմիայի առաքելության ձևակերպման և դրա կայունության ապահովման խնդրում արտաքին շահակիցների մասնակցությունը սահմանափակվում է նրանց՝ Ակադեմիայի Կառավարման խորհրդի անդամներ կամ ներկայացուցիչներ հանդես գալով:

ՃԿՊԱ-ի առաքելության և նպատակների իրականացման արդյունքները գնահատելու նպատակով Ակադեմիան ներկայացրել է գործունեության արդյունավետության ցուցանիշներ (այսուհետ՝ ԳԱՑ-եր): Վերջիններիս մշտադիտարկումը հանդիսացել է որպես Ակադեմիայի

ՌԾ-ի իրականացման առաջընթացը գնահատող հիմնական գործիք: Սակայն ԳԱՑ-երը հիմնականում նկարագրողական բնույթ և որակական ձևակերպում ունեն, որը դժվարեցնում է դրանց իրականացման աստիճանի հստակ գնահատումը: Հետևապես, արժե ջանքեր գործադրել ԳԱՑ-երն այնպես ձևակերպելու ուղղությամբ, որ դրանք քանակական բնույթ ունենան, և այդպիսով ավելի դյուրին կդառնա դրանց գնահատումը:

Ակադեմիայի ՌԾ-ի և ֆակուլտետների, կառուցվածքային ստորաբաժանումների ու բաժինների աշխատանքային պլանների համապատասխանությունն ապահովված է վերևից ներքև պլանավորման հստակ սահմանված գործընթացով: Մյուս կողմից, հաշվետվողականությունը հիմնված է ներքևից վերև մոտեցման վրա, որի դեպքում յուրաքանչյուր մակարդակի հաշվետվությունները հաշվի են առնվում Ակադեմիայի կառավարման ավելի բարձր օղակների հաշվետվությունների ժամանակ:

Հետագա զարգացման համար առանցքային է, որ Ակադեմիայի բոլոր ներկայացուցիչները (պրոֆեսորադասախոսական և վարչական կազմ) կհսեն ընդհանուր արժեքները, որոնք սահմանված են Ակադեմիայի առաքելության մեջ, և ոչ թե դրանք պարզապես ընդունեն որպես առաքելությունը ձևակերպող բառերի հերթականություն: Դա պահանջում է այդ ոլորտում պրոֆեսորադասախոսական և վարչական կազմի համար վերապատրաստումների և դասաանդման իրականացում:

II. Կառավարումը և վարչարարությունը

Ակադեմիայի վարչարարության ռազմավարական նպատակն է զարգացնել և բարելավել կառավարման համակարգը՝ անհրաժեշտ մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներով հանդերձ: Որոշումների կայացումը և նպատակների իրականացումն ապահովվում են ՀՀ օրենսդրությամբ և ՃԿՊԱ-ի կանոնադրությամբ՝ ինքնավարության, միանձնյա և կոլեգիալ կառավարման սկզբունքների համակցմամբ: Կառավարումն իրականացվում է ՀՀ ԱԲԼ-ի, Կառավարման խորհրդի և Գիտական խորհրդի կողմից:

Կառավարման բարձրագույն մարմինն Ակադեմիայի Խորհուրդն է՝ հաստատված ՀՀ ԱԲԼ-ի կողմից: Խորհուրդը գործում է ընթացակարգով սահմանված կարգով: Ակադեմիայի գիտական գործունեության շրջանակում կառավարումն իրականացվում է Գիտական խորհրդի կողմից, որը նույնպես գործում է սահմանված կարգով: Կառավարման որոշ ոլորտներ վերապահված են Ակադեմիայի ֆակուլտետներին, բաժիններին ու ստորաբաժանումներին:

Ակադեմիայի կառավարման մեջ ուսանողների մասնակցությունն ապահովվում է Ուսանողական խորհրդի կողմից, որն ընտրովի մարմին է, և որի իրավասություններն ու գործունեության ընթացակարգը սահմանված են իր և ՃԿՊԱ-ի կանոնադրություններով: Դիտարկումները ցույց տվեցին, որ շահակիցները, ներառյալ ՈՒԽ-ն, ըստ էության պասիվ կերպով են օգտագործում որոշումների կայացման, կարծիքների արտահայտման ու առաջարկությունների ներկայացման իրենց հնարավորությունները, և նրանց մասնակցությունը հիմնականում ֆորմալ բնույթ ունի:

Ակադեմիայի գործունեությունն ու դրա արդյունավետության գնահատումը մշտադիտարկվում են ԳԱՑ-երի միջոցով, որոնց վերլուծությունը թույլ է տալիս հստակեցնել Ակադեմիայի կառավարման և պլանավորման գործընթացների ուժեղ ու թույլ կողմերը:

Ինքնակառավարման և գիտական անկախության դրական կողմն այն է, որ կրթության և հետազոտության մասնագիտական ոլորտների կառավարումն ուղղակիորեն վերապահված է ֆակուլտետներին և բաժիններին: Արդյունքում ֆակուլտետը գործում է որպես վարչական և ակադեմիական կառուցվածքային միավոր, որն իրականացնում է բարձրագույն և հետբուհական կրթություն: Քանի որ ֆակուլտետների ղեկանների ընտրությունն իրականացվում է բաց մրցութային կարգով, դա խրախուսում է ակադեմիական կազմին ինքնակատարելագործվել և ինքնուրույն ապահովել իրենց գործունեության որակը:

Դեմինգի կառավարման շրջափուլին համապատասխան որակի ապահովումն ու շարունակական բարելավումը պահանջում են, որ ամբողջ աշխատակազմն ակտիվ մասնակցություն ունենա այդ գործընթացին, և քանի որ ՊԻԳԲ շրջափուլի հետադարձ կապի մեխանիզմները լիարժեք չեն գործում, հետևապես, անհրաժեշտ է, որ Ակադեմիան հետազայում քայլեր ձեռնարկի շտկելու այն թերությունները, որոնք վերաբերում են ՊԴ կազմին, նրանց վերապատրաստումներին, կառավարման գործընթացներում նրանց ներգրավվածությանն ու ՊԻԳԲ շրջափուլի կարևորությանը:

III. Մասնագիտության կրթական ծրագրերը

Ակադեմիայի մասնագիտության կրթական ծրագրերը իրականացվում են առաքելությանը համահունչ, որն ամրագրված է Ակադեմիայի ՌԾ-ում և իր կանոնադրությունում: ՄԿԾ-ների միջոցով ՃԿՊԱ-ն իր հիմնական արտաքին շահակիցների՝ ԱԻՆ-ի ստորաբաժանումների համար պատրաստում է մասնագետներ, որոնք կարող են անվտանգության պահպանման ժամանակակից միջավայրում առաջացող խնդիրները լուծել և խթանել քաղաքացիական պաշտպանության զարգացումը և արտակարգ իրավիճակներում անվտանգության ապահովումը: Մակայն ԱԻՆ-ի ստորաբաժանումների ներկայացուցիչների

ակտիվ մասնակցությունն Ակադեմիայի ՄԿԾ-ների մշակման գործընթացում լիարժեք տեսանելի չէ, թեև նշվում է, որ արտաքին և ներքին շահակիցների կարիքները հաշվի են առնվում:

Այդուհանդերձ, նկատելի է դրական կողմ այն առումով, որ որոշ ամբիոնների (օրինակ՝ «Փրկարարական գործ» ամբիոնի) առարկայական նկարագրերը վերանայվում են ԱԲԼ-ի իրավական շրջանակի փոփոխություններին համահունչ և գործընկեր երկրներում ՊԴ կազմի մասնագիտական վերապատրաստումների արդյունքում:

Բոլոր մասնագիտություններով կրթական ծրագրերն ունեն ընդհանուր և մասնագիտական կրթության պարտադիր և կամընտրական բաղադրիչներ, որը նշանակում է, որ դրանք համահունչ են կրթության որակի Եվրոպական շրջանակին և Բոլոնիայի գործընթացին:

Ակադեմիան ձեռնարկել է տեսանելի քայլեր՝ համալրելու նախորդ հավատարմագրման արդյունքում վերհանված բացերը, օրինակ՝ այն քայլեր է ձեռնարկել բակալավրի աստիճանում «Անվտանգություն արտակարգ իրավիճակներում» և «Ճգնաժամային կառավարում» մասնագիտությունների պետական կրթական չափորոշիչների սահմանման, կրթական ծրագրերի մշակման մեթոդաբանական ուղեցույցի և դրանց հաստատման ընթացակարգի մշակման ուղղությամբ:

ՄԿԾ-ները մշակվում են կրթական նկարագրիչների հետ միասին՝ հիմնված գիտելիքի, հմտությունների և կարողությունների բաղադրիչներով սահմանված չափելի վերջնարդյունքների վրա: Փորձագիտական այցի ընթացքում Ակադեմիան հավաստեց կրթական նկարագրիչների բոլոր երեք մակարդակների համապատասխանությունը (այսինքն՝ ՈԱՇ-կրթական ծրագրեր-առարկայական նկարագրեր), ինչպես նաև փաստեց, որ դրանց փոխհարաբերակցության մատրիցաներն օգտագործվում են ամենաբարձր մակարդակում՝ ՈԱՇ-ի մակարդակում, ինչպես նաև ՄԿԾ-ների միջին մակարդակում սահմանված բոլոր վերջնարդյունքների ձեռքբերումն ապահովելու համար:

ՄԿԾ-ները ենթակա են հետագա բարելավման, որը պետք է հիմնվի ուսանողներից, շրջանավարտներից ու դասախոսներից հիմնականում հարցումների միջոցով ստացված հետադարձ կապի գնահատման վրա: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ՄԿԾ-ների դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների մշակման ընթացքում նախապատվությունը տրվում է այն մեթոդներին, որոնք արդյունավետորեն խթանում են ուսանողների գործնական հմտությունների զարգացումը: Այն փաստը, որ ուսանողակենտրոն ուսուցմանն ուղղված նոր մեթոդները կիրառվում են ավանդական մեթոդներին զուգահեռ, գնահատվում է դրական, և ուսանողները բավարարված են այդ մեթոդներից: Բացի այդ,

գործնական աշխատանքներին և պրակտիկաներին հատկացվող ժամերի քանակի ավելացման խիստ կարիք կա:

Այլ պետությունների ուսումնական հաստատությունների հետ համագործակցության շրջանակում միանշանակ նկատվում է մեծ բաց, որը պետք է հետազայում լրացվի: ՃԿՊԱ-ն նշում է, որ համագործակցության առաջնահերթությունը թիրախավորված է Հավաքական անվտանգության պայմանագրի կազմակերպության (ՀԱՊԿ) անդամների ուղղությամբ, որն ակնհայտ է՝ հաշվի առնելով նրանց կողմից ներկայացվող համընդհանուր մշակութային շրջանակը, մինչդեռ միջազգայնացման այլ ուղղությունները դեռևս թույլ են: Այդուհանդերձ, Ակադեմիան արդեն նախաձեռնություններ է ցուցաբերել, որը գովելի է: Կրթության ոլորտում միջազգային համագործակցության դրական օրինակներն արտացոլված են, օրինակ, Ճապոնիայի միջազգային համագործակցության գործակալության (JICA) հետ կնքված համաձայնագրում:

Հարկ է նշել, որ ԵՄ անդամ երկրներն իրենցից համագործակցության մեծ ներուժ են ներկայացնում, հատկապես աղետների արձագանքման կամ մարդասիրական օգնության գործողությունների ոլորտներում, որոնք պահանջում են բազմամակարդակ և միջպետական հետազգա վերապատրաստումներ: Մա ՃԿՊԱ-ի համար ստեղծում է ՄԿԾ-ների մշակման հնարավորություններ: Մակայն փորձագիտական այցի ժամանակ վեր հանվեց մի կարևոր ինդիք, որը խոչընդոտում է ԵՄ պետությունների հետ Ակադեմիայի կայուն համագործակցությունը, այն է՝ օտար լեզվի ոչ բավարար իմացությունը: Նշվածը միջազգային համագործակցության գործնական իրագործման հնարավորությունը բաց թողնելու պատճառն է հանդիսանում, թեև Ակադեմիան սահմանել է միջազգային համագործակցության շրջանակ, սակայն այն դեռևս շարունակում է զգալի կերպով կախված մնալ ՀՀ ԱԻՆ-ից:

IV. Ուսանողները

Բակալավրիատի կրթական աստիճանում ուսումնառության առկա և հեռակա համակարգերում ղեկավարների ընդունելությունն իրականացվում է Ակադեմիայի ներքին կանոնակարգերին համապատասխան, որոնք հասանելի են հանրությանը: Մրցույթներն իրականացվում են ըստ մասնագիտությունների: Մագիստրատուրայի կրթական աստիճանում ընդունելությունն իրականացվում է ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության հրամանին և Ակադեմիայի ներքին կանոնակարգերին համաձայն: Հետևապես, առկա են ընդունելության հստակ մեխանիզմներ:

Ակադեմիայիում առկա է ուսանողների կրթական կարիքների բացահայտմանը միտված քաղաքականություն, սակայն այդ քաղաքականությունից բխող մեխանիզմների

արդյունավետությունը ցածր է: Այդուհանդերձ, Ակադեմիան փորձում է բարձրացնել ուսանողների՝ իրենց իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ իրազեկվածության մակարդակը: Ուսանողների իրավունքների պաշտպանությանը և Ակադեմիայի կառավարման մեջ նրանց մասնակցությանն առնչվող խնդիրներով զբաղվող կառույցն ՈՒԽ-ն է: Սակայն փորձագիտական այցից փորձագիտական խումբն այնպիսի տպավորություն կազմեց, որ նման մասնակցությունն ավելի շատ պասիվ, քան մարտահրավերային բնույթ ունի կամ լավագույն դեպքում՝ Ակադեմիայի ղեկավար կազմի կողմից աջակցվող մասնակցություն: Կարելի է գալ այն եզրակացության, որ ՈՒԽ-ն և Ուսանողական գիտական ընկերությունը իրենց գործունեության ծավալման անհրաժեշտ փորձ դեռևս չունեն:

Ինքնավերլուծությունից դուրս բերված դրական գործոն է որոշ ուսանողներին օժանդակելու նպատակով խորհրդատուների առաջադրման միջոցով արտալսարանային միջոցառումների խրախուսման մեխանիզմները, ուսանողների հետ ունեցած հանդիպումների ժամանակ լիովին չհաստատվեցին: Հետևապես, Ակադեմիան պետք է խորհրդատվության մեխանիզմների ամրապնդմանն ուղղված հետագա քայլեր ձեռնարկի:

ՃԿՊԱ-ի գիտահետազոտական գործունեության մեջ ուսանողների մասնակցությունը հավաստվել է, սակայն նրանց մասնակցության աստիճանը շատ ցածր է: Պետք է նշել, որ մագիստրոսական թեզերի պատրաստման ձևով ուսանողների մասնակցությունը հետազոտության մեջ չի կարող համարվել գիտական կամ հետազոտական գործունեություն: Քանի որ Ակադեմիայի ուսանողների գիտական և հետազոտական գործունեությունը թույլ է, այդ թերության վերացումը պահանջում է, որ ՃԿՊԱ-ն առավել խորքային փոփոխություններ կատարի՝ գործնական մասն ուղղելով ավելի շատ դեպի ընդհանուր ակադեմիական/կրթական դաշտի, օրինակ՝ երկակի (հիբրիդ-գործնական և գիտական) կրթական համակարգի գործառում:

Ընդհանուր առմամբ, Ակադեմիան ուսանողներին տրամադրում է աջակցություն և ապահովում է նրանց ուսումնառության արդյունավետությունը, սակայն ուսանողների քիչ մասնակցությամբ:

V. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմը

ՃԿՊԱ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմը 2018-2019 ուսումնական տարվա դրությամբ հաստատում է, որ ունի բավարար աշխատուժ ուսումնական գործընթացներն իրականացնելու համար, սակայն կոնկրետ դասախոսի մանկավարժական գործունեությանը

հատկացվող ժամային ընդհանուր բեռնվածության մեջ շատ քիչ տեղ է հատկացված ՊԴ կազմի հետագա զարգացման համար:

Փորձագիտական այցի ժամանակ պարզ դարձավ, որ ՊԴ կազմի պաշտոնուղին հաստատում է ակադեմիական կազմի համապատասխան անհատական զարգացման պլանների գոյությունը, սակայն ՊԴ կազմի մասնագիտական որակավորումներին առաջադրված հստակ պահանջները ձևակերպված են միայն ըստ ՄԿԾ-ների պահանջների, իսկ Ակադեմիայի գիտահետազոտական գործունեությանը և դրանում Ակադեմիայի ՄՌ-ի մասնակցությանը վերաբերող պահանջները բաց են թողնված:

Առկա են ՊԴ կազմի գնահատման մեխանիզմներ, որոնք կիրառվում են ամբիոնների վարիչների, ֆակուլտետների ղեկանների և ուսանողների կողմից: Այդ մեխանիզմները ներառում են դասալսումները, որոնք իրականացվում են ամբիոններում՝ ըստ սահմանված գրաֆիկի, ինչպես նաև ուսանողների շրջանում իրականացվող կիսամյակային հարցումները, որոնց նպատակն է վեր հանել նրանց կարծիքները դասավանդման մեթոդների, որակի, ՊԴ կազմի մասնագիտական կարողությունների և պատրաստվածության աստիճանի վերաբերյալ:

Դրական կողմ է դասավանդման գործընթացում արտաքին շահակիցների և փորձագետների ներգրավվածությունը, սակայն վերջինիս արդյունավետությունն ապահովելու համար անհրաժեշտ է, որ նրանց մասնակցությունը պարբերական բնույթ կրի, քանի որ երբեմն հրավիրված մասնագետների կողմից դասախոսությունների ընթերցումը մեծ նշանակություն չի ունենում:

Այն կարևոր գործոնը, որն ըստ էության կարող է խոչընդոտել ՊԴ կազմի հետագա զարգացումը մասնավորապես միջազգային համագործակցության տեսանկյունից, անգլերեն լեզվի ոչ բավարար իմացությունն է:

VI. Հետազոտությունը և զարգացումը

Ինչպես նշված է Ակադեմիայի զարգացման ՌԾ-ում, իր ռազմավարական առաջնահերթություններից մեկը Եվրոպական հետազոտական տարածքում (այսուհետ՝ ԵՀՏ) գիտահետազոտական գործունեության միջազգայնացման խթանումն է: ԵՀՏ-ում Ակադեմիայի ակտիվ մասնակցության նպատակի իրագործումը սահմանափակ է օտար լեզվի իմացության մակարդակի պատճառով (այս մասին այլ չափանիշի շրջանակում արդեն նշվել է): Հետևապես, այդ կարողությունները պետք է զարգացնել՝ նշված ռազմավարական նպատակին հասնելու համար:

Հետազոտության և զարգացման գործունեության ամուր հիմք ստեղծելու դրական խթան է ՃԿՊԱ-ում Գիտահետազոտական կենտրոն ստեղծելու վերաբերյալ ՀՀ ԱԲՆ-ի հրամանը: Նշված կենտրոնը կարևոր դեր ունի հետազոտական աշխատանքների նախաձեռնման, մշտադիտարկման ու խթանման գործում: Այսուհանդերձ, քանի որ Գիտահետազոտական կենտրոնի հիմնադրումից համեմատաբար քիչ ժամանակ է անցել, դրա ԳԱՑ-երը (օրինակ՝ այն միջազգային գիտահետազոտական ծրագրերի քանակը, որոնցում Ակադեմիան մասնակցություն է ունեցել, միջազգային ամսագրերում հրատարակումների թիվը և այլն) դեռևս ցածր մակարդակի վրա են՝ ի տարբերություն համանման գիտական հետաքրքրություններ ունեցող այլ համալսարանների ԳԱՑ-երի:

Չնայած նրան, որ Ակադեմիան չունի երկարաժամկետ գիտահետազոտական գործունեություն իրականացնելու փորձ, անհրաժեշտ է շեշտադրել, որ, այդուհանդերձ, այն կարողացել է նախաձեռնել որոշ միջազգային գիտահետազոտական ծրագրեր (օրինակ՝ «Արմագեդոն» ծրագիրը՝ ևվիրված ճկուն ենթակառուցվածքի, ադետային ճգնաժամային ճկուն և ինքնավար կառավարման զարգացմանը, ինչպես նաև դրա արագ վերականգմանը): Ակադեմիայի կառավարման մարմինները պետք է հետևեն և խրախուսեն նման օրինակները՝ մասնավորապես հետազոտողների պարզևատրման միջոցով:

Ակադեմիայի գործունեության մեկ այլ դրական արդյունք և հիմնաքար է հետազոտությանն ու զարգացմանն ուղղված իր կարողությունը (թեպետ այն դեռևս զարգացման երկար ճանապարհ ունի անցնելու)՝ իրականացնելու ՈԱՇ-ի պահանջներին համահունչ բարձրագույն կրթություն (Ակադեմիան ՀՀ ԲՈԿ-ից ստացել է թույլտվություն իրականացնելու հետբուհական (PhD) կրթություն «Երկրաբնապահպանության» ոլորտում):

Մյուս դրական օրինակն է «Ճգնաժամային կառավարում և տեխնոլոգիաներ» գիտական հոդվածների ժողովածուի ստեղծումը, որն ընդգրկված է ՀՀ ԲՈԿ-ի կողմից ընդունելի «Դոկտորական և թեկնածուական ատենախոսությունների արդյունքների ու դրույթների հրատարակման համար ընդունելի գիտական հանդեսների ցանկ»-ում: Նման նախաձեռնությունը գովելի է:

Չնայած վերոնշյալին՝ միջազգային ծրագրերում, գիտաժողովներում և աշխատաժողովներում Ակադեմիայի հետազոտողների ընդհանուր մասնակցությունը շարունակում է մնալ ցածր մակարդակի վրա (2018-2019 ուսումնական տարում՝ 25 դասախոս):

Փորձագիտական խմբին ներկայացված փաստաթղթերում հստակ ցույց չի տրվել, որ հետազոտությանն ու զարգացմանն ուղղված ֆինանսավորումը կայուն բնույթ ունի: Հետևապես, այդ նպատակով անհրաժեշտ է ամրապնդել կայուն աղբյուրներից ստացվող

Ֆինանսավորման խնդիրը՝ Ակադեմիայի շարունակական զարգացման պայմաններում հետազոտական աշխատանքները պարբերաբար իրականացնելու նպատակով:

Ակադեմիան նշեց այն փաստը, որ իր հետազոտողներն իրականացնում են հետազոտական գործունեություն արտաքին կառույցների հետ ստորագրած համաձայնագրերի շրջանակներում: ՃԿՊԱ-ն ստորագրել է համագործակցության մի շարք համաձայնագրեր և հուշագրեր բազմաթիվ ազգային ու միջազգային հետազոտական կառույցների հետ, սակայն նման հուշագրերի գործնական կիրառման շրջանակն ու ժամանակահատվածը կասկածելի են, քանի որ արտաքին գործընկերների հետ համատեղ իրականացված շատ քիչ գիտահետազոտական ծրագրեր են ներկայացվել:

Հետազոտության և զարգացման գործընթացներում ուսանողների մասնակցությունը նույնպես սահմանափակ է, մասնավորապես՝ այդ մասնակցությունը դրսևորվում է միայն մագիստրոսական թեզերի պատրաստմամբ, որն իրականացվում է ասոբյա ուսումնական գործընթացին զուգահեռ: Արդյունքում այն խորքային հետազոտություն իրականացնելու հնարավորություն չի ստեղծում և միտված է ավելի շատ որակավորման հաստատմանը, քան նորարարական հետազոտության իրականացմանը:

Ակադեմիան դեռևս շատ աշխատանքներ պետք է տանի նորարարության ոլորտում, որի համար անհրաժեշտ է ամենաժամանակակից տեխնոլոգիաներով, մարդկային ու ֆինանսական ռեսուրսներով հագեցած նյութատեխնիկական բազա՝ բարձրորակ հետազոտություն իրականացնելու համար:

VII . Ենթակառուցվածքը և ռեսուրսները

Ակադեմիան ունի բավարար ուսումնական բազա և մասնաշենքեր՝ տեսական ու գործնական աշխատանքներ կատարելու համար: Տեղեկատվական և համապատասխան տեխնիկական միջոցներն ու համակարգերը հասանելի են ՊԴ կազմին՝ դասընթացներն իրականացնելու համար: ՊԴ կազմի և ուսանողների շրջանում անցկացված հարցումների արդյունքները չեն բացահայտել անբավարարվածության որևէ ցուցանիշ, այլ առկա ենթակառուցվածքն ու ռեսուրսներն ընդհանուր առմամբ գնահատվել են բավարար:

Դրական է այն, որ Ակադեմիան այս ոլորտում պասիվ չի մնում, այլ քայլեր է ձեռնարկում ազգային ու միջազգային համագործակցության շրջանակներում նոր լսարանային տեխնիկա ձեռք բերելու ուղղությամբ, օրինակ՝ «Իրավիճակային սենյակ»-ը՝ ձեռք բերված Իտալիայի կողմից, փոխգործակցային ուսումնական կաբինետը, որը բացվել է ՀՀ ԱԻՆ-ի հետ համատեղ, Ադելտային ռիսկերի նվազեցման ազգային հարթակը, Գերմանիայի Կարմիր խաչի Բադեն-Վյուրտեմբերգի երկրամասային կազմակերպությունը, ՄԱԿ-ի

գարգացման ծրագիրը, Զարգացման և համագործակցության շվեյցարական գործակալությունը: Այսուհանդերձ, կարևոր է ապահովել կայուն ֆինանսավորման ռեսուրսները Ակադեմիայի գարգացման շարունակականությունն ապահովելու համար:

Կրթական միջավայրի բարելավումն Ակադեմիայի առանցքային առաջնահերթություններից է: Այս գործընթացի կայունությունը, առաջնահերթորեն շարունակական ֆինանսավորման միջոցով, պետք է ապագայում ապահովվի, քանի որ Ակադեմիայի եկամուտը հիմնականում կախված է պետական ֆինանսավորումից և ուսումնական վարձավճարներից և գլխավորապես պայմանավորված է ուսանողների թվաքանակով: Հետևապես, Ակադեմիայի ռազմավարական խնդիրներից մեկը պետք է լինի իր եկամուտների բազմազանեցումը:

Տեղեկատվության կառավարման և փաստաթղթավորման ոլորտում Ակադեմիան արդյունավետ գործունեություն է ծավալում՝ ապահովելով տեղեկատվության կառավարման հաստատված քաղաքականություններ ու ընթացակարգեր: Այս առումով որպես երկարաժամկետ նպատակ՝ առաջարկվում է հիմնել ERP-լսարանային տեղեկատվական միասնական համակարգ, որը կփոխարինի կամ կլինտեգրի մի շարք առկա համակարգերը (օրինակ՝ Management Super Vision, ԵՊՀ տեղեկատվական համակարգը, Hosting Space 2, STOR և Մալբերի 2.0 (Mulberry 2.0) համակարգերը):

Փորձագիտական այցի ընթացքում տեսանելի դարձավ, որ ուսումնական գործընթացում կիրառվող համակարգիչներն ու համակարգչային ծրագրերը հասանելի են և շարունակաբար թարմացվում են SS ոլորտի ժամանակակից միտումներին համընթաց (օրինակ՝ համապատասխան ArcGIS համակարգչային ծրագրով համարված ժամանակակից GIS լաբորատորիան):

Միակ բացթողումը, որը տեսանելի է եղել, վերաբերում է տարեկան պլանավորման խիտ գրաֆիկներին, որի արդյունքում հնարավորություն չկա իրականացնելու նախապես չպլանավորված գործողություններ: Քանի որ տարեկան ֆինանսական պլանավորումը հիմնված է Ակադեմիայի գործունեության բոլոր ոլորտներում սահմանված առկա նորմերի վրա, դա կարող է հետ կանգնեցնել Ակադեմիային հաղթահարելու այն մարտահրավերները, որոնք կարող են լինել եկամտաբեր, որոնք, սակայն, նախապես պլանավորված չեն եղել:

VIII. Հասարակական պատասխանատվությունը

ՀԿՊԱ-ի հաշվետվողականության գործընթացը կարգավորվում է ՀՀ օրենքով, ՀՀ կառավարության մի շարք որոշումներով և Ակադեմիայի կանոնադրությամբ: Ակադեմիան որդեգրել է աստիճանակարգային հաշվետվողականության սկզբունքը՝ համաձայն իր

կանոնադրության և կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնակարգերի: Սա ստեղծում է ներքին հստակ հաշվետվողականության շրջանակ:

Ի համեմատություն վերոնշյալ փաստի՝ արտաքին հաշվետվողականությունն ավելի անորոշ է և ուղղված է միայն ՀՀ ԱԲՆ-ին, որն ըստ էության Ակադեմիայի հիմնական արտաքին շահակիցն է և միաժամանակ միակ վերահսկող մարմինը: Սա ընդհանուր առմամբ հանրային ֆինանսավորման կառավարման տեսանկյունից տրամաբանական է, սակայն հասարակական պատասխանատվության մեխանիզմն առկա չէ:

Իր գործունեության (օրինակ՝ Ակադեմիայի կառուցվածքային ստորաբաժանումների, ակադեմիական միությունների՝ ՈԻԽ-ի, ՈԻԳԸ-ի գործունեության) մասին հանրությանը տեղեկություն տրամադրելու Ակադեմիայի միջոցներն են ՃԿՊԱ-ի պաշտոնական կայքը, «911 Արտակարգ թերթ»-ը և սոցիալական ցանցերը: Չնայած տեղեկատվության տարածման մի շարք միջոցների առկայության, դրանք ավելի շատ գովազդային, քան հաշվետվողական բնույթ ունեն:

ՃԿՊԱ-ն նշում է, որ թափանցիկությունն ապահովվում է կայքէջերի և սոցիալական լրատվամիջոցների միջոցով նորությունների տարածմամբ: Ակադեմիայի դրական ձեռքբերումներից է այն, որ այն խթանում է ՀՀ-ում մշակութային և սոցիալական կյանքը, որը հավաստվում է տոներին, հիշարժան օրերին նվիրված գիտաժողովների ու աշխատաժողովների կազմակերպմամբ, առցանց խաղերի ստեղծմամբ և այլն:

Ակադեմիան միանշանակապես փաստել է կառավարման մարմիններին (մասնավորապես՝ ՀՀ ԱԲՆ-ին) իր հաշվետվողականությունը, սակայն հանրությանն ուղղված հաշվետվությունը դեռևս բարելավման կարիք ունի:

IX. Արտաքին կապերը և միջազգայնացումը

Ակադեմիայի արտաքին կապերի և միջազգայնացման ռազմավարական ուղղությունները նշված են զարգացման ՌԾ-ում: Ակադեմիան մշակել է արտաքին կապերն ու միջազգայնացումը խթանող քաղաքականություն (ԳԽ որոշում No2, 18.06.2018 թ.), սակայն միջազգային կապերին ուղղված գործունեություն ծավալող կառույց Ակադեմիայում դեռևս ստեղծված չէ: Արտաքին կապերի կենտրոնացված կառավարումը և միջազգայնացման շարունակականության ապահովումը վերապահված են ՀՀ ԱԲՆ-ին, որն Ակադեմիայի հետ միասին քննարկում է այս ոլորտում իր կարիքներն ու ձգտումները: Հետևապես, միջազգայնացման գործառույթները ստանձնող առանձին հաստիքի բացակայությունը նվազեցնում է միջազգայնացմանն ուղղված գործընթացների արդյունավետությունը:

Չնայացած դրան, Ակադեմիան նշում է, որ միջազգային կապերի ու համագործակցության բաժնի հիմնումը գտնվում է նախապատրաստական փուլում:

Միաժամանակ պետք է նշել, որ հետազոտության և զարգացման ոլորտում այս դերը 2019 թ. մարտ ամսից ի վեր ստանձնել է Ակադեմիայի Գիտահետազոտական կենտրոնը, որը կարճ ժամանակահատվածում ձեռք է բերել մի շարք միջազգային գործընկերներ:

Միջազգայնացման ոլորտում Ակադեմիայի կողմից իրականացվող գործունեության հիմնական թերությունն այն է, որ Ակադեմիայի միջազգային կապերի ստեղծումը կախված է ԱԲԼ-ից՝ պայմանավորված այն փաստով, որ ՃԿՊԱ-ն ՀՀ ԱԲԼ-ի կառուցվածքային միավոր է, և որը խոչընդոտ է Ակադեմիայի համար, քանի որ վերջինիս միջազգային գործընթացները կառավարվում են կենտրոնացված ձևով:

Չնայած միջազգային կապերի ինքնակառավարման սահմանափակումներին՝ Ակադեմիան մշակել է ռազմավարություններ ու ընթացակարգեր, այսինքն՝ «Արտաքին կապերի և միջազգայնացման ռազմավարություն» և «Արտաքին կապերն ու միջազգայնացումը խթանող քաղաքականություններ, ընթացակարգեր և մեխանիզմներ», որոնք միտված են այս ոլորտում Ակադեմիայի գործունեության համահունչ զարգացման հենքի ապահովմանը: Հաշվի առնելով նախորդ հավատարմագրման գործընթացի արդյունքում արված դիտարկումները՝ Ակադեմիան միջազգային կապերի զարգացման ոլորտում կարևոր բարեփոխում է իրականացրել: Սա կարելի է փաստել այս ոլորտի շրջանակում Ակադեմիայի գործունեության օրինակներով (կրթական համագործակցություն Ճապոնիայի միջազգային համագործակցության գործակալության հետ կամ գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացում «Արմագեդոն» ծրագրի շրջանակում):

Նկատելի է դրական միտում օտար լեզուների ուսուցման ոլորտում, սակայն օտար լեզվի իմացության ցուցանիշները դեռևս ցածր են և շարունակում են մնալ որպես Ակադեմիայի միջազգայնացման գործընթացները խոչընդոտող հիմնական խնդիր: Մյուս կողմից, այս բնագավառում ՃԿՊԱ-ի կողմից որդեգրված քաղաքականությունը նպատակային չէ, և՛ ուսանողները, և՛ դասախոսները նշեցին, որ լեզվական հմտությունների զարգացման անհասպաղ կարիք ունեն:

Չնայած նրան, որ միջազգային գործընթացներում ընդհանուր ներգրավվածությունը դեռևս համեմատաբար ցածր մակարդակի վրա է, նախորդ գնահատումից հետո նկատվող առաջընթացը զգալի է, որը գովելի փաստ է:

X. Որակի ներքին ապահովման համակարգը

Ակադեմիան ցանկանում է ինտեգրվել Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքին և Կրթության որակի եվրոպական ասոցիացիային: Եվրոպական չափորոշիչներին և ուղեցույցներին համահունչ կրթության որակի ապահովմանը (այսուհետ՝ ՈԱ) և ISO 9000-2000 չափանիշներին համապատասխան կառավարման անհրաժեշտությունն Ակադեմիայի իրավասություններից է, սակայն միննույն ժամանակ ՈԱ համակարգի գործառույթ, ներդրումն ու շարունակական բարելավումը դեռևս Ակադեմիայի հիմնական խնդիրներից են:

ՈԱ գործընթացները կառավարելու նպատակով Ակադեմիայում ստեղծվել է Որակի ապահովման կենտրոն (այսուհետ՝ ՈԱԿ), որն ինքնավար մարմին է և ունի բավարար աշխատուժ Ակադեմիայի ՈԱ գործընթացները համակարգելու համար: Ցավոք, կենտրոնի կողմից նշված գործունեության լայն շրջանակը չի հաստատվում իր գործնական քայլերով:

ՈԱԿ-ը կարծես թե պասիվ է և իրականացնում է միայն ներքին գնահատում, ինչպիսին է, օրինակ, ՄԿԾ-ներից և որոշ դասընթացներից ուսանողների և ռեսուրսներից ՊԴ կազմի բավարարվածության գնահատումը: Նշված օրինակները մատնանշում են ՈԱԿ-ի հիմնական կենտրոնացումը՝ ուղղված տարբեր գործընթացների առկա դրության գնահատմանը և ոչ թե գործընթացների հետագա զարգացմանն ու բարելավմանը: Այս մոտեցումը հաստատվել է փորձագիտական այցի ժամանակ ՈԱԿ-ի աշխատակազմի անդամների հետ ունեցած հարցազրույցի ժամանակ, որի շրջանակում հավաստվեց, որ նրանք ՈԱ համակարգի համընդհանուր ըմբռնում չունեն:

ՈԱԿ-ի գործունեության ամենաթույլ կողմն այն է, որ Ակադեմիայի ՈԱ գործընթացներում շահակիցների (և՛ ներքին, և՛ արտաքին, սակայն արտաքին շահակիցները՝ հատկապես) ներգրավվածությունը թույլ է: Չնայած նրան, որ նկատելի է զգալի բարելավում՝ և՛ ներքին (ՊԴ կազմ, ֆակուլտետներ, վարչական կազմ, ուսանողներ), և՛ արտաքին (ՀՀ ԱԻՆ-ի, ՀՀ ԿԳՆ-ի ներկայացուցիչներ, ՃԿՊԱ-ի շրջանավարտներ և այլն) շահակիցների մասնակցությունը շարունակում է մնալ պասիվ: Սա զգալիորեն խոչընդոտում է որակի մշակույթի ձևավորումը և ՈԱ արժեքների համընդհանուր տարածումը:

Չնայած Ակադեմիայի այն պնդման, որ ՈԱԿ-ի նպատակներն ու խնդիրները մշտապես վերանայվում և վերամշակվում են, այդ պնդումը գործնական դաշտում հաստատված չէ: Փորձագիտական խմբի կարծիքով անհապաղ անհրաժեշտ է իրականացնել ՈԱ ոլորտին վերաբերող վերապատրաստումներ ՈԱԿ-ի աշխատակազմի անդամների համար:

ՈԱ նպատակով Ակադեմիան մշակել է համապատասխան քաղաքականություն ու ընթացակարգեր և վերջին տարիներին կարևոր քայլ է կատարել բարելավման ուղղությամբ, սակայն քանի որ ՈԱ-ն կենտրոնանում է հաստատության գործընթացների ընդհանուր բարելավմանը միտված լավագույն փորձի շարունակական զարգացման վրա, անհրաժեշտ է, որ ամբողջ ակադեմիական կազմն ակտիվ մասնակցություն ունենա, և ոչ թե այդ մասնակցությունը սահմանափակվի միայն ՈԱԿ-ով:

Խորհրդատվություններ.

1. Չնայած արտաքին շահակիցների հետ հաստատված ամուր կապերը տեսանելի են, նրանց մասնակցությունն Ակադեմիայի առաքելության ձևակերպման մեջ պասիվ է: Հետևապես, Ակադեմիան պետք է ավելի մեծ ջանքեր գործադրի և իր առաքելության ձևակերպման ու իրականացման գործընթացներում ավելի ակտիվ ներգրավի արտաքին շահակիցներին:
2. Հետագա զարգացման համար կարևոր է, որ Ակադեմիայի ամբողջ համայնքը (ՊԴ և վարչական կազմ) փոխադարձ կիսի առաքելության մեջ ձևակերպված արժեքները: Դա պահանջում է ՊԴ և վարչական կազմի համար վերապատրաստումների և դասավանդման իրականացում:
3. Անհրաժեշտ է սահմանել ԳԱՑ-եր, որոնցով հնարավոր կլինի գնահատել, թե արդյոք ռազմավարական նպատակներն իրականացել են, թե ոչ, ինչպես նաև բացատրել, թե ինչու են տվյալ ցուցանիշներն ընտրվել: Պետք է ԳԱՑ-երը ձևակերպել այնպես, որ դրանք քանակական լինեն և այդպիսով ավելի դյուրին գնահատելի լինեն:
4. Կառավարման ժողովրդավարացումը պետք է շեշտադրվի Ակադեմիայի «ոչ համազգեստավորված», կրթական գործընթացներում:
5. ՊԻԳԲ շրջափուլի հետադարձ կապի մեխանիզմները լիարժեք արդյունավետ չեն գործում, հետևաբար, անհրաժեշտ է հետագայում քայլեր ձեռնարկել՝ շտկելու աշխատակազմի վերապատրաստմանն ու կառավարման գործընթացում նրանց ներգրավվածությանը, ինչպես նաև ՊԻԳԲ շրջափուլի կարևորությանն առնչվող թույլ կողմերը:
6. Ավելի մեծ ուշադրություն պետք է դարձնել ուսանողների և շրջանավարտների կարծիքներին, քանի որ Ակադեմիայի կառավարման գործընթացում նրանց մասնակցության նկատմամբ վերաբերմունքը պասիվ է:
7. Ակադեմիայի ՄԿԾ-ների մշակման գործընթացում ՀՀ ԱԻՆ-ի ստորաբաժանումների ներկայացուցիչների ակտիվ մասնակցությունը տեսանելի չէ, հետևապես, կարևոր է ՄԿԾ-

ների վերանայման ու մշակման գործընթացներում ավելի ակտիվ ներգրավել նրանց՝ հաշվի առնելով այն, որ նրանք ՃԿՊԱ-ի հիմնական արտաքին շահակիցն են:

8. Անհրաժեշտ է կանոնավոր կերպով իրականացնել միջազգային փոխանակման ծրագրեր՝ ուսանողների և դասախոսների ներքին ու արտաքին շարժունությունն ապահովելու նպատակով:

9. Ուսումնական գործընթացներում և ՄԿԾ-ների շրջանակում միջազգային համագործակցությունն ամրապնդող արտաքին կապերի քաղաքականությունը պետք է զարգացնել ՀՀ ԱԻՆ-ի հետ համատեղ՝ միջազգային բուհերի հետ կրթական համագործակցության շրջանակներում նվազեցնելով ԱԻՆ-ից Ակադեմիայի կախվածությունը:

10. Անհրաժեշտ է զարգացնել անգլերեն լեզվի իմացությունը:

11. Փորձագիտական այցի և ՈԻԽ-ի անդամների հետ ունեցած հանդիպումից փորձագիտական խումբը ստացավ այն տպավորությունը, որ Ակադեմիայի կառավարման մեջ ուսանողների մասնակցությունը պասիվ է: Փորձագիտական խումբը եկել է այս եզրակացության, քանի որ ՈԻԽ-ն և ՈԻԳԸ-ն Ակադեմիայի կառավարման և գիտահետազոտական/հետազոտության ու զարգացման գործընթացներում ներգրավման ավելի շատ աջակցության կարիք ունեն:

12. Որոշ ուսանողներին օժանդակելու նպատակով խորհրդատուների առաջադրման միջոցով արտալսարանային միջոցառումների խրախուսման մեխանիզմների առկայությունն ուսանողների հետ հարցազրույցների ժամանակ չհաստատվեց: Հետևաբար, անհրաժեշտ է հետազայում քայլեր ձեռնարկել խորհրդատվության մեխանիզմներն ամրապնդելու ուղղությամբ:

13. Քանի որ ՃԿՊԱ-ի ընդհանուր գիտահետազոտական գործունեությունը թույլ է, այս թերության վերացումը պահանջում է, որ ՃԿՊԱ-ն առավել խորքային փոփոխություններ կատարի՝ գործնական ուղղվածությունը թեքելով ավելի շատ դեպի ընդհանուր կրթական դաշտ, օրինակ՝ երկակի (հիբրիդ-գործնական և գիտական) կրթական համակարգի գործառում:

14. Արտաքին շահակիցների և փորձագետների ներգրավվածությունը դասավանդման գործընթացներում պետք է պարբերական բնույթ ունենա (օրինակ՝ տարեկան պլաններ)՝ դրա արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

15. Հետազոտությանն ու զարգացմանն ուղղված ֆինանսավորման կայուն աղբյուրները պետք է ամրապնդել՝ Ակադեմիայի շարունակական զարգացման պայմաններում հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու համար: Հետազոտության և զարգացման

գործընթացներում ՊԴ կազմի մասնակցությունը պետք է խրախուսվի Ակադեմիայի կառավարման մարմինների կողմից՝ մասնավորապես հետազոտողներին խրախուսելու միջոցով:

16. Քանի որ Ակադեմիայի եկամուտը հիմնականում կախված է պետական ֆինանսավորումից ու ուսումնական վարձավճարներից և պայմանավորված է ուսանողների թվաքանակով, Ակադեմիայի ռազմավարական խնդիրներից մեկը պետք է լինի եկամուտների բազմազանեցումը:

17. ՃԿՊԱ-ն պետք է ներդնի և ամրապնդի ՈԱ գործընթացները կառավարման բոլոր մակարդակներում:

18. Ակադեմիայի ՈԱԿ-ի աշխատակազմն ՈԱ ոլորտին առնչվող վերապատրաստումների անհապաղ կարիք ունի:

Տիգրան Մնացականյան

Փորձագիտական խմբի ղեկավար

04 մարտ 2020

ՃԿՊԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների արտաքին գնահատումն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի կողմից¹.

1. **Տիգրան Մնացականյան**¹ տնտեսագիտության թեկնածու, Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան, Կառավարման ամբիոնի ասիստենտ,
2. **Բարտլոմեյ Պաուչեկ**² անվտանգության գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, Լեհաստանի ռազմածովային ակադեմիա, Հրամանատարության և ծովային գործողությունների ֆակուլտետի դեկան,
3. **Սադիկ Հովհաննիսյան**³ տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ, Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարան, Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների ու էլեկտրոնիկայի ինստիտուտի գիտական քարտուղար,
4. **Արմենուհի Մարգարյան**⁴ ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ, Շիրակի պետական համալսարան, Գիտական քաղաքականության, որակի ապահովման և կառավարման կենտրոնի տնօրեն,
5. **Մարիամ Թորոսյան**⁵ Եվրասիա միջազգային համալսարան, «Կառավարում» մասնագիտության բակալավրիատի 3-րդ կուրսի ուսանողուհի:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է ուսումնական հաստատության հետ:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ Քաղաքականության մշակման և իրականացման բաժնի մասնագետ Մերի Բարսեղյանը:

Թարգմանությունը կատարել է Վ. Բրյուսովի անվան պետական համալսարանի Որակի ապահովման և բարեփոխումների կենտրոնի մասնագետ Անի Շահինյանը:

Փորձագիտական խմբի անդամները, թարգմանիչը, համակարգողը ստորագրել են զաղտնիության և շահերի բախման բացառման հայտարարագրեր:

¹ Հավելված 1. Փորձագիտական խմբի ինքնակենսագրականներ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Պետական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու համար ՃԿՊԱ-ն դիմել է ՈԱԱԿ՝ լրացնելով սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտը և ներկայացնելով լիցենզիայի և դրա հավելվածների կրկնօրինակները:

ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները, կից փաստաթղթերը:

Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշում կայացնելուց հետո ՈԱԱԿ-ի և ՃԿՊԱ-ի միջև կնքվել է երկկողմ պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է աշխատանքների իրականացման ժամանակացույց:

Ինքնավերլուծություն

Ժամանակացույցով նախատեսված ժամկետներում հաստատությունը, ըստ ՈԱԱԿ-ի կողմից սահմանած ձևաչափի, ներկայացրել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը հայերեն և անգլերեն լեզուներով և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը:

ՃԿՊԱ-ի ինքնավերլուծությունն իրականացրել է հատուկ այդ նպատակով ՃԿՊԱ ռեկտորի հրամանով ձևավորված խումբը:

Նախապատրաստական փուլ

ՈԱԱԿ-ի համակարգողն ուսումնասիրել է գեկույցը՝ տեխնիկական առումով ՈԱԱԿ-ի պահանջներին համապատասխանությունը ստուգելու նպատակով: Այնուհետև համակարգողն ինքնավերլուծությունն ուղարկել է փորձագիտական խմբին, որի կազմը նախօրոք համաձայնեցվել է ակադեմիայի հետ:

Փորձագիտական խմբին աշխատանքներին նախապատրաստելու և գործընթացների արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով՝ ՈԱԱԿ-ի վերապատրաստման պատասխանատուների կողմից իրականացվել են չորս վերապատրաստումներ հետևյալ թեմաներով.

1. Հավատարմագրման գործընթաց, փորձագիտական աշխատանքի առանձնահատկություններ, փորձագետի էթիկայի և վարքագծի կանոններ,
2. Ինստիտուցիոնալ ինքնավերլուծության նախնական գնահատում պրակտիկայից վերցված օրինակների միջոցով,

3. Փորձագիտական այց դերային խաղերի միջոցով,
4. Փորձագիտական զեկույցի պատրաստում:

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով համալսարանի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում՝ ըստ ձևաչափի պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով նաև համապատասխան ստորաբաժանումները կամ թիրախային խմբերը:

Նախնական գնահատման ընթացքում փորձագիտական խումբը դիտարկել է գործնական պարապմունքներ և իրականացրել դասալսումներ: Այսպիսով, փորձագիտական խումբը այցելել է ՃԿՊԱ «Լուսակերտ» գործնական պարապմունքների կենտրոն, դիտարկել «Փրկարարական գործ» մասնագիտության երրորդ կուրսի ուսանողների «Վթարափրկարարական տեխնիկական միջոցներ» առարկայի գործնական պարապմունքը:

Նախատեսված ժամկետներում փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները և կազմել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը: Առաջնորդվելով ՈԱԱԿ-ի Փորձաքննության անցկացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են հանդիպումներ փորձագետների կողմից նախատեսվող բոլոր խմբերի հետ, բաց և փակ հանդիպումներ, փաստաթղթերի և ռեսուրսների ուսումնասիրություն, այցելություններ հաստատության ստորաբաժանումներ և այլն:

Հիմնական խնդիրների և ուսումնասիրման ենթակա փաստաթղթերի առանձնացումից հետո փորձագիտական խումբը հստակեցրել է հանդիպումների ժամանակ քննարկվող խնդիրները: Պարբերաբար կրկնվող հանդիպումների ընթացքում քննարկվել են յուրաքանչյուր չափորոշի վերաբերյալ հարցադրումները և կազմվել փորձագիտական խմբի նախնական այցի փաթեթը: Փաթեթը պարունակում էր հանդիպումների պլան-ժամանակացույցը², ուսումնասիրման և պարզաբանման ենթակա հարցերը՝ ըստ թիրախային խմբերի և այն լրացուցիչ փաստաթղթերի ցանկը, որոնք անհրաժեշտ էր ուսումնասիրել փորձագիտական այցի ընթացքում: Ակադեմիայի կողմից ներկայացրած ցանկերից ընտրվել են դասախոսական և ուսանողական կազմի ներկայացուցիչները, շրջանավարտները, գործատուները, որոնք պետք է մասնակցեին հանդիպումներին:

² Հավելված 2. Փորձագիտական այցի ժամանակացույց

Նախապատրաստական այց

2019 թվականի նոյեմբերի 29-ին տեղի է ունեցել նախապատրաստական այց ՃԿՊԱ: Ակադեմիայի հետ համաձայնեցվել է փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը, ներկայացվել է ուսումնասիրության ենթակա լրացուցիչ փաստաթղթերի ցանկը, քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի կազմակերպչական, տեխնիկական, տեղեկատվական հարցերի, հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ: Դիտարկվել են ֆոկլուս խմբային հանդիպումների և փորձագիտական խմբի աշխատանքի համար նախատեսված սենյակները, հստակեցվել են դրանց կահավորման ու տեխնիկական միջոցներով հագեցման խնդիրները:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել 2019թ. դեկտեմբերի 9-ից 12-ը ընկած ժամանակահատվածում: Ժամանակացույցի համաձայն փորձագիտական այցի աշխատանքները մեկնարկել են փակ հանդիպմամբ, որի նպատակն էր միջազգային փորձագետ Բարտոլոմեյ Պաուչեկի հետ քննարկել և համաձայնեցնել փորձագիտական գնահատման շրջանակը, այցի ընթացքում ուսումնասիրման ենթակա խնդիրները, ՃԿՊԱ-ի ուժեղ և թույլ կողմերը՝ ըստ չափանիշների, ֆոկլուս խմբային հանդիպումների ընթացակարգը, հստակեցնել հետագա քայլերը:

Այցին մասնակցել է փորձագիտական խումբն ամբողջությամբ, ՈՍԱԿ-ի համակարգողը և թարգմանիչը:

Փորձագիտական խումբը դեկտեմբերի 8-ին հանդիպել է ՃԿՊԱ ռեկտորին, փորձագիտական այցն ավարտվել է ՃԿՊԱ ղեկավար կազմի հետ հանդիպումով: Իրականացվել են ըստ ժամանակացույցի նախատեսված բոլոր հանդիպումները, այդ թվում բաց հանդիպումը, որին մասնակցել են ՃԿՊԱ վարչական, դասախոսական և ուսանողական կազմի ներկայացուցիչներ: Այցի ընթացքում փորձագիտական խումբը փաստաթղթերի ուսումնասիրություն³, ռեսուրսների դիտարկում⁴ և ֆոկլուս խմբային հանդիպումներ է իրականացրել ակադեմիայի տարբեր ստորաբաժանումներում:

Այցի յուրաքանչյուր աշխատանքային օրվա վերջում տեղի ունեցած փորձագիտական խմբի փակ հանդիպման ժամանակ դուրս են բերվել փորձագիտական գնահատման միջանկյալ արդյունքները, իսկ այցի ավարտին փակ քննարկմամբ ամփոփվել են այցի հիմնական արդյունքները:

³ Հավելված 3. Ուսումնասիրված փաստաթղթերի ցանկ

⁴ Հավելված 4. Ուսումնասիրված ռեսուրսներ

Փորձագիտական գնահատումը կատարվել է Հավատարմագրման պետական չափանիշների և չափորոշիչների և ՈԱԱԿ-ի ընթացակարգերի շրջանակներում, որով նախատեսվում է գնահատման երկաստիճան սանդղակ՝ **բավարար և անբավարար**:

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական խմբի ներկայացուցիչները և ՈԱԱԿ համակարգողը պատրաստել են փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը: Միջազգային փորձագետը պատրաստել է գործընկերային գնահատման վերաբերյալ առանձին կարծիք, որը ներառվել է զեկույցի տեքստում:

Փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը ներկայացվել է ՃԿՊԱ փետրվարի 3-ին:

ՃԿՊԱ ներկայացուցիչների, փորձագիտական խմբի անդամների և համակարգողի մասնակցությամբ փետրվարի 28-ին ՈԱԱԿ-ում քննարկվել են զեկույցի նախնական տարբերակի վերաբերյալ ՃԿՊԱ համաձայնությունը և որոշակի նկատառումները, ինչպես նաև վերջիններիս վերաբերյալ փորձագիտական խմբի դիրքորոշումը: Քննարկման արդյունքում զեկույցում կատարվել են որոշ փոփոխություններ, և զեկույցի վերջնական տարբերակը մարտի 4-ին ներկայացվել է ՈԱԱԿ:

Մերի Բարսեղյան

Փորձագիտական խմբի համակարգող

04 մարտ 2020

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՄՈՒՀ-Ի ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Պատմություն. Հայաստանի Հանրապետության Արտակարգ իրավիճակների նախարարության Ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիան հիմնադրվել է Հայաստանի երրորդ Հանրապետության ստեղծման տարիներին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման համաձայն՝ որպես կադրերի վերապատրաստման ինստիտուտ, այնուհետև վերանվանվել Արտակարգ իրավիճակների վարչության Ճգնաժամային կառավարման ինստիտուտ: ՀՀ կառավարության 2005 թվականի հունիսի 29-ի N 1055-Ն որոշման համաձայն՝ այն վերանվանվել է «Ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիա» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն:

1993 թ.-ից սկսած Ակադեմիան իրականացրել է Հանրապետության կառավարման մարմինների ղեկավար կազմի և մասնագետների վերապատրաստման առաջին դասընթացները, ներդրել ճառագայթային պաշտպանության դասընթացի ծավալուն ծրագիր և ռադիոհաղորդումների շարք, իրականացրել բնակչության զանգվածային ուսուցում ճառագայթային պաշտպանության հարցերով:

Իր գործունեության ընթացքում Ակադեմիան տվել է 2215 շրջանավարտ, որոնց մեծ մասը հաջողությամբ աշխատում է ԱԲՆ տարբեր ստորաբաժանումներում, պետական ու հանրային կառույցներում, բանկային համակարգում և այլն:

Իր ռազմավարական նպատակների իրականացման շրջանակներում Ակադեմիայի գործունեությունը միտված է քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության բնագավառում բարձրագույն կրթությամբ որակյալ մասնագետների պատրաստմանը, տարածաշրջանի գիտական, մտավոր, կրթական, տնտեսական և մշակութային առաջընթացին աջակցմանը, տեխնոլոգիապես հազեցած ժամանակակից ուսումնական և աշխատանքային միջավայրի, բարձրորակ և արդյունավետ ծառայությունների տրամադրմանը:

Կրթություն. Ակադեմիայի աշխատանքները միտված են ուսանողների և պրոֆեսորադասախոսական կազմի մտավոր և ստեղծագործական ունակությունների զարգացմանը, ուսանողակենտրոն միջավայրի ձևավորմանը, ուսանողների համար լիարժեք դրսևորվելու հնարավորությունների ստեղծմանը, կրթության բովանդակության արդիականացմանը, ուսումնական գործընթացի, ստեղծագործական ու վերլուծական մտածողության զարգացման գործընթացի, նորարարության ու նախաձեռնողականության

կատարելագործմանը, ուսուցման մեթոդների նորացմանը և ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներդրմանը, կրթության որակի ապահովմանը, ուսանողների թիմային աշխատանքի հմտությունների զարգացմանը, միջազգային կազմակերպություններում և գործընթացներում ներգրավվածության խորացմանը, գործընկեր հաստատությունների հետ համագործակցության ամրապնդմանը և այդ նպատակով նաև կրթության որակի ապահովման համակարգի ստեղծմանն ու որակի մշակույթի ձևավորմանը: Ակադեմիան կրթական գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ ԿԳՆ կողմից տրված լիցենզիայով սահմանված մասնագիտությունների գծով, առաջնորդվում է ՀՀ ՈԱՇ-ի հիմնական դրույթներով, մասնագիտությունների կրթական ծրագրերին համապատասխան՝ միջին մասնագիտական, բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերով: Հետրուհական, մագիստրոսի, բակալավրի և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերն իրականացվում են արտակարգ իրավիճակների և ճգնաժամային կառավարման ֆակուլտետում:

Հետազոտություն. Հետազոտական աշխատանքները դիտարկելով արտակարգ իրավիճակներում և քաղաքացիական պաշտպանության ոլորտներում որպես մասնագիտական առաջընթացի և դասավանդման որակի բարձրացման հզոր խթան՝ ակադեմիան նախատեսում է հետազոտական ծրագրերում առավելագույնս ընդգրկել դասախոսական կազմին և ուսանողության ներկայացուցիչներին, զարգացնել հետազոտական համագործակցությունը հանրապետության գիտահետազոտական ինստիտուտների, բուհերի և ձեռնարկությունների հետ, խթանել ակադեմիայի հետազոտական գործունեության միջազգայնացումը:

Միջազգայնացում. Ակադեմիան համագործակցում է միջազգային գործընկեր համալսարանների ու միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամ, ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագիր, Ճապոնիայի JICA կազմակերպություն, Save the children, Oxygen, «Արձագանք» Շվեյցարիա, Գերմանական կարմիր խաչ և այլն՝ համագործակցության արդյունքում ձեռք բերելով ժամանակակից տեխնիկական հազեցվածություն: Ակադեմիայի ռազմավարական նպատակներից մեկը միջազգայնացմանն ուղղված գործընթացների խթանումն է, որի համար ակադեմիան նախատեսում է մշակել և իրականացնել միջազգայնացմանը նպաստող քաղաքականություն, կրթական ոլորտում զարգացնել միջազգայնացման գործընթացները օտարերկրյա բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ու կազմակերպությունների հետ համատեղ ծրագրեր իրականացնելու համար և շարժունության խթանման նպատակով:

Որակի ապահովում. Որակի ապահովման քաղաքականության հիմքերը դրվել են Ակադեմիայի 2014-2019 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրով, որտեղ ներկայացվում են կրթության որակի բարձրացմանը նպաստակաուղղված բոլոր հիմնախնդիրները:

Ակադեմիան մասնակցում է կրթական ծրագրերի որակի ներքին և արտաքին գնահատման, պետական հավատարմագրման գործընթացներին, ապահովում դրանց թափանցիկությունը և արդյունքների հրապարակայնությունը:

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

Փաստեր

1.1. ՄՈՒՀ-ն ունի նպատակներն ու խնդիրներն արտացոլող հստակ ձևակերպված առաքելություն, որը համահունչ է ՈԱՇ-ին:

ՃԿՊԱ առաքելությունը սահմանվում է նրա հիմնադիր փաստաթղթով՝ կանոնադրությամբ, ինչպես նաև 2014-2019 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրում: Վերջինս ներառում է տեսլական և դրանից բխող նպատակներ ու խնդիրներ: 2020-2024 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրում ՃԿՊԱ առաքելությունն ու տեսլականը վերանայված են և ընդլայնված:

ՃԿՊԱ ամրագրված առաքելությամբ սահմանված է, թե ՈԱՇ-ի որ մակարդակներում է գործունեություն ծավալվում:

Շահակիցների տարբեր խմբեր շեշտեցին ողջ հասարակությանը կրթելու և այդպիսով անվտանգության մշակույթ ձևավորելու առաջնահերթությունը՝ որպես ՃԿՊԱ առաքելության տարր: Ըստ ՃԿՊԱ ղեկավարության՝ կարևորվում է նաև խոր մտածողություն ունեցող, այլ ոչ թե միայն հրամաններ կատարող մասնագետներ պատրաստելը:

Կրթական ծրագրերի նպատակների վերաբերյալ որոշ շահակիցներ նշում են, որ կադրեր են պատրաստվում բացառապես ԱԲՆ կարիքների համար, որոշներն էլ համարում են, որ պատրաստվում են առավել բազմաֆունկցիոնալ մասնագետներ: Ըստ որոշ արտաքին շահակիցների՝ ՃԿՊԱ-ն պատրաստում է ավելի շատ կադրեր, քան անհրաժեշտ է: Միևնույն ժամանակ ԱԲՆ համակարգում աշխատանքի ընդունելիս նախարարության կողմից հանձնարարվել է առաջնահերթությունը տալ ՃԿՊԱ շրջանավարտներին:

ՃԿՊԱ իրականացրել է մասնագիտությունների և մասնագիտացումների ցանկի համալրում ԿԳՄՍՆ հետ համատեղ:

2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է ռազմավարական ծրագրի նպատակները ձևակերպել արտաքին գործոնների և հնարավորությունների վերլուծությունների հիման վրա:

1.2. ՄՈՒՆ-ի առաքելությունը, նպատակները և խնդիրներն արտացոլում են ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքները:

Ներքին և արտաքին շահակիցները ՃԿՊԱ առաքելության և նպատակների մասին խոսելիս օգտագործում են գրեթե նույն արտահայտություններն ու նշում են գրեթե նույն ուղղությունները՝ բացառությամբ վերոնշյալների:

ՃԿՊԱ հիմնադրի ներկայացուցչի և միաժամանակ գլխավոր գործատուի՝ ԱԻՆ հետ կապն ամենօրյա է. ԱԻՆ կարիքների արտացոլումը նպատակների և խնդիրների մեջ իրականացվում է հրամաններով: Բացի լիազորված մարմին լինելուց՝ ԱԻՆ ներկայացուցիչները ներգրավված են կուլեգիալ կառավարման մարմիններում, դասախոսական կազմում, իսկ ՃԿՊԱ շրջանավարտները՝ ԱԻՆ համակարգի տարբեր օղակներում:

ՃԿՊԱ 2020-2024 թթ. ռազմավարական ծրագրի մշակման համար ռեկտորի հրամանով ձևավորված աշխատանքային խմբում ընդգրկված են ԱԻՆ մասնագետներ: Աշխատանքային խումբը տարբեր ստորաբաժանումներից և շահակիցների խմբերից առաջարկություններն ու դիտողությունները հավաքագրում և պարբերաբար ներկայացնում է քննարկման: Շահակիցների շրջանում ավելի լայն քննարկում ապահովելու նպատակով 2020-2024 թթ. ՌԾ նախագիծը տեղադրվել է ՃԿՊԱ կայք էջում:

1.3. ՄՈՒՆ-ում գործում են առաքելության ու նպատակների իրականացման արդյունքների գնահատման և բարելավման հաստատված մեխանիզմներ և ընթացակարգեր:

2010 թ.-ից ՃԿՊԱ գործունեության ներկայացումը և գնահատումը կատարվում է հրապարակվող տարեկան ընդհանուր հաշվետվության օգնությամբ, որում ներկայացվում են նախորդ տարում տարբեր ստորաբաժանումների գործունեության հիմնական արդյունքները, ձեռքբերումները, վերհանված խնդիրները և պլանավորվում առաջիկա անելիքներն ու բարեփոխումները:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ ռազմավարական ծրագրի և դրանով սահմանված նպատակների իրականացման ընթացքը գնահատվում է յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա վերջում, հենվելով Ակադեմիայի գործունեության հիմնական արդյունքների վերաբերյալ ռեկտորի հաշվետվության, ԳԱՑ-երի և այլ վերլուծությունների (ֆակուլտետի ղեկանի և ստորաբաժանումների ղեկավարների) վրա: Տարեկան հաշվետվությունների հիման վրա, սակայն, ռազմավարական ծրագրում փոփոխություններ չեն իրականացվել:

ՌԾ իրականացման տարեկան զեկույցներում հիմնականում նշվում է, թե որ գործողություններն են կատարվել, որոնք են կատարման ընթացքում և որոնք չեն կատարվել:

2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է վերամշակել ՌԾ-ի պլան-ժամանակացույցը՝ համապատասխանեցնելով ռազմավարական պլանին, կատարել ռեսուրսների հստակ բաշխում, հիմնավոր սահմանել ՌԾ-ի առաջընթացի գնահատման կողմնորոշիչ ցուցանիշներ և իրականացնել ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունավետության վերլուծություն՝ կիրառելով այդ ցուցանիշները:

Թեև առկա է ՃԿՊԱ գործունեության վերլուծություն՝ ըստ ԳԱՑ-երի, այդ վերլուծությունը շարունակական չէ և հետագա գործունեության հիմքում չի դրվում:

2020-2024 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրում ՃԿՊԱ առաքելության, տեսլականի և նպատակների վերանայման համակարգված հիմնավորումներ առկա չեն:

Նպատակների իրականացումը, ըստ ՈԱԿ ներկայացուցիչների, գնահատվում է դրանց կատարված և չկատարված լինելով:

Մշակվել են ՌԾ իրականացման պլան-ժամանակացույցեր, որոնցում ներկայացված են յուրաքանչյուր ռազմավարական խնդրի իրագործման համար պլանավորված գործողությունները կամ միջոցառումները, իրականացման վերջնաժամկետները, պատասխանատու մարմինները կամ կատարողները, պահանջվող ռեսուրսները: Մակայն ռեսուրսների հատկացումը հստակ չէ. միայն նշված է՝ մարդկային, տեղեկատվական, ֆինանսական:

Ռազմավարական խնդիրների զգալի մասը նախատեսվում է լուծել միջազգային ծրագրերի շրջանակում իրականացվող գործողություններով:

Դատողություններ:

ՃԿՊԱ առաքելությունն ու նպատակները ամրագրված են կանոնադրությամբ և ռազմավարական ծրագրերում և այդպիսով արտահայտում են հիմնադրի տեսլականը: Մակայն շահակիցների տարբեր խմբերի կողմից միևնույն գաղափարների մատնանշումը, որոնք ֆիքսված չեն փաստաթղթային ձևակերպումներում, վկայում է այն մասին, որ ՃԿՊԱ ընկալվող իրական առաքելությունը որոշակիորեն տարբերվում է ֆիքսվածից: Այդուհանդերձ, բոլոր շահակիցների համար հստակ է, թե իրենք ինչ են ակնկալում ՃԿՊԱ-ից:

Որոշ առանցքային հարցերի շուրջ ՃԿՊԱ տեսլականը դեռևս վերջնական ձևավորված չէ: Մասնավորապես՝ հստակ չէ, թե արդյոք ՃԿՊԱ-ն «սպասարկում» է միայն ԱԲՆ համակարգը, թե պատրաստում է առավել ճկուն մասնագետներ: Այս հարցում հստակ կողմնորոշված չլինելու արդյունքում վտանգված է ՃԿՊԱ շրջանավարտների ապագա

զբաղվածությունը: Այդ մասին է վկայում նաև աշխատանքի ընդունելիս ՃԿՊԱ շրջանավարտներին նախապատվություն տալու մասին ԱԻՆ հրամանի անհրաժեշտությունը:

ՈԱՇ-ին գործունեության շրջանակի համապատասխանությունը ապահովվում է նաև ԿԳՄՄՆ հետ համատեղ իրականացվող աշխատանքներով:

ՃԿՊԱ ունի իր արտաքին շահակիցների կարիքների ուսումնասիրման և դրանց՝ ռազմավարական ծրագրի վերածման մեծ հնարավորություններ, քանի որ արտաքին շահակիցների զգալի մասը կենտրոնացված է ԱԻՆ համակարգում, և ԱԻՆ հետ առկա է ինտենսիվ հաղորդակցում: Այս պարագայում, սակայն, արտաքին այն շահակիցները, որոնք դուրս են ԱԻՆ համակարգից, երկրորդ պլան են մղվում և կարող են դուրս մնալ ՃԿՊԱ նպատակների ձևավորման գործընթացներից:

Առաքելության վերաբերյալ ներքին շահակիցների կարծիքների համասեռությունը և ՃԿՊԱ ջանքերը ներիքն շահակիցներին ռազմավարական ծրագրի մշակմանը մասնակից դարձնելու ուղղությամբ թույլ են տալիս եզրակացնել, որ առաքելությունը, նպատակներն ու խնդիրները համապատասխանեցվում են նրանց կարիքներին:

Ռազմավարական ծրագրով սահմանված նպատակների իրականացումն ապահովելու և գնահատելու համար կիրառվող տարբեր մոտեցումները (հաշվետվություններ, ԳԱՑ-եր, զեկույցներ, պլան-ժամանակացույցեր) և դրանք՝ ՌԾ վրա էական ազդեցության բացակայությունը վկայում են այն մասին, որ ՃԿՊԱ-ում դեռևս ներդրված չեն նպատակների իրականացման մշտադիտարկման և վերանայման գործուն մեխանիզմներ: Մինևույն ժամանակ գնահատմանը և բարելավմանը խոչընդում է թերի պլանավորումը՝ պայմանավորված անհրաժեշտ ռեսուրսների և այլ գործոնների հստակ նախասահմանված չլինելով, ինչպես նաև նրանով, որ ռազմավարական զարգացման առաջնահերթությունները փոխկապակցվում են միջազգային ծրագրերի հետ: Վերջինիս արդյունքում առաջանում է իրական կարիքներից բխող առաջնահերթություններից տարբերվող առաջնահերթությունների առաջադրման վտանգ:

Եզրահանգում:

Հաշվի առնելով արտաքին և ներքին շահակիցների տարբեր խմբերի մեծ մասի կողմից ՃԿՊԱ առաքելության և նպատակների վերաբերյալ հիմնականում ընդհանրական մոտեցումները, հիմնադրի և գլխավոր գործատուի կողմից նպատակների վրա ազդեցություն ունենալու լայն հնարավորությունները, նպատակների իրականացման գնահատմանն ուղղված որոշ մեխանիզմների ներդրման քայլերը՝ կարելի է եզրակացնել, որ ՃԿՊԱ գործունեությունը համապատասխանում է որդեգրած առաքելությանը:

Եզրակացություն:

ՃԿՊԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատվում է *բավարար*:

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈւՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործառնումն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի կանոնները:

Փաստեր

2.1. Հաստատության կառավարման համակարգն ապահովում է, սահմանված էթիկայի կանոններին համապատասխան, որոշումներ կայացնելու կանոնակարգված գործընթաց և ունի կրթական ու այլ նպատակների իրականացման համար անհրաժեշտ մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ:

ՃԿՊԱ-ն ՊՈԱԿ է: ՃԿՊԱ կառավարման մարմինները (այդ թվում՝ կոլեգիալ), դրանց գործառնությունն ու փոխհարաբերությունները սահմանված են կանոնադրությամբ: Կառավարման մարմինների որոշումների կայացմանը վերաբերող հարցերը և իրավասությունների շրջանակը սահմանված է կանոնադրությամբ ու յուրաքանչյուր մարմնի կանոնակարգով կամ աշխատակարգով:

Կառավարման հիմնական մարմինը՝ ՃԿՊԱ խորհուրդը, նիստ է ունենում տարին առնվազն մեկ անգամ. ամփոփվում են տարվա աշխատանքները, լսվում է ռեկտորի հաշվետվությունը, հաստատվում է բյուջեն, ըստ անհրաժեշտության՝ քննարկվում է ռազմավարական ծրագիրը, կանոնադրությունը: Ռեկտորը խորհրդի նախագահի տեղակալն է:

Խորհուրդներում, որպես կանոն, քննարկվում են ռեկտորի առաջարկները և հաստատվում:

Կառուցվածքային ստորաբաժանումների իրավասությունները սահմանվում են Ակադեմիայի կանոնադրությամբ և իրենց կանոնադրություններով ու կանոնակարգերով: Մշակված են առանձին պաշտոնների անձնագրեր:

2017 թ. ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված առաջարկությունների հիման վրա 2019 թ. լրամշակվել է կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը. մասնավորապես՝ այն համալրվել է առանձին ուղղությունների համակարգման համար անհրաժեշտ ստորաբաժանումներով: Նոր ստորաբաժանումները, սակայն, դեռևս լիարժեք համալրված չեն մարդկային ռեսուրսներով և լիարժեք չեն

գործարկվում. մասնավորապես՝ գիտական հետազոտությունների կենտրոնը դեռևս լիարժեք համալրված չէ մարդկային ռեսուրսներով, դրա ղեկավարումը մինչև 2019 թ. մայիսն իրականացվել է պրոտեկտորի կողմից, իսկ միջազգայնացման որոշ հարցերով ռեկտորի օգնականն է զբաղվում⁵:

Մյուս ստորաբաժանումները լրացուցիչ մարդկային, նյութական, ֆինանսական ռեսուրսների կարիք չեն արտահայտում, սակայն կառավարման համակարգի և դրանում գործարկվող ռեսուրսների արդյունավետության շարունակական գնահատման մեխանիզմներ ներդրված չեն: Օրինակ՝ հաշվապահությունում կա 4 աշխատակից, ինչի կարիքը հիմնավորված չէ: Ստեղծվել է օրինականության պահպանման և ուսանողների իրավունքների պահպանման հանձնաժողով, որը մոտ մեկ տարվա ընթացքում որևէ գործունեություն չի ծավալել, որևէ հարց չի քննարկել, սակայն դեռևս չեն գնահատվել հանձնաժողովի անգործության պատճառները:

Ձևավորված է նաև ՈԱ մշտական հանձնաժողով, սակայն դրա գործունեության շրջանակը հստակ չէ:

Առանձնահատուկ մասնագիտական հարցերով, որոնց գծով համապատասխան աշխատակիցներ չկան, ՃԿՊԱ-ն դիմում է ԱԻՆ, օրինակ՝ իրավաբանական վարչություն:

Պահակները ՃԿՊԱ հաստիքային աշխատակիցներ են:

Գործում է ՃԿՊԱ աշխատակիցների էթիկայի կանոնների և վարվեցողության կանոնակարգը:

2.2. ՄՈՒՉ-ի կառավարման համակարգը հնարավորություն է տալիս դասախոսներին և ուսանողներին մասնակցել իրենց առնչվող որոշումների կայացմանը:

ՃԿՊԱ խորհրդի և գիտական խորհրդի կազմերում ներառված են դասախոսներ և ուսանողներ:

Թեև ներքին շահակիցների՝ խորհուրդներում ընտրման կարգը սահմանված է, այն ոչ միշտ է գործադրվում. փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվեց, որ խորհրդի որոշ անդամներ հստակ չգիտեն, թե ինչպես են ընդգրկվել խորհրդի կազմում:

Ուսանողների մասնակցությունը խորհրդի նիստերին, ըստ արձանագրությունների և շահակիցների, պասիվ է:

Ամբիոնի ողջ ՊԴԿ-ն ամբիոնի անդամ է և ամբիոնի վարիչի գլխավորությամբ մասնակցում է ամբիոնի կրթական, գիտական հարցերի քննարկմանը:

⁵ Նախադասությունը փոփոխվել է ՃԿՊԱ ներկայացուցիչների և փորձագետների միջև քննարկման արդյունքում:

2.3. ՄՈւՀ-ը մշակում և իրականացնում է կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ պլանավորում՝ իր առաքելությանն ու նպատակներին համապատասխան և ունի դրանց իրականացման և մշտադիտարկման հստակ մեխանիզմներ:

Որպես պլանավորման առաջին մակարդակ կամ երկարաժամկետ պլանավորում՝ ՃԿՊԱ-ում մշակվել է հնգամյա ռազմավարական ծրագիր, որը հաստատվել է խորհրդի կողմից, իսկ այդ ծրագրի իրականացման պլան-ժամանակացույցով սահմանվել են դրանց հասնելու ուղիներն ու միջոցները: Առկա են կարճաժամկետ տարեկան պլաններ: Երկարաժամկետ և կարճաժամկետ պլանների աստիճանակարգությունը, սակայն, պահպանված չէ:

Յուրաքանչյուր ստորաբաժանում, հիմք ընդունելով ՌԾ-ն, ուսումնական տարվա համար կազմում է աշխատանքային պլան, որի կատարողականը գնահատվում է հաշվետվությամբ, էլնելով ՌԾ-ի յուրաքանչյուր նպատակի և խնդիրների իրականացման համար աշխատանքային պլանում ամրագրված ակնկալվող արդյունքներից: Կան ամբիոնների ռազմավարական զարգացման ծրագրեր, սակայն դրանք բնույթով ռազմավարական ծրագրեր չեն և չեն ներառում չափելի նպատակներ:

Բացի ռեկտորի հաշվետվություններից՝ առկա են ֆակուլտետների և այլ ստորանաժանույնների հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները, սակայն, չեն կազմում համապատասխան ծրագրերի ձևաչափով: Պլանների մշտադիտարկման այլ մեխանիզմներ ներդրված չեն՝ բացառությամբ կարճաժամկետ պլանների իրականացման օպերատիվ վերահսկողության: ՌԾ-ում ամրագրված են առաջընթացի գնահատման կողմնորոշիչ ցուցանիշներ, որոնք սահմանվում են յուրաքանչյուր նպատակի և խնդիրների իրականացման համար, սակայն դրանք չեն վերլուծվում:

Հաշվետվությունների հիման վրա չեն կատարվում վերլուծություններ:

2.4. ՄՈՒՀ-ը կատարում է իր գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրություն և որոշումներ կայացնելիս հիմնվում է հավաստի տվյալների վրա:

Գործունեության վրա ազդող գործոնների առանձին ուսումնասիրություն ՃԿՊԱ-ն չի իրականացնում: Սակայն ԱԻՆ կողմից իրականացվող ուսումնասիրությունները հասանելի են ՃԿՊԱ համար, ինչպես նաև հասանելի է ԱԻՆ համակարգը՝ որպես ՃԿՊԱ արտաքին միջավայրի կենտրոնական բաղկացուցիչ: Ներքին միջավայրի ուսումնասիրությունն իրականացվում է ընթացիկ հանդիպումների, քննարկումների, հարցումների միջոցով:

2.5. Քաղաքականությունների և ընթացակարգերի վարչարարությունն իրականացվում է որակի կառավարման սկզբունքով (պլանավորում, իրականացում, գնահատում, բարելավում):

Գործունեության ոլորտային առանձնահատկությամբ պայմանավորված՝ ՃԿՊԱ-ում կարևորվում են վերահսկողությունը և հաշվետվողականությունը: Սակայն վերջիններս ուղղված չեն արդյունավետության գնահատմանը:

Ընթացակարգերի որոշ մասը դեռևս պլանավորման և իրականացման փուլում է, սակայն մյուս մասի համար հետևանքներ ենթադրող գնահատում չի իրականացվել:

2.6. ՄՈՒՀ-ում գործում են մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի և այլ գործընթացների արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրումը, վերլուծումը և կիրառումը գնահատող մեխանիզմներ:

2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է ստեղծել կրթական ծրագրերի և այլ գործընթացների կառավարման և արդյունավետության գնահատման ու վերլուծության համար հավաքագրվող անհրաժեշտ տեղեկատվական բազա, այն հասանելի դարձնել շահակիցներին:

Այդուհանդերձ, տեղեկությունների հավաքագրման, մշակման և կիրառման արդյունավետությունը ՃԿՊԱ-ում չի գնահատվում:

2.7. ՄՈՒՀ-ում գործում են կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների որակի մասին թարմացված, օբյեկտիվ և անկողմնակալ քանակական և որակական տեղեկատվության հրապարակումները գնահատող մեխանիզմներ:

ՃԿՊԱ-ում կարևորում են դրական իմիջը, փորձում են հետևել ինտերնետային կայքին և գիտակցել են, որ կարելի է հետևել կայքի հաճախելիությանը՝ որպես ցուցիչ: Սակայն ընդհանուր առմամբ տեղեկությունների հրապարակման կարգավորումներ չկան և գնահատում չի իրականացվում:

Դատողություններ:

ՃԿՊԱ կառավարման գրեթե բոլոր մարմինների գործառույթների շրջանակը հստակ սահմանված է համապատասխան փաստաթղթերով: Սակայն դեռևս կան օղակներ, որոնց գործարկումը կաշկանդված է գործառույթների և լիազորությունների ոչ հստակ լինելով (հատկապես՝ հանձնաժողովներ, կենտրոններ):

Այն, որ ՃԿՊԱ խորհուրդը և գիտական խորհուրդը որպես կանոն հաստատում են ռեկտորի առաջարկությունները, ինչպես նաև ռեկտորի խորհրդի նախագահի տեղակալ լինելը վկայում են կոլեգիալ մարմինների որոշ չափով ձևական լինելու մասին՝ ի վնաս կառավարման կոլեգիալության սկզբունքի:

Կառավարման համակարգի արդյունավետությունը դեռևս գնահատված չէ, ինչը վտանգում է դրանում գործարկվող ռեսուրսների արդյունավետությունը:

Այն, որ ոչ պրոֆիլային գործունեության տարբեր ուղղություններում ՃԿՊԱ-ն ունի տարբեր մոտեցումներ (մասնավորապես՝ մի դեպքում ունենալ սեփական աշխատակիցներ, մյուս դեպքում՝ օգտվել ԱԻՆ ենթակառուցվածքից), ես վկայում է այն մասին, որ կառավարման կազմակերպական կառուցվածքի վերաբերյալ որոշումները առավելապես ինտուիտիվ են կայացվում, ինչպես նաև ոչ բոլոր ոլորտներում են հստակ կարգավորված ՃԿՊԱ և ԱԻՆ հարաբերությունները:

ՃԿՊԱ-ում ստեղծված են որոշումների կայացմանը մասնակցելու հնարավորությունների դասախոսների և ուսանողների համար, սակայն այդ հնարավորությունները խիստ թերի են օգտագործվում հատկապես ուսանողների կողմից:

Տարածամկետ պլանների առկայությունը վկայում է այն մասին, որ ՃԿՊԱ-ում կարևորվում է պլանավորման աստիճանակարգի կառուցումը վերից վար, սակայն դեռևս ՃԿՊԱ ստորաբաժանումների ամենօրյա գործունեությունը չի հիմնվում ՌԾ-ից բխեցված պլանների վրա և հետևաբար՝ ուղղված չի ՌԾ նպատակներին:

Տարբեր պլանների մշտադիտարկման գործուն մեխանիզմների գրեթե բացակայությունը վտանգում է դրանց օբյեկտիվ գնահատումն ու բարելավումը: Առանց հստակ ցունիչների՝ ՃԿՊԱ տարբեր օղակներ ստիպված են կայացնել ինտուիտիվ որոշումներ:

Որոշումներ ընդունելիս միջավայրի վերաբերյալ տեղեկատվական հիմքը հիմնականում ապահովվում է ԱԻՆ կողմից: Այս առումով՝ տեղեկատվության հավաստիությունը կասկած չի հարուցում, սակայն ՃԿՊԱ-ն պրոակտիվ չէ:

Քաղաքականությունների և ընթացակարգերի արդյունավետության գնահատման թերի մեխանիզմները վտանգում են դրանց բարելավումը: Այդուհանդերձ, նոր ընթացակարգերի ներդրումը վկայում է, որ որոշակի գնահատում իրականացվում է, սակայն դա կատարվում է առավելապես ինտուիտիվ:

Տեղեկությունների հավաքագրման, մշակման և կիրառման արդյունավետությունը ՃԿՊԱ-ում չի գնահատվում:

ՃԿՊԱ-ում գիտակցում են հրապարակվող տեղեկությունների կարևորությունն ու հնարավոր ազդեցությունը, սակայն դեռևս ձևավորված չեն հստակ կարգավորումներ և հրապարակումների արդյունավետությունը գնահատող մեխանիզմներ:

Եզրահանգում:

Հաշվի առնելով ՃԿՊԱ կառավարման մարմինների և ստորաբաժանումների գործառույթների և լիազորությունների մեծ մասի սահմանված լինելը, պաշտոնների անձնագրերի առկայությունը, շահակիցների ներգրավվածությունը կոլեգիալ մարմիններում, ԱԲՆ-ի հասանելիությունը՝ որպես որոշումների կայացման համար անհրաժեշտ տեղեկությունների աղբյուր՝ կարելի է եզրակացնել, որ ՃԿՊԱ կառավարման համակարգն ապահովում է արդյունավետության որոշակի մակարդակ և ընդհանուր առմամբ համապատասխանում է առաքելությանն ու նպատակներին:

Եզրակացություն:

ՃԿՊԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 2-ի պահանջներին գնահատվում է *բավարար*:

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-ները համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

3.1. ՄՈՒՀ-ի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը համահունչ են առաքելությանը, համապատասխանում են պետական կրթական չափորոշիչներին, մանրամասն նկարագրված են՝ ըստ շնորհվող որակավորումների ակնկալվող ուսումնառության արդյունքների:

2014-2019 թթ.-ի ուսումնական ծրագրի խնդիր 2.2-ին համապատասխան վերջին 5 տարիներին բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերով մասնագիտությունների ցանկը համալրվել է պահանջարկ վայելող մասնագիտություններով և մասնագիտացումներով: Բակալավրի կրթական ծրագրով ներմուծվել է 2 մասնագիտացում և մագիստրոսի կրթական ծրագրով՝ 3 մասնագիտություն: Իրականացվել են առկա մասնագիտությունների վերախմբավորում, կրթական ծրագրերի բովանդակային և կառուցվածքային պարբերական նորացումներ միտված կրթական վերջնարդյունքների ձեռքբերմանը: Կրթական ծրագրերը համապատասխանեցված են առաքելությանը:

Փոփոխությունն է իրականացվել նաև շնորհվող որակավորումների առումով՝ դրանք առաքելությանը համապատասխանեցնելու նկատառումով: Նոր մշակված կրթական ծրագրերում առկա է մանրամասն նկարագրություն՝ ըստ շնորհվող որակավորումների և վերջնարդյունքների: Նկարագրված են շրջանավարտների հետագա հնարավորությունները աշխատաշուկայում: Սակայն ոչ բոլոր կրթական ծրագրերն են համապատասխանեցված այս կառուցվածքին: Հստակ չէ վերջնարդյունքների կապակցվածությունը ՈԱՇ-ի արդյունքների հետ: Կրթական ծրագրերի փոփոխությունները արագ չեն արձագանքում աշխատաշուկայի արդի պահանջներին:

Կրթական ծրագրերի մշակման և վերանայման գործընթացներում թույլ է ՊԴԿ-ի և արտաքին շահակիցների ներգրավվածությունը:

2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական գեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է նաև կրթական և առարկայական ծրագրերի վերջնարդյունքների քարտեզագրման հստակեցում, ինչը շարունակվում է իրականացվել:

3.2. ՄՈՒՂ-ն ունի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության քաղաքականություն, որը նպաստում է ուսանողակենտրոն ուսուցմանը:

Նախորդ հավատարմագրման գործընթացից հետո, ըստ բարելավման ծրագրի, անհրաժեշտություն է առաջացել հստակեցնել առարկայական ծրագրերի վերջնարդյունքների քարտեզագրումը, ՄԿԾ-ների և առարկայական նկարագրերը, ինչպես նաև նկարագրել գնահատման, դասավանդման և ուսումնառության մեթոդաբանությունը՝ հիմնավորելով վերջնարդյունքներին համապատասխանությունը: Այժմ բոլոր ՄԿԾ-ների համար սահմանված են ուսումնառության վերջնարդյունքներ: ՄԿԾ-ներում հստակ ներկայացված են կոմպետենցիաները, կոմպետենցիաների ձևավորման քարտեզը, ինչպես նաև դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների համապատասխանությունը վերջնարդյունքներին: Տարանջատվել են ուսումնառության և դասավանդման մեթոդները, որոնք թերևս սահմանված չեն դասընթացների ծրագրերի մակարդակում: Կրթական ծրագրերում գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների վերջնարդյունքների դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները չեն տարբերվում: ՊԴԿ-ի փորձը կրթական վերջնարդյունքների հստակ ձևակերպման և սահմանման առումով բավարար չէ: ՊԴԿ-ի մասնագիտական վերապատրաստումները, որոնք գլխավորապես ուղղորդվում են ԱԲՆ-ի

կողմից, հանգեցնում են դասավանդման մեթոդների արդիականացման, սակայն առավելապես կենտրոնանում են պրակտիկ մեթոդների վրա և անտեսում տեսական մեթոդները: Ակադեմիան գլխավորապես առաջնորդվում է ԱԻՆ-ի պահանջներով՝ որոշակիորեն անտեսելով աշխատաշուկայի մյուս պահանջները և ուսանողների կարիքները: Մինևույն ժամանակ Ակադեմիան նշում է, որ «Աղետների ռիսկի կառավարման» (ԱՌԿ) հայեցակարգից բխող իրավական դաշտում նախատեսվում են փոփոխություններ, որոնք հետագայում հանրապետության բոլոր կառավարման մարմիններում կառաջացնեն իրենց իրավասության շրջանակներում ԱՌԿ գործընթացների ներդրման անհրաժեշտություն, որն իր հերթին կնպաստի նոր աշխատաշուկայի ձևավորմանը և այլ գործատուների կարիքների ուսումնասիրմանը⁶: Կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերմանն ուղղված մեթոդները բավարար ճկուն չեն և երբեմն թույլ չեն տալիս լրացնելու բացը թեկուզ հարգելի բացակայությունների պարագայում: Չնայած գործում են դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների արդյունավետության ուղղակի և անուղղակի գնահատման մի շարք մեխանիզմներ՝ ուսանողական կիսամյակային հարցումներ, շրջանավարտների ամենամյա հարցումներ, շրջանավարտների վերաբերյալ արտաքին շահակիցների կարծիքի ուսումնասիրության հարցումներ, պրակտիկանտ-ուսանողների վերաբերյալ արտաքին շահակիցների կարծիքի ուսումնասիրության հարցում, բաց և ցուցադրական դասեր, դասալսումներ, սակայն ուսանողների ներգրավվածությունը ուսուցման բովանդակության ձևավորմանը պասիվ է:

3.3. ՄՈՒՋ-ն ունի ուսանողների գնահատման քաղաքականություն՝ ըստ ուսումնառության արդյունքների, և ապահովում է ակադեմիական ազնվությունը:

Առկա է ուսանողների գնահատման և թեստավորման հստակ սահմանված քաղաքականություն, ուսանողների գիտելիքները, հմտություններն ու կարողությունները գնահատող մեխանիզմներ: 2019 թ.-ին լրամշակվել է «Ուսանողների գիտելիքների գնահատման բողոքարկման ընթացակարգ»-ը: «Բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգը» սահմանում է գնահատման ընթացակարգերը, սակայն ոչ քաղաքականությունը, սկզբունքներն ու չափանիշները: Միջանկյալ/ընթացիկ քննության անցկացման պարագայում հնարավորություն չի ընձեռվում ստուգելու ուսանողների մնացորդային գիտելիքները, ինչը կարևոր է ուսումնառության վերջնարդյունքների ձևավորման համար: Բավարար չեն նաև կուրսային և ավարտական

⁶ Նախադասությունն ավելացվել է ՃԿՊԱ ներկայացուցիչների և փորձագետների միջև քննարկման արդյունքում:

աշխատանքների ստուգման արդյունքները, որոնք հաճախ լիովին չեն ծառայել բուն նպատակին և ձևական բնույթ են կրել: Փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ ամփոփիչ ատեստավորումը հիմնականում ուղղված է տեսական գիտելիքի ստուգմանը: Գնահատման գործընթացը այնքան էլ չի ապահովում վերջնարդյունքների ստուգումը, առկա չէ հանձնարարականների ցուցակ դասընթացի մակարդակով:

Ներդրված գնահատման համակարգի արդյունավետությունը յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում քննարկվում է ամբիոններում, ֆակուլտետում, ուսանողների շրջանում և առանձին հատվածներ վերանայվում են ներքին շահակիցների առաջարկությունների հիման վրա: Հիմնավորված չէ պրակտիկայի գնահատման համակարգի և համապատասխան վերջնարդյունքների կապը:

Ակադեմիայում 2016 թ.-ից գործում է «Ակադեմիական ազնվության» կանոնակարգը: Միաժամանակ ուսանողների գիտելիքների հսկման և գնահատման համակարգի ներդրումը նպաստում է ուսումնական գործընթացում մրցակցության և անաչառության տարրերի ներմուծմանը: Ակադեմիան շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորումներն իրականացնում է համապատասխան հանձնաժողովների միջոցով, ամբողջ ընթացքը տեսաձայնագրվում է:

3.4. ՄՈՒՀ-ի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը բովանդակային առումով համահունչ են նմանատիպ այլ ճանաչված մասնագիտությունների կրթական ծրագրերին և նպաստում են ուսանողների ու դասախոսների շարժունությանը, միջազգայնացմանը:

2014-2018 թթ.-ին Ակադեմիայում ուսանողների և դասախոսների ներհոսք և արտահոսք չի եղել, միաժամանակ առաջատար մասնագետներին (ներառյալ արտասահմանցի) ՄԿԾ-ների շրջանակում դասավանդելու նպատակով հրավիրելու հնարավորությունները սահմանափակ են: Կրթական ծրագրերի առաջավոր փորձի համեմատական վերլուծության (բենչմարքինգի) իրականացման մեխանիզմներ և հստակ ընթացակարգեր առկա չեն, միաժամանակ առկա է իրականացման ոչ բավարար փորձ: Մինչդեռ, ըստ բարելավման ծրագրի, նախատեսվում էր մշակել բենչմարքինգի քաղաքականություն:

Մակայն Ակադեմիան այս ուղղությամբ աշխատանքներ է ձեռնարկել, ընդլայնում է համագործակցության շրջանակները, 2018-2019 թթ. կնքել է համագործակցության պայմանագրեր ՌԴ Կազանի Ա. Ն. Տուպոլևի անվան ազգային հետազոտական տեխնիկական համալսարանի և ՌԴ ԱԻՆ քաղաքացիական պաշտպանության ակադեմիայի հետ ուսանողների և դասավանդողների փոխանակումն ու շարժունությունն ապահովելու

նպատակով: 2017 թ. Ակադեմիայի պայմանական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումից հետո, ըստ մասնագիտությունների նտեղծված կրթական ծրագրերի վերանայման և կազմման խմբերն ուսումնասիրել են Լեհաստանի և ՌԴ ոլորտային բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների պետական չափորոշիչները: Ուսումնասիրությունների և Ակադեմիայի համապատասխան մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի հիման վրա կազմվել և ներդրվել են կրթության ժամանակակից պահանջներին, ՈԱՇ հետ համադրելի և Բոլոնիայի գործընթացի դրույթներին համապատասխան կոմպետենցիաներով ձևակերպված կրթական ծրագրեր: Դասախոսների մասնագիտական վերապատրաստումները, որոնք մշտական բնույթ են կրում և աջակցություն ստանում ԱԻՆ-ի կողմից, ևս նպաստում են առաջավոր փորձի ձեռքբերմանը և ներդրմանը:

3.5. ՄՈՒՇ-ում առկա է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման, բարելավման քաղաքականություն:

2017 թ.-ին ընդունվել է «Ակադեմիայի կրթական ծրագրերի գնահատման քաղաքականություն և ընթացակարգեր»-ը, որտեղ ներկայացված են կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքների գնահատման հիմնադրույթներն ու ուսումնասրության արդյունքները, գնահատման և բարելավման գործընթացների ընդհանուր նկարագրությունը: 2018 թ.-ին լրամշակվել և ներդրվել է կրթական ծրագրերի ընթացիկ մոնիթորինգի (մշտադիտարկման) և վերանայման կարգը, համաձայն որի՝ բոլոր կրթական ծրագրերը պարտադիր կարգով ենթարկվում են մշտադիտարկման և պարբերական վերանայման: Ինքնավերլուծության մեջ նշվում է, որ մշտադիտարկման ընթացքում գնահատվում է ծրագրերի մատուցման որակն ու ակադեմիական ստանդարտները ծրագրի իրականացման ժամանակ, վեր հանվում կրթական ծրագրի ուժեղ և թույլ կողմերը, սակայն կրթական ծրագրերի մոնիթորինգի ամփոփիչ հաշվետվություններ առկա չեն ամբիոններում:

Անցկացվում են հարցումներ ուսանողների շրջանակում ծրագրի բաղկացուցիչ դասընթացների վերաբերյալ, սակայն ամբիոններին տրամադրվում է ընդհանուր միջին միավոր: Դասալսումներ են իրականացնում, որոնց վերլուծության արդյունքները ևս միայն մեկ ընդհանուր միջին միավորով են արտահայտվում: ՄԿՄ-ների իրականացման և շարունակական բարելավման գործընթացներում թույլ է արտաքին շահակիցների հետաքրքրվածությունն ու մասնակցությունը: Միաժամանակ դասավանդողները հիմնականում ԱԻՆ-ից են ու միկրոմակարդակում էլ են փոփոխություններ անում:

Ընդհանուր առմամբ կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման, բարելավման գործընթացը համակարգված չէ, սակայն իրականացվում է

փորձառու մասնագետների ունեցած, համագործակցությամբ ձեռք բերված և ԱԲՆ-ի աշխատակիցների պրակտիկ փորձի հիման վրա:

Դատողություններ:

Մասնագիտությունների ցանկը պահանջարկ վայելող մասնագիտություններով և մասնագիտացումներով համալրումը ուսումնառողներին լայն հնարավորություն է ընձեռում աշխատաշուկայում տեղ գտնելու համար: Կրթական ծրագրերը համապատասխանեցված են առաքելությանը, այս նպատակով նաև տարբեր կրթական ծրագրերի շնորհվող որակավորումների փոփոխություն է իրականացվել: Փորձագիտական խումբը դրական է համարում, որ քայլեր են կատարվել հստակեցնելու կրթական վերջնարդյունքները, որոնց կապակցվածությունը ՈԱՇ-ի արդյունքների հետ, սակայն, հստակ չէ: Ակադեմիայում իրականացված կրթական ծրագրերի բնույթն ի նկատի ունենալով՝ խիստ կարևոր է կրթական ծրագրերի արագ արձագանքումը աշխատաշուկայի արդի պահանջներին, ինչը թերևս չի ապահովվում: Ակադեմիայի համար պետք է նաև մտահոգիչ լինի այն, որ ՊԴԿ-ն և արտաքին շահակիցները կրթական ծրագրերի մշակման և վերանայման գործընթացներում թույլ են ներգրավված:

ՄԿԾ-ների վերջին փոփոխության արդյունքում դրանցում ներկայացված են դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները՝ վերջնարդյունքներին համապատասխան, սակայն սա չի արտահայտվում դասընթացների մակարդակում: Կազմված կրթական ծրագրերում նշված դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները չեն տարբերվում՝ ըստ գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների. այդ իմաստով անհասկանալի է մեթոդների ընտրության քաղաքականությունը, որը հստակ չի ընկալվում նաև դասավանդողների կողմից: Կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման համար կիրառվող մեթոդների ոչ բավարար ճկունությունը կարող է խանգարել կրթական վերջնարդյունքի լիարժեք ձևավորմանը: ՊԴԿ-ի վերապատրաստումներին մասնակցությունն ապահովում է գործնական մեթոդների արդիականացումը, որը սակայն արտահայտվում է միայն տվյալ դասախոսի դասընթացի շրջանակներում: Մեթոդների արդյունավետության գնահատման առումով գործում են մի շարք մեխանիզմներ, սակայն կարևոր է նաև, որ հաշվի առնվեն ուսանողների կարծիքները, մինչդեռ ուսանողների ներգրավվածությունը և ակտիվությունը այս առումով բավարար չէ:

Ակադեմիան ունի հստակ քաղաքականություն և սահմանված ընթացակարգ ուսանողների գիտելիքների գնահատման և բողոքարկման գործընթացներում: Մակայն վերջինս հնարավորություն չի տալիս ստուգելու ուսանողների մնացորդային գիտելիքները,

ինչը կարող է խանգարել ուսումնառության վերջնարդյունքների ձևավորմանը: Ընդհանուր առմամբ գնահատման գործընթացը այնքան էլ չի ապահովում վերջնարդյունքների ստուգումը, հատկապես որ դասընթացների մակարդակով առկա չեն ըստ վերջնարդյունքների հստակ հանձնարարականներ: Միաժամանակ Ակադեմիային պետք է մտահոգի այն հանգամանքը, որ ամփոփիչ ատեստավորումը թույլ չի տալիս գործնական և պրակտիկ կարողությունների և հմտությունների գնահատում իրականացնել:

Առկա են գնահատման համակարգի արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ, որոնք սակայն բարելավման կարիք ունեն, միաժամանակ հետազոտությունների արդյունքները բազմակողմանի վերլուծության անհրաժեշտություն ունեն:

Ակադեմիայում առկա են բավարար միջոցներ և մեխանիզմներ ակադեմիական ազնվությունն ապահովելու համար:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ խիստ մտահոգիչ է Ակադեմիայում ուսանողների և դասախոսների շարժունության, ինչպես նաև կրթական ծրագրերի առաջավոր փորձի համեմատական վերլուծության իրականացման մեխանիզմների և ընթացակարգերի բացակայությունը: Սակայն կարևոր են այս ուղղությամբ Ակադեմիայի ձեռնարկած քայլերը թե՛ համագործակցության շրջանակի ընդլայնման, թե՛ կրթական ծրագրերի բարեփոխման առումով, ինչը մեծ հնարավորություններ է տալիս ՊԴԿ-ին և ուսանողներին շարժունության առումով:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում, որ ակադեմիայում առկա է ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման, բարելավման քաղաքականություն, և իրականացվում են առանձին գործընթացներ, որոնք սակայն համակարգված, կանոնադարգված և խիստ նպատակային բնույթ չեն կրում: Հարկ է, որ սա բուհի ղեկավարության ուշադրության կենտրոնում լինի:

Եզրահանգում:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ներկայումս կրթական ծրագրերը հիմնականում համահունչ են հաստատության առաքելությանը, մանրամասն նկարագրված են՝ ըստ շնորհվող որակավորումների և ակնկալվող ուսումնառության արդյունքների, Ակադեմիան քայլեր է ձեռնարկել ապահովելու ըստ ուսումնառության ակնկալվող արդյունքների դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների համապատասխան ընտրություն, գիտակցում է գիտելիքի գնահատման ճիշտ քաղաքականության կարևորությունը, ապահովում է ակադեմիական ազնվություն, կարևորում է ուսանողների ու դասախոսների

շարժունությունն ու մի շարք միջոցառումներ ձեռնարկում այդ ուղղությամբ, ունի ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման, բարելավման քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս հետագայում գործնականում ապահովել գործընթացների համակարգված ընթացք, բացի այդ՝ նպաստում է ինչպես ուսանողների, այնպես էլ ՊԴԿ-ի և գործատուների ներգրավվածությանը այս գործընթացներում, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՃԿՊԱ-ն համապատասխանում է Չափանիշ 3-ի պահանջներին:

Եզրակացություն:

Փորձագիտական խումբը ճգնաժամային կառավարման սկզբնափուլի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 3-ի պահանջներին գնահատում է *բավարար*:

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՂ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

Փաստեր

4.1. ՄՈՒՂ-ում գործում են ուսանողների հավաքագրման, ընտրության և ընդունելության իրականացման հստակ մեխանիզմներ:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ ՃԿՊԱ-ում ընդունելությունն իրականացվում է «Ակադեմիայում բակալավրի կրթական ծրագրով առկա և հեռակա ուսուցման կանոնակարգի»-ին համաձայն: Իսկ մագիստրատուրայում ընդունելությունն իրականացվում է «Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում մագիստրատուրայի ընդունելության և ուսուցման կարգի» և «Ակադեմիայի մագիստրոսի կրթական ծրագրով ընդունելության և ուսուցման կազմակերպման կանոնակարգի» (ԳԽ N2, 05.05.2014թ.) համաձայն: Չնայած ընդունելության հստակ ընթացակարգի առկայությանը և ընդունելության դրական միտումներին՝ ընդունելության վերլուծություն չի իրականացվում և ոչ բոլոր դիմորդներն են ամբողջական պատկերացում կազմում, թե ինչպիսի հաստատություն են ընդունվում:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ է դարձել, որ Ակադեմիան հավաքագրման նպատակով տեղեկություններ է տարածում իր կայքէջում, 911 էլեկտրոնային թերթում: Այցի ընթացքում նաև պարզ դարձավ, որ հավաքագրմանը խթանում է գործող քոլեջը, որի միջոցով

ուսանողների որոշ մաս շարունակում են ուսումը ՃԿՊԱ-ում: Դրական արդյունք ունի նաև Dasar.am-ում ներկայացվածությունը:

4.2. ՄՈՒՆ-ն ունի ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման քաղաքականություն և ընթացակարգեր:

Համաձայն ինքնավերլուծության՝ Ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիայում գործում են ուսանողների կարիքների վերհանման մի քանի մեխանիզմներ՝ ներգրավվածությունը կառավարման խորհուրդներում, ուսանողների շրջանում հարցաթերթիկների անցկացում: Նաև ՃԿՊԱ-ում ուսանողերը հնարավորություն ունեն խնդիրների առկայության դեպքում անմիջապես դիմել վարչական անձնակազմի ներկայացուցիչներին, որոնք ուղորդում են տարատեսակ խնդիրների լուծման հարցում: Թեև ուսանողների կարիքների վերհանման նպատակով իրականացվում են հարցումներ, սակայն հարցումների արդյունքների խոր վերլուծություն չի իրականացվում, չի գնահատվում հարցումների իրականացման արդյունավետության մակարդակը:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ուսանողների մեծ մասը հիմնականում խնդիրները նախընտրում են լուծել վարչական անձնակազմին դիմելով: Նման եղանակով լուծվել են մի շարք խնդիրներ, որոնցից են ուսանողների պահանջով դասախոսի փոփոխությունը, գործնական ժամերի ավելացումը:

4.3. ՄՈՒՆ-ը ստեղծում է լրացուցիչ պարապմունքների կազմակերպման և խորհրդատվություն տրամադրելու հնարավորություններ՝ ուսանողների արդյունավետ ուսումնառությանը նպաստելու համար:

Համաձայն ՃԿՊԱ-ի ինքնավերլուծության՝ լրացուցիչ պարապմունքների կազմակերպման և խորհրդատվություն տրամադրելու քաղաքականությունը ամրագրված է 2020-2024 թթ. ՌԾ-ում: Ակադեմիայում առկա է նաև ուսումնական խորհրդատու, որի գործունեությունը կանոնակարգելու նպատակով մշակվել է «Ակադեմիայում ուսումնական խորհրդատուի գործունեության կանոնակարգ»-ը: Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ:

Բացի խորհրդատվական ծառայությունից՝ ամբիոններն ըստ հաստատված ժամանակացույցերի կազմակերպում են լրացուցիչ մասնագիտական խորհրդատվություն՝

տվյալ կիսամյակում ամբիոնի կողմից դասավանդվող դասընթացների ուղղությամբ, և հատկապես, ամփոփիչ ատեստավորման քննությունների համար:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ուսանողների համար կազմակերպվում են լրացուցիչ պարապմունքներ ուսանողների շրջանակում լեզուների մակարդակի բարձրացման համար: Սակայն, ուսանողների ներգրավվածությունը տվյալ դասընթացներում ցածր է:

Փորձագիտական այցի ընթացքում նաև պարզ դարձավ, որ ուսանողական խորհրդի կողմից ամեն շաբաթ կազմակերպվում են հանդիպումներ դասախոսների հետ տարբեր թեմաների շրջանակում:

Ուսանողների արդյունավետ ուսումնառությանը նաև նպաստում է փոքր խմբերով դասընթացների անցկացումը, որի շնորհիվ դասընթացների ընթացքում ուսանողները կարողանում են ստանալ իրենց հետաքրքրող հարցերի պատասխանները:

4.4. ՄՈՒՀ-ում սահմանված է ուսանողներին օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու նպատակով վարչական աշխատակազմին դիմելու հստակ կանոնակարգ և ժամանակացույց:

Համաձայն ինքնավերլուծության՝ Ակադեմիայում ուսանողներին օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու նպատակով առկա է հստակ սահմանված ժամանակացույց, ըստ որի վարչական կազմը կատարում է ուսանողների ընդունելություն: Սակայն առկա չէ տվյալ գործընթացին առնչվող համապատասխան կանոնակարգ, ուսանողները տեղեկացված չեն, թե որ խնդրի պարագայում ում պետք է դիմել:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ուսանողները հաճախակի են դիմում վարչական անձնակազմին խնդիրների լուծման նպատակով:

4.5. ՄՈՒՀ-ում գործում են ուսանողների կարիերային նպաստող ծառայություններ:

Համաձայն ինքնավերլուծության՝ ուսանողների կարիերային նպաստող ծառայությունների արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով Ակադեմիայի կայքում, ֆեյսբուքյան էջում և 911 էլ. թերթում տեղադրվում են ուսանողների, ՈՒԳԸ-ի և ՈՒԽ-ի գործունեությունը, կազմակերպված ուսումնավարժանքները, սպորտային և այլ միջոցառումները լուսաբանող տեղեկություններ:

Առկա է ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2012 թ.-ի հրամանը, որի համաձայն՝ ԱԲՆ համակարգի տարբեր ստորաբաժանումներում առաջնահերթ աշխատանքի են տեղավորվում Ակադեմիայի շրջանավարտները:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ հիմնականում հաշվի են առնվում ԱԲՆ-ի կարիքները և պահանջները, իսկ մյուս գործատուների կարիքները հիմնականում հաշվի չեն առնվում:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ շրջանավարտների հետ կապը թույլ է: Շրջանավարտների վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնականում հավթագրվում է ֆեյսբուքյան էջերի միջոցով, այլ մեխանիզմներ չի կիրառվում:

4.6. ՄՈՒՀ-ը աջակցում է ուսանողներին՝ ներգրավվելու հաստատության գիտահետազոտական աշխատանքներում:

Համաձայն ՃԿՊԱ ՌԾ-ի՝ Ակադեմիայի համար գերակա խնդիր է գիտահետազոտական աշխատանքներում ուսումնառողների մասնակցության ապահովումը:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերը նախատեսում են ուսանողների ներգրավում տարբեր հետազոտական աշխատանքներում, մասնավորապես՝ ռեֆերատների, կուրսային աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի կատարում:

Թեև 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է մշակել ուսանողների՝ գիտահետազոտական աշխատանքներում ներգրավվելու հստակ կառուցակարգ և խրախուսման մեխանիզմներ գիտահետազոտական աշխատանքներում ներգրավված ուսանողների համար, համապատասխան մեխանիզմներ դեռևս ներդրված չեն:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ՃԿՊԱ-ում չկան ծրագրեր, որոնցում ներգրավված են ուսանողները: Նաև սակավաթիվ են տպագրված հոդվածները: Սակայն, ՌԻԳԸ-ի կողմից պարբերաբար իրակացվում են գիտաժողովներ:

Փորձագիտական այցի ընթացքում փաստթղթերի դիտարկման արդյունքում պարզ դարձավ, որ որոշ շրջանավարտներ իրենց թեզի շրջանակում չեն իրականացրել հետազոտական աշխատանք, սակայն մինևույն ժամանակ շրջանավարտների մի մասի կողմից իրականացրած հետազոտությունների արդյունքում դուրս բերված առաջարկությունները որոշ ժամանակ հետո իրենց կիրառությունն են գտել տարբեր ոլորտներում:

Նաև փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ է դարձել, որ մագիստրատուրայի և բակալավրիատի ուսանողների կողմից կազմվող աշխատանքների միջև չկա հստակ սահմանված տարբերություն:

4.7. ՄՈՒՀ-ում գործում է ուսանողների իրավունքների պաշտպանության համար պատասխանատու մարմին:

Համաձայն ինքնավերլուծության՝ Ակադեմիայի ուսանողների իրավունքներն ու պարտականություններն ամրագրված են ՀՀ օրենսդրությամբ, ՀՀ կառավարության որոշումներով և Ակադեմիայի ներքին կարգապահական կանոններով:

Ուսանողների իրավունքների պաշտպանության համար կան համապատասխան կառույցներ՝ ՈՒՄ, Ուսանողների իրավունքների պաշտպանության հանձնաժողով: Սակայն, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ «Ուսանողների իրավունքների պաշտպանության հանձնաժողովի» գործունեության վերաբերյալ ուսանողության շրջանում տեղեկատվության բացակայություն է նկատվում: Տվյալ հանձնաժողովն իր գործունեության մեկ տարվա ընթացքում ուսանողությանն առնչվող ոչ մի խնդիր վեր չի հանել:

Հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ ուսանողները հիմնականում որևէ խնդիր պարագայում ինքնուրույն են մոտենում համապատասխան մարմիններին և չեն դիմում ուսանողական խորհրդին:

4.8. ՄՈՒՀ-ում գործում են ուսանողների կրթական, խորհրդատվական և այլ մատուցվող ծառայությունների գնահատման և որակի ապահովման մեխանիզմներ:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ Ակադեմիայի քաղաքականությունն ուսանողների կրթական, խորհրդատվական և այլ մատուցվող ծառայությունների գնահատման և որակի ապահովման մեխանիզմների ուղղությամբ ամրագրված է ՌԾ-ում, Ակադեմիայի կանոնադրության և որակի ապահովման հայեցակարգի մեջ: ՈԱԿ բաժնի կողմից իրականացվում են հարցումներ ուսանողների կրթական, խորհրդատվական և այլ օժանդակ ծառայությունների գնահատման նպատակով: Հարցման արդյունքները մշակվում ու վերլուծվում են ՈԱԿ-ում, քննարկվում համապատասխան կառուցվածքային միավորներում:

ՄՈՒՀ-ում առկա է Խորհրդատուներին դիմելու հստակ ժամանակացույց, առկա է խորհրդատուների աշխատանքների պլանավորման հստակ կարգ: Սակայն, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ուսանողները տեղեկացված չեն ժամանակացույցի վերաբերյալ և դիմում են կամայականորեն: Խորհրդատուների աշխատանքների արդյունքները չեն ենթարկվում վերլուծության, և բացակայում է բարելաման պլանի կազմման հնարավորությունը:

2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել են իրականացնել ուսանողներին մատուցվող ծառայությունների գնահատման վերլուծություններ՝ դրանց

հուսալիության և ծառայությունների վրա արդյունքների ազդեցության դուրսբերման նպատակով: Սակայն վերոնշյալ հարցումներից բացի՝ այլ մեխանիզմներ չեն ներդրվել:

Դաստողություններ:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում, որ ՃԿՊԱ-ում գործում են ուսանողների հավաքագրման և ընտրության հստակ մեխանիզմներ, սակայն դիմորդների շրջանում ՄՈՒՀ-ին առնչվող տեղեկատվության տարածումը ունի որոշակի բարելավումների կարիք:

Դրական է գնահատվում այն, որ Ակադեմիայում ուսանողների կարիքների վերհանման նպատակով իրականացվում են հարցումներ, սակայն գործընթացը թերի է իրականացվում: Փորձագիտական խմբի դիտարկմամբ՝ ընտրված քաղաքականությունը անորոշ է: Հարցումների անցկացումն անարդյունավետ է, քանի որ ուսանողները հարցումների միջոցով չեն բարձրաձայնում խնդիրները, փոխարենը դիմում են վարչական անձնակազմին:

Դրական է այն, որ բուհում առկա է սահմանված ժամանակացույց ուսանողներին օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու նպատակով, սակայն գործընթացը համակարգված չէ:

Հաշվի առնելով, որ ուսանողության շրջանում իրականացրած հետազոտական աշխատանքները բավականին սակավ են, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ որոշակի խրախուսման եղանակները կարող են նպաստել ուսանողության շրջանում հետազոտական աշխատանքների թվաքանակի ավելացմանը:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում նաև այն փաստը, որ ՃԿՊԱ-ում գործում է ՈՒԽ և Ուսանողների իրավունքների պաշտպանության հանձնաժողով, սակայն տվյալ գործող մարմիններն ունեն որոշակի վստահության պակաս ուսանողության շրջանում, ինչպես նաև ուսանողների շրջանում տվյալ մարմինների գործունեությանն առնչվող տեղեկացվածության մակարդակը բավականին ցածր է:

Եզրահանգում:

Հաշվի առնելով այն, որ ՃԿՊԱ-ում գործում են ուսանողների հավաքագրման և ընտրության հստակ մեխանիզմներ, ուսանողների կարիքների վերհանման նպատակով իրականացվում են հարցումներ, ուսանողներին փաստացի տրամադրվում է աջակցություն Ակադեմիայի տարբեր օղակների կողմից՝ կարելի է եզրակացնել, որ կրթական միջավայրի

արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով Ակադեմիան իր ուսանողներին տրամադրում է բավարար աջակցություն:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 4-ի պահանջներին գնահատում է *բավարար*:

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունն ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

Փաստեր

5.1. ՄՈՒՀ-ում գործում են կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար անհրաժեշտ որակավորումներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի ընտրության քաղաքականություն և ընթացակարգեր:

Համաձայն ինքնավերլուծության՝ Ակադեմիայում գործում է կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար անհրաժեշտ որակավորում ունեցող ՊԴԿ-ի ընտրության կարգ և այն կիրառելու հստակ գործընթացներ: Տվյալ կարգում սահմանվում են Ակադեմիայի ՊԴԿ-ի ձևավորման կարգը, պաշտոնների առաջխաղացման չափանիշները, մրցութային ընտրության և պաշտոնների տեղակալման կարգն ու պայմանները:

2014 թ. Ակադեմիայում հաստատվել է ՊԴԿ հավաքագրման, ընտրության և մասնագիտական զարգացման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, իսկ 2019 թ. մշակվել է ՊԴԿ-ի մրցութային ընտրության և պաշտոնների տեղակալման կանոնակարգը:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ ուսումնաօժանդակ կազմի ընտրությունն իրականացվում է ամբիոնի կողմից, ելնելով այդ ամբիոնում իրականացվող կրթական ծրագրերի առանձնահատկություններից: Ընտրությունը հիմնականում կատարվում է լավագույն շրջանավարտների թվից, ովքեր ավարտել են ամբիոնի կողմից թողարկվող կամ հարակից մասնագիտության մագիստրոսի կրթական ծրագիրը:

5.2. ՄՈՒՀ-ի յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի համար սահմանված են պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող հստակ պահանջներ:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ Ակադեմիայում ՊԴԿ-ի ընտրության, պաշտոնների տեղակալման և առաջընթացի ապահովման փորձի հետ մեկտեղ Ակադեմիայում նոր են ձևավորվում դասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող կոնկրետ պահանջներ ըստ կրթական ծրագրերի, թեև համապատասխան գործողություն նախատեսվել է 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով: Ակադեմիայում գործում է նաև բարոյական և նյութական խրախուսման համակարգ:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ Ակադեմիայում առկա է ՊԴԿ կազմի հավաքագրման, ընտրության և մասնագիտական զարգացման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, առկա են պաշտոնի անձնագրերը, սակայն ըստ կրթական ծրագրերի ՊԴԿ մասնագիտական որակներին ներկայացվող պահանջները հստակ չեն: Ակադեմիան անմիջական կապի մեջ է նախարարության և նրա աշխատակիցների հետ, և ՊԴԿ ընտրման ժամանակ նախապատվությունը տրվում է փորձառու աշխատակիցներին՝ երբեմն նաև հաշվի չառնելով նրանց մանկավարժական կամ դասավանդման կարողությունները:

5.3. ՄՈՒՀ-ը սահմանել է հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգեր դասախոսական կազմի պարբերաբար գնահատման համար:

Ակադեմիան ռազմավարական խնդիր է համարում որակյալ կադրերով համալրման գործընթացը: Տվյալ խնդիրն իրագործելու նպատակով իրականացվում է դասախոսական կազմի բազմաչափ գնահատում՝ ըստ մասնագիտական պատրաստության, մանկավարժական վարպետության, անձային որակների, տարիքային կազմի և այլն: Համաձայն ինքնավերլուծության՝ ՊԴ կազմի գնահատումն իրականացվում է անմիջական ամբիոնի վարիչի, ֆակուլտետի ղեկանի և ուսանողների կողմից:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ դասախոսների գնահատումը կատարվում է տարին 2 անգամ: Գնահատման ձևերից են դասալսումները, ուսանողների կողմից հարցաթերթիկների լրացումը, ամբիոնի վարիչի կողմից գնահատումը, ինչպես նաև փոխադարձ դասալսումները: Ակադեմիայում առկա է նաև վարկանիշավորման կարգ, որի արդյունքները, սակայն, վերլուծված չեն:

5.4. Պարբերաբար իրականացվող ներքին և արտաքին գնահատումների արդյունքում բացահայտված կարիքներին համապատասխան՝ ՄՈՒՀ-ն իրականացնում է դասավանդողների կատարելագործմանն ուղղված միջոցառումներ:

2014 թ.-ին մշակվել է «Պրոֆեսորադասախոսական կազմի հավաքագրման, ընտրության և մասնագիտական զարգացման քաղաքականություն և ընթացակարգեր» փաստաթուղթը, որով սահմանված են ՊԴԿ պաշտոնների բնութագրերը, ՊԴԿ ձևավորման ընդհանուր ընթացակարգը և ընտրության չափանիշները, հավաքագրման և ընտրության գործընթացի արդյունավետության ցուցիչներ: 2019 թ. մշակվել է ՊԴԿ-ի մրցութային ընտրության և պաշտոնների տեղակալման կանոնակարգը:

Փորձագիտական այցի ժամանակ պարզ դարձավ, որ պրոֆեսորադասախոսական կազմի հիմնական մասը սպայական անձնակազմն է, ում համար չեն իրականացվել դասավանդման մեթոդիկայի վերաբերյալ վերապատրաստումներ: Բնչպես նաև պարզ դարձավ, որ կարիքների բացահայտում արված չէ: Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի կարիքների վերհանման համար հստակ մեխանիզմներ առկա չեն:

2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է իրականացնել վերապատրաստումների արդյունավետության գնահատում՝ առաջնահերթ կարիքներին համապատասխանության հիման վրա, սակայն ՊԴԿ կարիքների ինքնավերլուծություն չկա, ինչն էլ փաստում է կատարելագործմանն ուղղված քայլերի բացակայությունը: ՃԿՊԱ-ում իրականացվում է օտար լեզվի իմացության վերապատրաստում, որը չի բխում կարիքների վերհանումից և համակարգված չէ: Փորձի փոխանակման համար կատարվում են երիտասարդ դասախոսների դասալսումներ:

5.5. ՄՈՒՀ-ը երաշխավորում է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի համապատասխան պրոֆեսորադասախոսական կազմով ապահովվածության կայունությունը:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ ՊԴԿ-ն համալրվում է ելնելով Ակադեմիայի առաքելության և կրթական ծրագրերի խնդիրներն ու նպատակները իրագործելու անհրաժեշտությունից, և այդ կազմի բազմագործոն գնահատման մեխանիզմներն ու կատարելագործման ծրագրերը հնարավորություն են տալիս Ակադեմիան համալրել ներքին և արտաքին շահակիցների կրթական կարիքները բավարարող բարձրորակ կադրերով: ՊԴԿ-ի կայունությունն ապահովող մեխանիզմներից է մենթորության քաղաքականությունը, երբ առավել փորձառու դասախոսներն աջակցում են սկսնակ դասավանդողներին: Ակադեմիայի բարձրորակ

մասնագետների կայունությանը նպաստող գործոն է 2019 թ. ՀՀ ԿԳՆ ԲՈԿ-ի կողմից տրված՝ «Երկրաբնապահպանություն» մասնագիտությամբ ատենախոսության թեմաներ հաստատելու թույլտվությունը:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ԱԻՆ-ը ապահովում է ՊԴԿ կայունությունը, ինչպես նաև տվյալ դասախոսների աշխատավարձը վճարվում է նախարարության կողմից, քանի որ նրանք հանդիսանում են սպաներ: Սակայն չկա ձևակերպված քաղաքականություն, որում կարտացոլվեր ոչ մասնագիտական առարկաների դասավանդողների կայունությունը:

5.6. ՄՈՒՀ-ում գործում են պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացի ապահովման քաղաքականություն ու ընթացակարգեր:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ Ակադեմիայի ղեկավարությունը մեծ ուշադրություն է դարձնում ՊԴԿ-ի մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զարգացմանն ու բարձրացմանը, մասնագիտական առաջընթացին: Ակադեմիայում գործում են մի շարք մեխանիզմներ ՊԴԿ-ի մասնագիտական առաջընթացի ապահովման, ինչպես նաև երիտասարդ դասախոսներին աջակցելու նպատակով: Երիտասարդ դասավանդողները փորձի ձեռքբերման նպատակով հաճախ մասնակցում են փորձառու դասախոսների դասերին կամ իրենց դասերին հրավիրում են փորձառու դասախոսներին, որը նույնպես նպաստում է սկսնակ դասախոսների մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը:

5.7. ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ վարչական և ուսումնաօժանդակ աշխատակազմ՝ ռազմավարական նպատակների իրականացման համար:

Համաձայն ինքնավերլուծության՝ Ակադեմիայի վարչական և ուսումնաօժանդակ աշխատակազմի հաստիքացուցակի ձևավորումը, աշխատողների պարտականությունների սահմանումն ըստ պաշտոնների, ընտրությունը, առաջխաղացումը և ատեստավորումը կարգավորվում են Ակադեմիայի կանոնադրությամբ, առանձին ստորաբաժանումների կանոնադրություններով, պաշտոնների անձնագրերով և լիազոր մարմնի մասնակցությամբ:

2020-2024 թթ. ՌԾ նախագծում խնդիր է դրված վերանայել պաշտոնների անձնագրերն ուսումնաօժանդակ, ինժեներատեխնիկական և այլ տարակարգերի աշխատողների համար, մշակել և ներդնել վարչական, ուսումնաօժանդակ, ինժեներատեխնիկական տարակարգերի աշխատողների վերապատրաստման և ատեստավորման համակարգ, մշակել վարչական և ուսումնաօժանդակ աշխատողների տարբերակված հավելավճարի չափանիշներ և համապատասխան կարգ:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ Ակադեմիան իր վարչական և ուսումնաօժանդակ աշխատակազմի ընտրության հարցում մեծամասամբ առաջնահերթությունը տալիս է իր շրջանավարտներին՝ երբեմն չփնտրելով մասնագիտական բարձր կարողություններ ունեցող այլ աշխատակիցների:

Դատողություններ:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում այն, որ ակադեմիայում առկա է կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար անհրաժեշտ որակավորումներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի ընտրության քաղաքականություն և ընթացակարգեր: Մակայն Ակադեմիայի կողմից նախապատվությունը հիմնականում տրվում է Ակադեմիան ավարտած շրջանավարտներին: ԱԻՆ հետ սերտ կապերը, մյուս կողմից, ապահովում են փորձառու մասնագետների հասանելիությունը ՊԴԿ կազմի հավաքագրման գործընթացում:

Թեև Ակադեմիան կարողանում է ապահովել իր ՊԴԿ մասնագիտական կարողությունները, վտանգված է այդ կարողությունների արդյունավետ փոխանցումն ուսումնառողներին, քանի որ ՊԴԿ մանկավարժական կարողությունների ձևավորման և զարգացման ուղղությամբ էական ջանքեր չեն գործադրվում:

ՊԴԿ գործունեության գնահատման տարբեր ձևերի (հարցումներ, դասալսումներ և այլն) գործադրումը թույլ է տալիս եզրակացնել, որ Ակադեմիայում ձևավորվում է ՊԴԿ գնահատման քաղաքականություն: Այդուհանդերձ, գնահատումը դեռևս միտված չէ կարիքների բացահայտմանը և դրա արդյունքում բարելավմանը, թեև 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսված է եղել փոխկապակցել ՊԴԿ գնահատման գործող մեխանիզմները, իրականացնել որակական վերլուծություններ և դրանց հիման վրա մշակել բարելավման քաղաքականություն:

Ակադեմիայում ներդրված են ՊԴԿ շրջանում փորձի փոխանակման և սկսնակ մասնագետների առաջխաղացման որոշ մեխանիզմներ, ինչը նպաստում է ՊԴԿ կայունությանը: Վերջինիս երաշխավորներից է նաև ԱԻՆ-ը (մասնավորապես՝ սպայական կազմի մասով): Այդուհանդերձ, առկա մեխանիզմները դեռևս չեն երաշխավորում ՊԴԿ երկարաժամկետ կայունություն:

Մասնագիտական առաջխաղացման համակարգը երկակի է. մի կողմից՝ գործում են բուհերի համար տիպիկ մեխանիզմներ (ՊԴԿ պաշտոններ, կոչումներ, աստիճաններ), մյուս կողմից՝ սպայական կազմի համար գործում է սպայական կոչումների աստիճանակարգը, որը

լրացուցիչ խթան է մասնագիտական առաջխաղացման համար: Այդուհանդերձ, մասնագիտական առաջընթացի խթանման գործում Ակադեմիան իր ներկայակերպական կարգավորումներով ակտիվ չէ:

Այն, որ Ակադեմիան իր վարչական և ուսումնաօժանդակ աշխատակազմի ընտրության հարցում մեծամասամբ առաջնահերթությունը տալիս է իր շրջանավարտներին, հնարավորություն է տալիս իրականացնել վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմի արագ համալրում, ինչպես նաև նպաստում է շրջանավարտների զբաղվածությանը, սակայն միաժամանակ չի նպաստում համապատասխան պաշտոնների համալրմանը մասնագիտացած կադրերով:

Եզրահանգում:

Հաշվի առնելով պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի ընտրության քաղաքականության և ընթացակարգերի առկայությունը, ԱԻՆ մասնագետների հասանելիությունը, ՊԴԿ գործունեության գնահատման տարբեր ձևերի գործադրումը, փորձի փոխանակման և սկսնակ մասնագետների առաջխաղացման որոշ մեխանիզմների առկայությունը՝ կարելի է եզրակացնել, որ Ակադեմիայի՝ պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով ապահովվածությունը բավարար է ՄԿԾ-ների իրականացման համար:

Եզրակացություն:

Փորձագիտական խումբը ՃԿՊԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 5-ի պահանջներին գնահատվում է *բավարար*:

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

Փաստեր

6.1. ՄՈՒՀ-ում առկա է հետազոտական ոլորտում իր հետաքրքրությունները և հավակնություններն արտահայտող ռազմավարություն:

Ակադեմիայի հետազոտական հետաքրքրությունների շրջանակն ու հավակնությունները սահմանված են 2014-2019 թթ.-ի ռազմավարական ծրագրում: Բացի այդ՝ 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսված՝ գիտահետազոտական

գործունեության կազմակերպման առանձին ռազմավարություն մշակելու գործողության շրջանակում մշակվել է 2017-2022 թթ. գիտահետազոտական գործունեության զարգացման հայեցակարգ, որը, սակայն, սահմանափակված է ընդհանրական խնդիրների ձևակերպմամբ, արտահայտված չէ հստակ քայլերով, և չափելի չեն արդյունքները: Վերլուծություններ չեն իրականացվել հետազոտական ծրագրերի իրականացման արդյունավետության ուղղությամբ:

Ստեղծվել է Գիտական հետազոտությունների բաժին, որի գործունեությունը, սակայն, դեռևս կանոնակարգված չէ, առկա չէ բաժնի աշխատանքային պլան և բաժինը դեռևս գլխավորապես զբաղվում է պայմանագրերի և համաձայնագրերի կնքմամբ:

Ակադեմիան հավակնություն ունի ընդլայնելու հետազոտությունների շրջանակը և ապահովելու կիրառական արդյունքներ:

6.2. ՄՈՒՀ-ն ունի երկարաժամկետ ռազմավարություն և միջնաժամկետ ու կարճաժամկետ ծրագրեր, որոնք արտահայտում են հետազոտության ոլորտում ՄՈՒՀ-ի հետաքրքրությունները և հավակնությունները:

Ակադեմիայում բացակայում է գիտահետազոտական ոլորտի ռազմավարական կառավարման համակարգը: Առկա չեն գիտահետազոտական նախագծեր, կարճաժամկետ և միջնաժամկետ հետազոտական ծրագրեր, որոնցում ընդգրկված լինեն Ակադեմիայի ՊԴ կազմի ներկայացուցիչներ և ուսանողներ, չնայած, որ 2014-2019 թթ.-ի ռազմավարական ծրագրով նախատեսված է եղել ապահովել հետազոտական նախագծերին գիտամանկավարժական կազմի առնվազն 10 %-ի և մագիստրոսի կրթական ծրագրով սովորողների առնվազն 15 %-ի ներգրավվածություն, որը սակայն չի ապահովվել: Ակադեմիայում առկա է գիտահետազոտական գործունեության փորձի պակաս:

Հստակեցված են ամբիոնների հետազոտական ուղղությունները, սակայն այդ ուղղություններին համապատասխան գիտական ծրագրեր չեն իրականացվում, միայն առանձին հոդվածներ են տպագրվում և կուրսային աշխատանքներն ու մագիստրոսական թեզերն են համապատասխանեցվում: Բացի այդ՝ դեռևս ներդրված չեն ամբիոնների համատեղ հետազոտություններ և հետազոտական ծրագրերը փոխկապակցված չեն, ինչը նախատեսված էր իրականացնել՝ համաձայն 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցի:

Այժմ Ակադեմիան համագործակցության շրջանակներում ձեռնարկել է կիրառական նշանակություն ունեցող հետազոտական արդյունք ապահովելու նախագիծ՝ ներդնելով թոշոդ

սարքեր. այս ուղղությամբ աջակցում է ԱԻՆ-ը: Ակադեմիան ԱՌՆԱՊ-ի հետ ունի հուշագիր գիտահետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու համար:

6.3. ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտությունների իրականացումը և իր զարգացումը՝ հստակ քաղաքականության և ընթացակարգերի միջոցով:

Գիտությանը հատկացվող բյուջեն սակավ է, նախաձեռնություններում աջակցում է ԱԻՆ-ը: Բուհում առկա է գիտական տեղեկագիր, որն ընդգրկված է ԲՈԿ-ի ցանկում և հեղինակներն անվճար հոդվածներ տպագրելու հնարավորություն ունեն: ՊԴ կազմի կողմից տպագրված հոդվածների թվաքանակը չի աճել: Ուսանողների հեղինակությամբ կամ համահեղինակությամբ տպագրված հոդվածների թիվը շատ ցածր է: ՊԴ կազմի ներգրավվածությունը գիտահետազոտական աշխատանքներում չի աճել: ՊԴ-ն որպես խրախուսում պարգևավճար է ստացել, սակայն պարևավճարը տրվել է բոլոր աշխատակիցներին, առկա չէ խրախուսման հստակ մեխանիզմ և սահմանված չեն չափանիշներ: Հետազոտությունների իրականացման հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգեր չկան: Առկա չեն ուսանողների գիտահետազոտական գործունեության մեջ ներգրավման համար խրախուսման մեխանիզմներ: Ակադեմիան կազմակերպում է գիտաժողովներ այդ թվում նաև ուսանողական: Խրախուսման մեխանիզմներ առկա չեն, ՊԴ կազմի վարկանիշավորման թերթիկում գիտահետազոտական գործունեության համար առանձնացված ցուցանիշները չեն բխում ռազմավարական հավակնություններից:

6.4. ՄՈՒՀ-ը կարևորում է հետազոտական գործունեության միջազգայնացումը:

Օտարերկրյա գիտական ամսագրերում Ակադեմիայի ՊԴ-ի կողմից առկա են հրատարակած գիտական աշխատանքներ, սակայն ԱՊՀ երկրներում գրախոսվող մասնագիտական ամսագրերում հրապարակումների քանակը չի աճել, իսկ միջազգային վարկանիշավորում ունեցող ամսագրերում էլ հրապարակումներ չկան ընդհանրապես: Գիտահետազոտական համատեղ միջազգային ծրագրեր առկա չեն: Միջազգային դրամաշնորհային հետազոտական ծրագրերում ներգրավման առումով ՊԴ-ի կարողությունները թերի են, միաժամանակ առկա է օտար լեզվի իմացության ցածր մակարդակ: Միջազգային հետազոտող հեղինակների հետ համատեղ հոդվածներ առկա չեն: Ակադեմիայի դասախոսները մասնակցել են միջազգային գիտաժողովների և աշխատաժողովների, սակայն առկա չեն միջազգային գիտահետազոտական գործունեության խրախուսման և աջակցման մեխանիզմներ:

6.5. ՄՈՒՀ-ում գործում են հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման մեխանիզմներ:

Ակադեմիան չունի հետազոտական և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցվածության ապահովման քաղաքականություն և ռազմավարական հավակնություն այդ ուղղությամբ: Գործընթացը համակարգված չէ: Ապահովված չէ բակլավըրիատում և մագիստրատուրայում հետազոտական աշխատանքների շարունակականությունը: Հետազոտական գործունեությունն ու կրթական գործընթացը կապված է հիմնականում մագիստրատուրայում: Ակադեմիայի մագիստրոսական ծրագրերն ունեն հետազոտական ուղղվածություն և հետազոտական բաղադրիչն ընդհանուր 120 կրեդիտի մեջ կազմում է 40%-ը: Առկա են դեպքեր, երբ մագիստրոսական թեզի շրջանակում կատարված հետազոտության արդյունքները ներդրվել են ուսումնական գործընթացում: ՊԴԿ-ն իր կատարած հետազոտական արդյունքներին ուսանողներին հաղորդակից է դարձնում դասավանդվող առարկաների, ինքնուրույն, կուրսային և ավարտական աշխատանքների համար հանձնարարվող գրականությամբ, ինչպես նաև թեմատիկ դասախոսությունների միջոցով: Ընթացքի մեջ է գործատուների հետ ավարտական / մագիստրոսական թեմաները նախապես հաստատելու և պրակտիկական կազմակերպելու գործընթացը: Առկա է Ուսանողական գիտական ընկերությունը, որը կազմակերպում է ուսանողական գիտաժողովներ: GIS համակարգը կիրառվում է ուսումնական գործընթացում: Ուսանողների գիտահետազոտական գործունեության ծավալումը չի խթանվում և աջակցվում: Բացի այդ՝ առկա չեն մեխանիզմներ, որ կխրախուսեն կամ աջակցեն ՊԴ կազմի այն ներկայացուցիչներին, ովքեր որ ներգրավում են ուսանողներին գիտահետազոտական գործունեության մեջ: Ուսանողները պրակտիկայի շրջանակներում հետազոտություն են իրականացնում համայնքներում, հետազոտության արդյունքները նկատի ունենալով՝ դասախոսների կողմից ձեռնարկներ են տպագրվում: Այս բնույթի հետազոտությունները Ակադեմիան մտադիր է շարունակել բոլոր համայնքների համար: ՄԿԾ-ներում ներառվել է նոր առարկա՝ գիտական հետազոտությունների մեթոդաբանություն:

Դատողություններ:

Ակադեմիայում հետազոտական ոլորտում ոչ հստակ, ընդհանրական ձևակերպումներով ռազմավարությունը չի ապահովում հետազոտական գործունեության զարգացումը, իսկ հետազոտական ծրագրերի իրականացման արդյունավետության ուղղությամբ հետազոտություններ չկատարելն ու գիտահետազոտական ոլորտի ռազմավարական կառավարման համակարգի բացակայությունը թուլացնում է այն:

Գիտական հետազոտությունների բաժնի առկայությունը կարող է նպաստել հետազոտության ոլորտում գործընթացների համակարգմանը, սակայն դեռևս գործառույթները հստակեցված չեն և պլանավորված չէ գործունեությունը, չնայած որ արդեն շուրջ մեկ տարի է՝ գործում է:

Դրական է այն, որ Ակադեմիան հավակնություն ունի ընդլայնելու հետազոտությունների շրջանակը և ապահովելու կիրառական արդյունքներ, հուշագիր ունի ԱՌՆԱՊ-ի հետ հետազոտական աշխատանքների իրականացման ուղղությամբ:

Մտահոգիչ է այն, որ առկա չեն գիտահետազոտական նախագծեր, և Ակադեմիայում գիտահետազոտական գործունեության փորձի պակաս կա: Գիտությանը հատկացվող սակավ բյուջեն չի կարող ապահովել զարգացում:

Գիտական տեղեկագրի առկայությունը և դրանում հոդվածների անվճար տպագրումը, գիտաժողովների կազմակերպումը լավ հնարավորություն է ինչպես ՊԴ կազմի այնպես էլ ուսանողների համար՝ ներկայացնելու իրենց հետազոտության արդյունքները և հաստատելու համագործակցության շրջանակ:

Ակադեմիային պետք է մտահոգի այն հանգամանքը, որ չի աճել ՊԴ կազմի կողմից տպագրված հոդվածների թվաքանակը և ՊԴ կազմի ներգրավվածությունը գիտահետազոտական գործունեությանը: Ակադեմիայում առկա չեն հետազոտական գործունեության ծավալման խրախուսման մեխանիզմներ:

Ակադեմիայում խնդիրներ են առկա հետազոտական աշխատանքների միջազգայնացման առումով, քանի որ առկա չեն գիտահետազոտական համատեղ միջազգային ծրագրեր, միջազգային հետազոտող հեղինակների հետ համատեղ հոդվածներ, միջազգային վարկանիշավորում ունեցող ամսագրերում հրապարակումներ, ավելին՝ նաև բացակայում են խրախուսման մեխանիզմները՝ ռազմավարական նպատակներից բխող: Առկա են հրապարակումներ ԱՊՀ երկրներում գրախոսվող մասնագիտական ամսագրերում, որոնց թիվը սակայն չի աճել: Առկա է նաև օտար լեզվի իմացության և միջազգային դրամաշնորհային հետազոտական ծրագրերում աշխատելու կարողությունների խնդիր, ինչը խոչընդոտում է շարժունությանն ու արտերկրյա բուհերի հետ համագործակցության հնարավորությունները:

Բուհը չունի հետազոտական և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցվածության ապահովման քաղաքականություն և ռազմավարական հավակնություն այդ ուղղությամբ, գործընթացը համակարգված չէ, ինչի արդյունքում հնարավոր չէ ապահովել համընթաց զարգացում: Սակայն գովելի է այն, որ առանձին գործընթացներ ապահովվում են պրակտիկաների, կուրսային աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի շրջանակում:

Առկա են դեպքեր, երբ հետազոտության արդյունքները ներդրվել են ուսումնական գործընթացում. սա դրական տենդենց է: Մակայն բակալավրիատի կրթական ծրագրում հետազոտական գործունեությունը սահմանափակվում է ռեֆերատներով և կուրսային աշխատանքներով, ինչը խոչընդոտում է շարունակականության ապահովմանը:

Եզրակացություն:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ներկայումս Ակադեմիայում հստակ ու չափելի չեն հետազոտական ոլորտում հետաքրքրություններն ու հավակնությունները, հստակ չեն գիտահետազոտական ուղղությունները, առկա չեն միջնաժամկետ և կարճաժամկետ ծրագրեր, հետազոտությունների իրականացման հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգեր չկան, թույլ է միջազգայնացումը հետազոտական ոլորտում և հստակ չեն հետազոտության և ուսումնառության միջև կապերը, ինչպես նաև նշված ուղղություններով չեն իրականացվել 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսված գործողությունները՝ փորձագիտական խումբը չափանիշ 6-ը գնահատում է անբավարար:

Եզրահանգում:

Փորձագիտական խումբը ճգնաժամային կառավարման ակադեմիայի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 6-ի պահանջներին գնահատում է *անբավարար*:

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:

Փաստեր

7.1. ՄՈՒՀ-ում առկա է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ ուսումնական միջավայր:

Ակադեմիայի ՌԾ-ի նպատակներից է որակյալ ենթակառուցվածքների ստեղծումը: Ինքնավերլուծությունում նշված է, որ ակադեմիան ունի բավարար քանակի ուսումնական մասնաշենքեր և գործնական պարապմունքների ուսումնական բազա՝ «Լուսակերտ» ուսումնագործնական պարապմունքների և Ստեփանավանի «Լոռե» փրկարար ջոկատի վարժադաշտերը: Ակադեմիայի մասնաշենքերն ապահովված են գործնական, լաբորատոր,

ինչպես նաև հետազոտական գործընթացի կազմակերպման համար համապատասխան լսարանային և նյութատեխնիկական հագեցվածությամբ:

7.2. ՄՈՒՀ-ը, իր առաքելությունն ու նպատակներն իրականացնելու համար, հատկացնում է համապատասխան ֆինանսական ռեսուրսներ՝ անհրաժեշտ միջոցներով և սարքավորումներով ապահովելու ու գործարկելու համար:

ՃԿՊԱ-ի ՌԾ-ում ներկայացվում են ֆինանսական կայունության և ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման ապահովման հիմնախնդիրները (ՌԾ, Խնդիր 6.2): Ակադեմիայում ֆինանսական հոսքերի կառավարումը և վերահսկողությունն իրականացնելու նպատակով կազմվում է բյուջետային մուտքերի և ելքերի տարեկան նախահաշիվ, իսկ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո փաստացի տվյալների վերլուծությունների հիման վրա ներկայացվում է տարեկան բյուջեի կատարողականը: 2019 թ. մշակվել է Ակադեմիայում ֆինանսների տնօրինման քաղաքականություն և ընթացակարգ, ինչպես նաև առկա են ինքնագնահատման և արտաքին գնահատման մեխանիզմներ, որոնց միջոցով վերահսկվում են Ակադեմիայի եկամուտներն ու ծախսերը:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ՃԿՊԱ-ն ձեռք է բերել անհրաժեշտ միջոցներ և սարքավորումներ՝ վերհանված կարիքներին համապատասխան, բազաների բարելավման համար կատարվել են ներդրումներ:

7.3. ՄՈՒՀ-ում գործում է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի նպատակների իրականացումն ու շարունակականությունն ապահովող և երաշխավորող ֆինանսական միջոցների բաշխման քաղաքականություն:

2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է մշակել ֆինանսական միջոցների բաշխման առաջնահերթությունների որոշման կառուցակարգեր:

ՃԿՊԱ-ի բյուջեի նախագիծը կազմվում է ռեկտորի, պրոռեկտորների և գլխավոր հաշվապահի կողմից՝ հիմքում ունենալով հաշվապահության կողմից հաշվարկված եկամուտները, կատարվելիք ընդհանուր ծախսերը և ստորաբաժանումների կարիքներից բխող հայտերը: Ակադեմիայի ֆինանսական հաշվետվությունների և ֆինանսատնտեսական գործունեության վերաբերյալ ԱԻՆ աշխատակազմի ներքին աուդիտի վարչության կողմից ամեն տարի տրվում են անկախ աուդիտորական եզրակացություններ:

Փորձագիտական այցի ժամանակ պարզ դարձավ, որ մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի նպատակների իրականացումն ու շարունակականությունն ապահովող

Ֆինանսական միջոցները կայուն չեն, քանի որ բյուջեի մեծ մասը կազմում է ուսանողների վարձավճարները:

7.4. ՄՈՒՀ-ի ռեսուրսային բազան հնարավորություն է ընձեռում մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի և ռազմավարական պլանի իրականացման համար, ինչը նպաստում է որակի շարունակական բարելավմանը և կայունությանը:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ Ակադեմիայում կրթական գործընթացի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսների պլանավորումը կատարվում է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների համաձայն: Ռեսուրսների պլանավորման և ձեռքբերման տեսանկյունից կարևորագույն գործոններ են հանդիսանում աշխատաշուկայի պահանջներից ելնելով մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի փոփոխությունները և նրանցում ուսանողների թվաքանակը: Ուսանողների թվի որոշակի ավելացման դեպքում Ակադեմիան կարող է ապահովել համապատասխան քանակի ռեսուրսներ, օրինակ՝ լրացուցիչ ծանրաբեռնել ՊԴԿ-ին կամ նոր դասախոսներ ընդունել աշխատանքի և այլն:

7.5. ՄՈՒՀ-ում առկա է տեղեկատվությունը և փաստաթղթավորման գործընթացները կառավարելու հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգ:

Տեղեկատվության և փաստաթղթաշրջանառության կառավարման բարելավումն Ակադեմիայի ռազմավարական խնդիրներից է, և ներքին ու արտաքին փաստաթղթերի շարժն իրականացվում է գործավարության կարգին համապատասխան: Ակադեմիայում 2011 թ. ներդրվել է փաստաթղթերի էլեկտրոնային համակարգ (Mulberry 1.3), 2013 թ.՝ ներակադեմիական տվյալների փոխանակման ցանցային կապ Ակադեմիայի ստորաբաժանումների միջև, 2014 թ.-ին՝ Հոսթինգ (տեղակայման) Space 2, 2016 թ.՝ կադրային գործերի վարման ու տվյալների բազայի մշակման միասնական ծրագրերը, 2017 թ.-ին՝ STOR ծառայությունները, իսկ 2019 թ. ապրիլի 1-ից՝ Mulberry 2.0 փաստաթղթաշարժի էլեկտրոնային կառավարման համակարգի նոր տարբերակը (վերջինով վերապատրաստվել է Ակադեմիայի 2 աշխատակից), որոնք միասնական կենտրոնացված տեղեկատվական համակարգ են տվյալների մեկ ընդհանուր բազայով:

Փորձագիտական այցի ժամանակ պարզ դարձավ, որ ՃԿՊԱ-ում առկա է ներքին ցանցի /STOR/ կիրառությունը համատարած չէ, և դրա արդյունավետությունը գնահատված չէ, ինչպես նաև Mulberry 2.0 փաստաթղթաշարժի էլեկտրոնային կառավարման համակարգը կիրառվում է անմիջականորեն ԱԻՆ-ի հետ փաստաթղթաշրջանառության համար, և

կիրառում է Ակադեմիայում միայն ռեկտորը: Ակադեմիայում առկա է փաստաթղթավորումը, բայց գործընթացները էլեկտրոնայնացված չեն:

7.6. ՄՈՒՀ-ը ստեղծում է ապահով և անվտանգ միջավայր առողջապահական և անվտանգության պահպանմանն ուղղված ծառայությունների միջոցով՝ հաշվի առնելով հատուկ կարիքներ ունեցող ուսանողներին:

Ինքնավերլուծությունում ներկայացված է, որ ակադեմիայի անվտանգության համակարգը գործում է 2008 թ.-ից և շուրջօրյա հերթապահության ռեժիմով իրականացնում է մասնաշենքերի և հյուրանոցային համալիրի գույքի պահպանության, ուսանողների և աշխատակիցների անվտանգության ապահովման գործառույթ: Ակադեմիայի մասնաշենքերն ապահովված են անվտանգության և հակահրդեհային ազդանշանային համակարգով, մասնաշենքերն ու հարակից տարածքը հսկվում են տեսախցիկների համակարգով: Ակադեմիայի բոլոր մասնաշենքերում ծխելը խստիվ արգելվում է:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ առկա է անվտանգություն համակարգ, վերելակ, թեքահարթակ, տարհանման պլան, բուժկետ: Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի և ուսանողների հետ հանդիպումների ընթացքում պարզ դարձավ, որ ՃԿՊԱ-ում կան հատուկ կարիքներ ունեցող ուսանողներ:

7.7. ՄՈՒՀ-ում գործում են ուսանողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ:

Ինքնավերլուծությունում նշված է, որ ուսանողներին տրամադրվող ռեսուրսների և ծառայությունների օգտակարության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներն են դասավանդողների, շրջանավարտների և ուսանողների ռեսուրսներից բավարարվածության վերաբերյալ անցկացվող հարցումները, կազմակերպվող քննարկումներն ու հանդիպումները: Սակայն փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ հարցումներ արվում են, բայց վերլուծությունների և գնահատման մեխանիզմները հստակ չեն, թեև 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է իրականացնել ուսանողներին տրամադրվող ռեսուրսների և ծառայությունների գնահատում՝ ՄԿԾ-ների և ռազմավարական ծրագրի իրականացման պահանջներին համապատասխան:

Դատողություններ:

Ուսումնական տարաբնույթ միջավայր ապահովող տարածքների և տեխնիկական միջոցների առկայությունը թույլ է տալիս եզրակացնել, որ կրթական ծրագրերի իրականացման համար ուսումնական միջավայրը բարենպաստ է, և ուսումնական բազաներում ռեսուրսների ապահովումը հանդիսանում է Ակադեմիայի առաջնահերթություններից:

Ֆինանսական պլանավորման հստակ ընթացակարգը ցույց է տալիս, որ առկա կարիքներն արտահայտող նախահաշիվները հնարավորինս հաշվի են առնվում: Ռեսուրսային բազայի հագեցումն առաջնահերթություն է՝ հաշվի առնելով ՄԿԾ-ների իրականացման առանձնահատկությունները: Այդուհանդերձ, չնայած ԱԲՆ աջակցությանը, Ակադեմիայի եկամուտները դիվերսիֆիկացված չեն. բյուջեի մեծ մասը կազմում են ուսանողների վարձավճարները: Եկամուտների նման կառուցվածքը վտանգում է նոր նախաձեռնություններին ռեսուրսների հատկացումը և իրական ֆինանսական ինքնուրույնությունը:

Կարելի է եզրակացնել, որ անհրաժեշտ ռեսուրսային բազան առկա է, և իրականացվում են որոշակի աշխատանքներ տվյալ բազան խոշորացնելու նպատակով, սակայն առկա են որոշակի բացթողումներ ռիսկերի կառավարման համակարգում:

Փաստաթղթաշրջանառության բարելավման հնարավորություններն ընդլայնող ծրագրային ապահովման հարստացման միտումները վկայում են, որ Ակադեմիան կարևորում է արդյունավետ գործավարությունը, սակայն դեռևս լիարժեք չեն օգտագործվում առկա հնարավորությունները:

Ակադեմիայում առկա են բազային անվտանգության բոլոր պայմանները: Հաշվի առնելով ՄԿԾ-ների առանձնահատկությունները՝ տարբեր գործնական պարապմունքների ժամանակ պահանջվում են անվտանգության ապահովման առանձնահատուկ միջոցներ: Վերջիններս առկա են անվտանգության ապահովման և իրականին հնարավորինս մոտ միջավայրի ձևավորման ձգտումների արդյունավետ հավասարակշռությամբ:

Անցկացվող հարցումներն Ակադեմիային թույլ են տալիս որոշակի ընդհանուր պատկերացում կազմել ռեսուրսների արդյունավետության վերաբերյալ, սակայն հարցումների արդյունքների վերլուծության խորության պակասը թույլ չի տալիս լիարժեք բացահայտել բարելավման ուղղությունները:

Եզրակացություն:

Հաշվի առնելով, որ ՃԿՊԱ-ն կարևորում է որակյալ ենթակառուցվածքների և ժամանակակից ռեսուրսային բազայի առկայությունը, ապահովում է կրթական ծրագրերի իրականացման համար բավարար պայմաններ, ունի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի նպատակների իրականացումն ապահովող ֆինանսական միջոցներ, առկա է ներքին շահակիցներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՃԿՊԱ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ՄԿԾ-երի որակյալ իրականացման համար:

Եզրահանգում:

Փորձագիտական խումբը ՃԿՊԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 7-ի պահանջներին գնահատվում է *բավարար*:

VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՉՍՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

Փաստեր

8.1. ՄՈՒՀ-ն ունի հաշվետվողականության սահմանված կարգ:

Ակադեմիայի հաշվետվողականության գործընթացը կանոնակարգվում է «Կրթության մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին», «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին», «Փրկարար ծառայության մասին» ՀՀ օրենքներով, ՀՀ կառավարության մի շարք որոշումներով և Ակադեմիայի կանոնադրությամբ:

Ակադեմիայում առկա է ներքինից վերև հաշվետվողականություն. պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի անդամներն իրենց հաշվետվությունները ներկայացնում են ամբիոններ, որոնց հիման վրա ամբիոնները կազմում են իրենցը՝ փոխանցելով ֆակուլտետներ, այնուհետև ռեկտորը կազմում է իր տարեկան հաշվետվությունը, որը հասանելի է և հրապարակվում է կայքում, ինչպես նաև ներկայացվում է ԱԻ նախարարություն: Հասանելի է նաև ակադեմիայի ֆինանսական հաշվետվությունը:

8.2. ՄՈՒՀ-ն ապահովում է ընթացակարգերի, գործընթացների թափանցիկությունը և հասանելիությունը հասարակությանը:

2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է ՃԿՊԱ կայքը

համալրել անհրաժեշտ տեղեկատվությամբ: Ակադեմիայի կայքում կան հրամաններ և ընթացակարգեր, որոնք հասանելի են, բայց ընդլայնված չեն, սակայն կայքում ինֆորմացիայի որոնման հնարավորությունները շատ բարդ են. որևէ կանոնակարգ կամ հրաման գտնելու համար բավականին ժամանակ է պահանջվում:

2015 թ. Ակադեմիայի կառուցվածքում գործում է 911 էլեկտրոնային թերթի խմբագրությունը, որի գործառույթն Ակադեմիայի ռեկտորի և կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործունեության, իրականացրած միջոցառումների և այլ գործընթացների վերաբերյալ նյութերի լուսաբանումն է, սակայն առկա չէ գործընթացների լիարժեք թափանցելիություն:

Որպես տարածաշրջանում բացառիկ բուհ՝ Ակադեմիան փորձում է լուսաբանել և հասանելի դարձնել ընթացող գործընթացները:

8.3. ՄՈՒՀ-ում գործում են հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի կայուն մեխանիզմներ:

Ակադեմիան հասարակության հետ գրեթե ամենօրյա կապ է պահում տարբեր հարթակներով: Հասարակության հետ կապերի ձևավորման մեխանիզմներ առկա են, որոցից են ֆեյսբուքյան էջերը, այցելություններ դպրոցներ և այլ հաստատություններ, սակայն չկան արդյունավետության վերաբերյալ վելուծություններ: Հետադարձ կապը ևս գործում է, բայց կայունության վերաբերյալ տեղեկատվություն առկա չէ, թեև 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսված է եղել մշակել հասարակության հետ հետադարձ կապի, հրապարակայնության կարիքների ուսումնասիրման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, և Ակադեմիան մշակել է «Հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի հաստատման քաղաքականություն» փաստաթուղթը⁷:

8.4. ՄՈՒՀ-ում գործում են հասարակությանը զիտելիքների (արժեքների) փոխանցման մեխանիզմներ:

Ռազմավարական նպատակներից է համարվում անվտանգության մշակույթի տարածման խնդիրը, որը նաև շեշտվում է առաքելության մեջ: Հատկանշական է այլ հաստատություններում ևս սիմուլյացիոն տարահանումների կազմակերպումն ու իրականացումը, ինչը նպաստում է այլ բուհերի պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի և

⁷ Նախադասությունը փոփոխվել է ՃԿՊԱ ներկայացուցիչների և փորձագետների միջև քննարկման արդյունքում:

ուսանողների կողմից արտակարգ իրավիճակների ժամանակ անհրաժեշտ գիտելիքների յուրացմանը: Նաև կազմակերպվում են այցեր մանկապարտեզներ և դպրոցներ, սեմինարներ, անցկացվում են վերապատրաստման դասընթացներ: Ակադեմիայի գրադարանում առկա են դպրոցականների համար ակադեմիայի կողմից տպագրված աշխատանքներ, ինչպես նաև ստեղծվել է «Մուպեր Դավիթ» խաղը, որը տեղադրված է Dasaran.am կայքում:

Դպրոցական ֆիզիկա առարկայի համար մշակվել է դասընթացի ծրագիր, ինչպես նաև նախատեսվում է դպրոցներում փրկարարական կամավորական ջոկատների կազմավորում:

Դատողություններ:

Ակադեմիայում գործում է ներքին հաշվետվողականության հստակ կարգ, ինչը պայմանավորված է նաև ԱԲՆ համակարգի առանձնահատկություններով: Ներքին հաշվետվողականությունը մասամբ փոխակերպվում է արտաքին հաշվետվողականության: Վերջինս չի սահմանափակված պարտադիր բաղադրիչներով (տարեկան հաշվետվություն, ֆինանսական հաշվետվություն, գնումների գործընթացին առնչվող փաստաթղթեր): Նկատելի է գործընթացները հնարավորինս թափանցիկ դարձնելու ձգտումը, որը, սակայն, դեռևս տեխնիկապես լիարժեք չի դրսևորվում տեղեկությունների կառավարման համակարգի բացակայության պայմաններում:

Հետադարձ կապի հնարավորություններ ստեղծված են, սակայն դեռևս չի գնահատվում դրանց արդյունավետությունը:

Հասարակությանը գիտելիքի և արժեքների փոխանցման գործադրվող մեխանիզմների բազմազանությունը (թե՛ թիրախավորված խմբերի, թե՛ փոխանցման ձևերի առումով) և հստակ նպատակները թույլ են տալիս այս ուղղությամբ Ակադեմիայի գործունեությունը գնահատել՝ որպես լավագույն փորձ:

Եզրակացություն:

Հաշվի առնելով, որ Ակադեմիայում առկա է հաշվետվողականության համակարգ, առկա են գործընթացները հասարակությանը հասանելի դարձնելու հարթակներ, գործում է հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապ, առկա են հասարակությանը գիտելիքի փոխանցման բազում մեխանիզմներ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ բուռն բավարար չափով հաշվետու է հասարակությանը:

Եզրահանգում:

Փորձագիտական խումբը ՃԿՊԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 8-ի պահանջներին գնահատվում է *բավարար*:

ԶՍՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

Փաստեր

9.1. Փորձի փոխանակմանը, զարգացմանը և միջազգայնացմանը նպաստող միջավայր ստեղծելու նպատակով ՄՈՒՀ-ում գործում է արտաքին կապերի հաստատումը խրախուսող քաղաքականություն ու ընթացակարգեր:

Ակադեմիայի արտաքին կապերի և միջազգայնացման ռազմավարության ուղղությունները սահմանված են Ակադեմիայի ռազմավարական ծրագրում: Ակադեմիան հանդիսացել է ԱԲՆ կառուցվածքային ստորաբաժանում, որտեղ գործել է միջազգային ընթացակարգերի կենտրոնացված կառավարման համակարգ: Թեև 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է մշակել առանձին քաղաքականություն, որից կբխեն միջազգայնացման հետ առնչվող կառուցվածքային ստորաբաժանումների կոնկրետ աշխատանքային պլանները, Ակադեմիան չի ունեցել և չունի առանձին արտաքին կապերի ու միջազգայնացման քաղաքականություն և ընթացակարգեր: Այդուհանդերձ, բավական կարճ ժամանակահատվածում, ԱԲՆ-ի միջոցով ձեռք բերված համագործակցության շրջանակից գատ, Ակադեմիան կարողացել է մի շարք համագործակցության պայմանագրեր ու համաձայնագրեր ստորագրել միջազգային կառույցների հետ: Արտաքին կապերի հաստատումը խրախուսող ընթացակարգեր առկա չեն: Ակադեմիան ընդգրկված չէ միջազգային ծրագրերում, առկա է նաև փորձի պակաս այս ուղղությամբ:

9.2. ՄՈՒՀ-ի արտաքին կապերի և միջազգայնացման ապահովման ենթակառուցվածքը երաշխավորում է կանոնակարգված գործընթաց:

Արտաքին կապերի գործընթացով զբաղվում են պրոռեկտորները, ռեկտորի օգնականը, Գիտական հետազոտությունների կենտրոնի ղեկավարը, նույնիսկ ՈւՄ-ն: Միաժամանակ Ակադեմիայի արտաքին կապերի ընդլայնումը, օտարերկրյա համալսարանների և ուսումնական, կրթական, գիտական այլ կառույցների հետ բանակցությունների վարումը, պայմանագրերի կնքումը վերապահվում են Ակադեմիայի ռեկտորին: Բացի այդ՝ արտաքին հարաբերությունների ցանկացած միջոցառում համաձայնեցվում և իրականացվում է ԱԲՆ արտակարգ իրավիճակների քաղաքականության մշակման և միջազգային համագործակցության վարչության հետ: Միաժամանակ ԱԲՆ-ը

ընդլայնում է արտաքին համագործակցության շրջանակն ու միջազգայնացման հնարավորությունները:

2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական գեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսված գործողությանը համապատասխան՝ այժմ Ակադեմիայի կառուցվածքում ներդրվել է միջազգային կապերի և համագործակցության բաժինը, որը գտնվում է հիմնադրման նախապատրաստական փուլում: Հստակեցված չեն ստորաբաժանման գործառույթները:

9.3. ՄՈՒՀ-ն արդյունավետորեն համագործակցում է տեղական և միջազգային հաստատությունների և կառույցների հետ:

Ակադեմիան համագործակցում է վերապատրաստումների, սեմինարների ու վարժանքների ձևով օտարերկրյա տարբեր շուրջ 25 հաստատությունների ու միջազգային կազմակերպությունների հետ, ինչն ապահովում է մարդկային ռեսուրսների մասնագիտական կարողությունների զարգացում: Ակադեմիան միջազգային համագործակցության պայմանագրեր և համաձայնագրեր է ունեցել շուրջ 10 երկրների հաստատությունների ու միջազգային կազմակերպությունների հետ: 2014 թ.-ից համագործակցում է ՊՆ Վ. Սարգսյանի անվան ռազմական և մարշալ Ա. Խամփերյանցի անվան ռազմական ավիացիոն համալսարանների հետ: Միջազգային համագործակցության արդյունքում զարգացվել են նյութական ռեսուրսները. 2014 թ. Ակադեմիայում ստեղծվել է ինտերակտիվ ուսուցման ժամանակակից տեխնիկական միջոցներով հագեցած բազմաֆունկցիոնալ վարժախաղային համալիր, ստեղծվել է ժամանակակից տեխնիկական հագեցվածությամբ 2 կաբինետ՝ կենսաբանաքիմիական ու քաղաքացիական պաշտպանության և առաջին բուժ. օգնության, հրշեջ-փրկարարական սարք-սարքավորումների և հրշեջ-փրկարարական, ալպինիստական հանդերձանքի կաբինետ: Թեև Ակադեմիայի համագործակցության շրջանակը չի ապահովել ներգնա և արտագնա շարժունություն ուսանողների և դասավանդողների շրջանում, դրա արդյունքները նպաստել են կրթական գործընթացի արդիականացմանը:

9.4. ՄՈՒՀ-ն ապահովում է ներքին շահակիցների օտար լեզվի իմացության անհրաժեշտ մակարդակ՝ միջազգայնացման արդյունավետությունը բարձրացնելու համար:

2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական գեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է ապահովել դասախոսների և ուսանողների օտար լեզվի իմացության բավարար մակարդակ:

Որակի ապահովման կենտրոնի աշխատակիցը 2015 թ.-ից սկսած Ակադեմիայի վարչական ու դասախոսական կազմերի և ուսանողների համար անցկացնում է անգլերենի դասընթացներ, մինչդեռ աշխատակիցն ինքը ևս վերապատրաստման անհրաժեշտություն է տեսնում: Ըստ ինքնավերլուծության՝ անգլերենի դասընթացների արդյունքում Ակադեմիայի դասախոսական ու վարչական կազմը և ուսանողները բարելավել են անգլերեն լեզվի իմացությունը, սակայն անգլերեն իմացողների թվի էական աճ չկա: Դասախոսների լեզվաիմացությունը թերևս այնպիսին չէ, որ ապահովի մասնագիտական հաղորդակցում և օտար լեզվով մասնագիտական դասընթացների անցկացում:

Դատողություններ: Դրական է այն, որ Ակադեմիան ռազմավարական ծրագրում սահմանել է արտաքին կապերի և միջազգայնացման ռազմավարության ուղղությունները: Ակադեմիայի միջազգայնացման գործընթացների համար խիստ բացասական է այդ ուղղությամբ քաղաքականության և ընթացակարգերի բացակայությունը, ներգնա և արտագնա շարժունության չապահովելը: Գնահատելի է այն, որ կարճ ժամանակում Ակադեմիան ԱԻՆ-ից անկախ ձեռք է բերել նաև սեփական համագործակցության շրջանակը, թերևս ԱԻՆ-ը յուրահատուկ աջակցող դերակատարություն ունի Ակադեմիայի արտաքին կապերի և միջազգայնացման գործընթացում՝ ընդլայնելով հնարավորությունները: Համագործակցության արդյունքում Ակադեմիան կարողանում է ապահովել աշխատակիցների մասնագիտական որակների զարգացում, տխնիկական վերազինում՝ այդ թվում մասնագիտական կարիներտների ապահովում: Ակադեմիան դեռևս չի հստակեցրել Միջազգային կապերի և համագործակցության բաժնի գործառույթները և դերակատարությունը արտաքին կապերի և միջազգայնացման գործընթացում, ինչը խոցելի է դարձնում ենթակառուցվածքը: Ակադեմիան պետք է մտահոգվի նաև աշխատակիցների և ուսանողների լեզվաիմացությամբ, քանի որ առկա վիճակը չի հանգեցրել միջազգայնացման արդյունավետության բարձրացման:

Եզրակացություն: Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Ակադեմիայում, չնայած համապատասխան քաղաքականության ու ընթացակարգերի բացակայությանը, ապահովվում է դասավանդողների մասնագիտական որակների զարգացում և փորձի փոխանակում նաև արտերկրում, տեղական և միջազգային համագործակցության շրջանակում ապահովվում է ռեսուրսների զարգացում, արտաքին կապերի հաստատման և ընդլայնման համար ներդրվում են Ակադեմիայի կարող ուժերը և ջանքեր են գործադրվում համապատասխան ենթակառուցվածքի աշխատանքները կանոնակարգելու,

միջազգայնացման ուղղությամբ գործընթացները զարգացնելու ուղղությամբ, Ակադեմիան գիտակցում է աշխատակիցների ու ուսանողների լեզվախմացության մակարդակի բարձրացման կարևորությունը, ինչպես նաև քայլեր են կատարվել 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսված գործողությունների իրականացման ուղղությամբ՝ փորձագիտական խումբը չափանիշ 9-ը գնահատում է բավարար:

Եզրահանգում: Փորձագիտական խումբը ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիայի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 9-ի պահանջներին գնահատում է *բավարար*:

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՉՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

Փաստեր

10.1. ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման քաղաքականություն ու ընթացակարգեր:

2014 թ. ՃԿՊԱ-ում մշակվել են որակի ապահովման կենտրոնի կանոնադրությունը, որակի ապահովման հայեցակարգն ու քաղաքականությունը, ինչպես նաև մեթոդական ցուցումներ: ՈԱ վերոնշյալ փաստաթղթերն ունեն որոշ հատումներ:

Որակի ապահովումը կարևորված է ՃԿՊԱ ռազմավարական ծրագրի տարբեր նպատակներում:

Որակի ապահովման ընթացակարգերը հաստատվում են գիտական խորհրդի կողմից, սրամադրվում ստորաբաժանումներին և հրապարակվում ինտերնետային կայքում: Այդուհանդերձ, որակի ապահովման նախատեսված ընթացակարգերի ամբողջությունը գործնականում դեռևս միայն մասամբ է կիրառվում:

10.2. Որակի ներքին ապահովման գործընթացների կառավարման նպատակով ՄՈՒՀ-ը սրամադրում է մարդկային, էյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ:

ՃԿՊԱ-ում գործում է որակի ապահովման կենտրոն և ձևավորված է գիտական խորհրդին կից ՈԱ մշտական հանձնաժողով, սակայն վերջինիս գործունեության շրջանակը հստակ սահմանված չէ. հանձնաժողովը քննարկում է ՈԱԿ-ի կողմից ներկայացված

փաստաթղթերը և համապատասխան եզրակացության հետ ներկայացնում ԳԽ-ի հաստատմանը:

Համաձայն կառավարման կազմակերպական կառուցվածքի՝ ՈԱԿ-ը հնարավորինս անկախ է և ենթարկվում է միայն ռեկտորին: Սակայն գործնականում ՈԱԿ-ի գործունեությունը հիմնականում կարգավորվում է պրոռեկտորի կողմից:

Իր գործունեությամբ ՈԱԿ-ը հիմնականում չի առնչվում դեկավար կազմի որակավորման բարձրացման ֆակուլտետի հետ:

Կենտրոնում նախատեսված 4 հաստիքներից մեկի՝ կենտրոնի դեկավարի պաշտոնը մոտ 4 ամիս թափուր է. աշխատակիցներից մեկը ժ/պ է:

ՈԱԿ կարիքների գնահատում չի իրականացվել: Սակայն կենտրոնի աշխատակիցները պարբերաբար մասնակցում են ՈԱԱԿ-ի կազմակերպած վերապատրաստումներին:

Անցկացվող հարցումները հիմնականում թղթային են, իսկ վերլուծություններն իրականացվում են առավելապես առանց վիճակագրական վերլուծությունների և համակարգչային ծրագրերի:

ՈԱԿ ներկայումս ձևավորում է շրջանավարտների բազա:

Որակի ապահովման գործընթացների մի մասն իրականացվում է ապակենտրոնացված՝ անհատների մակարդակով, ինչը հիմնականում վերաբերում է ՃԿՊԱ անձնակազմին միայն վերջերս միացած անձանց:

10.3. Ներքին և արտաքին շահակիցները ներգրավված են որակի ապահովման գործընթացներում

Շահակիցների ներգրավման հիմնական ձևը հետադարձ կապի մեխանիզմներն են (հարցումներ, պարբերաբար կազմակերպվող հանդիպումներ ՊԴԿ-ի, ուսանողների, արտաքին շահակիցների ներկայացուցիչների հետ):

Տարբեր խմբերի շահակիցներ ներգրավված են եղել ինքնավերլուծության ենթախմբերում՝ վարչակազմի ներկայացուցիչ, արտաքին շահակից, դասախոս, ուսանող, ևս մեկ անդամ:

Ամփոփիչ ատեստավորման ավարտից հետո հանձնաժողովի նախագահը, ով պետք է արտաքին շահակից լինի, ներկայացնում է քննական հանձնաժողովի նախագահի կարծիք:

ՈԱ գործընթացներում շահակիցների (հատկապես՝ արտաքին) ակտիվ շարունակական ներգրավման մեխանիզմներ դեռևս մշակված չեն, թեև 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման

գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է մշակել և հաստատել ՈԱ գործընթացներում շահակիցների ներգրավում ապահովող կանոնակարգ:

10.4. Որակի ներքին ապահովման համակարգը պարբերաբար վերանայվում է:

Իրականացվել է բենչմարքինգ ՌԴ, Լեհաստանի և ՀՀ մի քանի բուհերի ՈԱ համակարգերի հետ: Մակայն ՈԱ քաղաքականությունը և ընթացակարգերը 2014 թ.-ից չեն վերանայվել: ՈԱ ներքին համակարգի կարիքները չեն ուսումնասիրվել, թեև 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է իրականացնել որակի ապահովման հաստատված քաղաքականության և ընթացակարգերի արդյունավետության գնահատում, ինչպես նաև արդյունավետության վերլուծությունների հիման վրա վերանայել ՈԱ համակարգը և համապատասխանեցնել Ակադեմիայի կարիքներին:

10.5. Որակի ապահովման ներքին հակարգն ապահովում է բավարար հիմքեր որակի ապահովման արտաքին գնահատման գործընթացների համար:

ՃԿՊԱ ՈԱ ներքին համակարգի համար ուղենիշ են կրթության որակի եվրոպական ընկերակցության (ENQA) չափանիշներն այն առումով, որ տերմինաբանությամբ ՃԿՊԱ-ն առաջնորդվում է որակի ապահովման Եվրոպական չափորոշիչներով և ուղենիշներով (ESG): «Որակի ապահովման ներքին համակարգ» մեթոդական ցուցումները մեծապես հիմնված են ՈԱԱԿ տերմինաբանության վրա: Այդուհանդերձ, ինքնավերլուծությունից առաջ իրականացված վերլուծությունները սակավաթիվ են:

Հարցումներում զգալի է 4 գնահատականը 5-ից, սակայն դրա պատճառները վերլուծված չեն:

10.6. Որակի ապահովման ներքին համակարգն ապահովում է ՄՈՒՀ-ի գործունեության թափանցիկությունը՝ տրամադրելով ՄՈՒՀ-ի գործընթացների որակի մասին տեղեկատվություն՝ ներքին և արտաքին շահակիցների համար:

Կարևորելով դրական իմիջը՝ ՃԿՊԱ-ն հրապարակում է տեղեկություններ ընթացակարգերի և գործընթացների, բայց ոչ դրանց որակի մասին: Ներքին շահակիցների համար իրենց վերաբերող հարցումների արդյունքները կարող են հասանելի լինել, սակայն այդ հասանելիությունը երաշխավորված չէ, թեև 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսվել է մշակել և ներդնել ՈԱ գործընթացների վերաբերյալ

թափանցիկություն ապահովող մեխանիզմներ (կարգեր, ընթացակարգեր, հրամաններ, այլ իրավական ակտեր):

Դատողություններ:

Տարբեր հիմնարար փաստաթղթերի առկայությունը և դրանցով նախատեսված կարգավորումների ոչ հստակ տարանջատումը կաշկանդում են այդ փաստաթղթերի կիրառումը: Փաստաթղթերից օգտվելու անհարմարությունները թույլ չեն տալիս, որ դրանք ամբողջությամբ տեղայնացվեն ՃԿՊԱ ստորաբաժանումներում և դառնան գործունեությունը կարգավորող դրույթներ:

ՃԿՊԱ որակի ապահովման կենտրոնի գործունեության անկախությունը վտանգված է, քանի որ փաստացի այն ենթարկվում է պրոտեկտորին: Կենտրոնի ազդեցությունը ՃԿՊԱ գործունեության վրա սահմանափակ է թե կառուցվածքային ստորաբաժանումների ընդգրկման, թե ազդեցության խորության առումներով: Նոր մարդկանցով ՃԿՊԱ առանձին հաստիքների համալրումը (մասնավորապես՝ դեկան, ամբիոնի վարիչ) զգալիորեն թարմացրել է ՈԱ համակարգը համապատասխան ստորաբաժանումներում: Կարելի է եզրակացնել, որ ՈԱԿ գործունեությունը բավարար չէ, և որ կենտրոնին դեռևս չի հաջողվում նպաստել որակի մշակույթի ձևավորմանը:

ՈԱԿ-ին հատկացվող ռեսուրսների (այդ թվում՝ մարդկային) օգտագործման արդյունավետությունը վտանգված է, քանի որ չի իրականացվում կենտրոնի կարիքների գնահատում: Սրա պատճառը նաև կենտրոնի՝ ՃԿՊԱ համակարգում դեռևս չհստակեցված դիրքավորումն է:

Կենտրոնը փորձում է գնահատել ընթացող գործընթացները, սակայն դա չի արվում ապագա բարելավումների դուրսբերման վերջնարդյունքով:

Չնայած ԱԻՆ հետ սերտ կապերին և շահակիցների տարբեր խմբերի՝ որպես ռեսպոնդենտների մասնակցությանը ՈԱ գործընթացներում՝ որակի ապահովման կենտրոնն իր աշխատանքներում շահակիցների ակտիվ շարունակական ներգրավման մեխանիզմներ չի կիրառում: ՈԱ հանձնաժողովի գործունեությունը բավարար չէ ներքին շահակիցների լիարժեք մասնակցության ապահովման համար, իսկ արտաքին շահակիցների ներգրավման հայեցակարգը մշակված չէ:

Այն, որ ՈԱ քաղաքականությունը և ընթացակարգերը չեն վերանայվում և ՈԱ ներքին համակարգի կարիքները չեն ուսումնասիրվում, վտանգում է ՈԱ համակարգի արդյունավետությունը: Այս պարագայում ՈԱ համակարգը չի կարող առաջ տանել ՃԿՊԱ մյուս ենթահամակարգերին:

Արտաքին գնահատման համար նպաստավոր է այն, որ ՈԱ ներքին համակարգում օգագործվում է ESG տերմինաբանությունը, սակայն ընթացիկ վերլուծությունների պակասը դժվարեցնում է ոչ միայն արտաքին գնահատումը, այլև ՃԿՊԱ կողմից ինքնավերլուծությունը: Արտաքին գնահատմանը խոչընդոտում է նաև ներքին վերլուծությունների խորության պակասը. օրինակ՝ հարցումներ անցկացվում են, բայց դրանց արդյունքները պատշաճ կերպով չեն վերլուծվում, պատճառներ չեն բացահայտվում:

ՃԿՊԱ-ն չի հրապարակում տեղեկություններ ընթացակարգերի և գործընթացների որակի մասին: Ներքին շահակիցների համար իրենց վերաբերող հարցումների արդյունքների հասանելիությունը երաշխավորված չէ, ինչը վտանգում է գործադրված մեխանիզմների արդյունավետությունը:

Եզրակացություն:

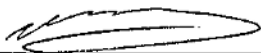
Հաշվի առնելով որակի ապահովման քաղաքականության և ընթացակարգերի դեռևս ոչ լիարժեք գործարկումը, որակի ապահովման ենթակառուցվածքի՝ ՃԿՊԱ ողջ գործունեության վրա թույլ ազդեցությունը, շահակիցների պասիվ մասնակցությունը ՈԱ գործընթացներին, ՈԱ համակարգի արդյունավետության գնահատման և բարելավումների պակասը, ՈԱ ներքին գործընթացներում վերլուծությունների պակասը, գործընթացների որակի մասին տեղեկությունների ոչ մատչելի լինելը, ինչպես նաև 2017 թ. հավատարմագրման փորձագիտական գեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների պլան-ժամանակացույցով նախատեսված՝ ՈԱ համակարգի բարելավմանն ուղղված քայլերի զգալի մասի իրականացված չլինելը՝ կարելի է եզրակացնել, որ ՈԱ ներքին համակարգը բավարար մակարդակով չի նպաստում ՃԿՊԱ գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

Եզրահանգում:

ՃԿՊԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 10-ի պահանջներին գնահատվում է *անբավարար*:

ԳԼԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

<i>ՉԱՓԱՆԻՇ</i>	<i>ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ</i>
1. Առաքելությունը և նպատակները	Բավարարում է
2. Կառավարումն ու վարչարարությունը	Բավարարում է
3. Մասնագիտության կրթական ծրագրերը	Բավարարում է
4. Ուսանողները	Բավարարում է
5. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնասօժանդակ կազմը	Բավարարում է
6. Հետազոտությունը և զարգացումը	Չի բավարարում
7. Ենթակառուցվածքը և ռեսուրսները	Բավարարում է
8. Հասարակական պատասխանատվությունը	Բավարարում է
9. Արտաքին կապերը և միջազգայնացումը	Բավարարում է
10. Որակի ներքին ապահովման համակարգը	Չի բավարարում

 Տիգրան Մնացականյան
 Փորձագիտական խմբի ղեկավար

04 մարտ 2020

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՉԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

- 1. Տիգրան Մեացականյան՝** 2008 թ.-ին ավարտել է Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանը՝ «Կառավարում» մասնագիտությամբ: 2011 թ.-ին շնորհվել է տնտեսագիտության թեկնածուի գիտական աստիճան: 2011 թ.-ից ՀՊՏՀ կառավարման ամբիոնի ասիստենտ և դասախոս է: 2019 թ. ապրիլ-սեպտեմբերին եղել է ՀՊՏՀ գիտության գծով պրոռեկտոր: Հրատարակել է մի շարք գիտական հոդվածներ կառավարման տեսության, հանրային կառավարման պատմության, հանրային կառավարման ժամանակակից հիմնախնդիրների և արդյունավետության գնահատման մեթոդաբանության ու բարձրացման, տեղական ինքնակառավարման հիմնախնդիրների վերաբերյալ: Մասնակցել է բարձրագույն կրթության որակի բարձրացման հարցերին նվիրված միջազգային գիտաժողովների:
- 2. Բարսուղայ Պաուլյեկ՝** 1999 թ.-ին ավարտել է Լեհաստանի ռազմածովային ակադեմիան: 2007 թ.-ից մինչ օրս աշխատում է Լեհաստանի ռազմածովային ակադեմիայում որպես դեսախոս, այնուհետ՝ պրոֆեսոր: 2011 թ.-ից անվտանգության գիտությունների դոկտոր է: 2016 թ.-ին ընտրվել է Լեհաստանի ռազմածովային ակադեմիայի Հրամանատարության և ծովային գործողությունների ֆակուլտետի փոխղեկան: Նույն տարում նշանակվել է Լեհաստանի ազգային որակի ապահովման հանձնաժողովի փորձագետ: 2019 թ.-ին ստացել է անվտանգության գիտությունների պրոֆեսորի կոչում, այնուհետև նշանակվել է Հրամանատարության և ծովային գործողությունների ֆակուլտետի ղեկան: 50-ից ավել գիտական հոդվածի, շուրջ 20 մենագրության հեղինակ է: Ղեկավարել է 27 գիտահետազոտական նախագիծ, կազմակերպել է 20 ազգային և միջազգային գիտաժողովներ: Արժանացել է բազմաթիվ պարգևների, որոնց թվում՝ Լեհաստանի Հանրապետության նախագահի, պաշտպանության նախարարի, ենթակառուցվածքների նախարարի, բնապահպանության նախարարի կողմից ստացած պարգևների:
- 3. Արմենուհի Մարգարյան՝** 2006 թ.-ին ավարտել է Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան պետական մանակավարժական ինստիտուտը՝ «Մաթեմատիկա» մասնագիտությամբ: 2011 թ.-ին շնորհվել է ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 2007-2011 թթ. եղել է Մ. Նալբանդյանի անվան պետական մանակավարժական ինստիտուտի «Մաթ. անալիզ և դիֆ. հավասարումներ» ամբիոնի դասախոս, 2011-2014 թթ.՝ նույն ամբիոնի ասիստենտ, 2014-2017 թթ.՝ «Բարձրագույն մաթեմատիկայի և մաթեմատիկայի դասավանդման մեթոդիկայի» ամբիոնի դոցենտ: 2018 թ.-ից Շիրակի

պետական համալսարանի Գիտական քաղաքականության, որակի ապահովման և կառավարման կենտրոնի տնօրենն է: Մի շարք գիտական հոդվածների հեղինակ և համահեղինակ է:

4. Օադիկ Հովհաննիսյան՝ 2007 թ.-ին ավարտել է Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանը՝ «Ինֆորմատիկա և կոմպյուտերային համակարգեր» մասնագիտությամբ: 2007-2009 թթ. լաբորանտ, համատեղությամբ դասախոս է աշխատել «Հաշվողական տեխնիկա» ամբիոնում: 2009թ.-2017 թթ. դասախոսել է ՀՊՃՀ «Քոմպյուտերային համակարգեր և ինֆորմատիկա» ֆակուլտետի «Քոմպյուտերային համակարգեր և ցանցեր» ամբիոնում: 2017 թ.-ին ստացել է տեխնիկական գիտությունների թեկնածուի աստիճան: 2017 թ. հոկտեմբերից զբաղեցնում է ՀԱՊՀ Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների ու էլեկտրոնիկայի ինստիտուտի գիտական քարտուղարի պաշտոնը: 2017 թ.-ի հոկտեմբերից նույն ինստիտուտի «Քոմպյուտերային համակարգեր և ցանցեր» ամբիոնի ասիստենտ է, 2018 թ.-ի օգոստոսից՝ նույն ամբիոնի դոցենտ: Հեղինակել և համահեղինակել է մի շարք գիտական հոդվածներ:

5. Մարիամ Թորոսյան՝ Եվրասիա միջազգային համալսարանի «Կառավարում» մասնագիտության բակալավրիատի 3-րդ կուրսի ուսանողուհի է: Մասնակցել է ՈԱԱԿ «Ուսանողության ձայն» նախագծի ուսանող-փորձագետների պատրաստման դասընթացին:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

	08.12.2019 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում ՃԿՊԱ ռեկտորի հետ	14:30	15:10	40 րոպե

	09.12.2019 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	09:30	10:00	30 րոպե
2.	Հանդիպում ակադեմիայի գործունեությունը համակարգող ԱԻՆ ներկայացուցիչների հետ	10:10	10:55	45 րոպե
3.	Հանդիպում պրոռեկտորների հետ	11:05	11:50	45 րոպե
4.	Հանդիպում ինքնավերլուծությունն իրականացրած աշխատանքային խմբի ներկայացուցիչների հետ	12:00	12:45	45 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	12:55	13:55	60 րոպե
6.	Հանդիպում ֆակուլտետների ղեկանների հետ	14:05	14:50	45 րոպե
7.	Հանդիպում ՃԿՊԱ շրջանավարտների ներկայացուցիչների հետ	15:00	16:00	60 րոպե
8.	Հանդիպում ՃԿՊԱ գործատուների ներկայացուցիչների հետ	16:10	17:10	60 րոպե
9.	Փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	17:20	18:30	70 րոպե

	10.12.2019 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում Ակադեմիայի խորհրդի ներկայացուցիչների հետ	09:30	10:10	40 րոպե
2.	Հանդիպում ամբիոնների, փարիչների, ցիկլերի ղեկավարների և ՄԿԾ մշակողների հետ (10-12 հոգի)	10:20	11:20	60 րոպե
3.	Հանդիպում դասախոսական կազմի ներկայացուցիչների հետ (10-12 հոգի)	11:30	12:30	60 րոպե
4.	Հանդիպում Ուսանողական խորհրդի, ՈԻԳԸ ներկայացուցիչների հետ	12:40	13:20	40 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:30	14:30	60 րոպե
6.	Հանդիպում բակալավրիատի ուսանողների հետ (10-12 հոգի)	14:40	15:40	60 րոպե
7.	Հանդիպում մագիստրատուրայի ուսանողների հետ (10-12 հոգի)	15:50	16:50	60 րոպե
8.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	17:00	18:30	90 րոպե

	11.12.2019 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում Որակի ապահովման կենտրոնի ներկայացուցիչների և Շրջանավարտների ու կարիերայի պատասխանատուի հետ	9:30	10:30	60 րոպե
2.	Այց դեկանատներ և ամբիոններ /փաստաթղթերի ուսումնասիրություն/	10:40	12:10	90 րոպե

3.	Ռեսուրսների դիտարկում (լսարաններ, լաբորատորիաներ, գրադարան, բուժկետ, բուֆետ)	12:20	13:40	80 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:50	14:50	60 րոպե
5.	Հանդիպումներ ՃԿՊԱ ստորաբաժանումներում (Գիտական հետազոտությունների կենտրոն, Կադրերի բաժին, Միջազգային կապերի և համագործակցության բաժին, Հաշվապահություն)	15:00	17:00	120 րոպե
6.	Փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	17:10	19:30	140 րոպե

	12.12.2019թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Բաց հանդիպում փորձագիտական խմբի հետ	9:30	10:10	40 րոպե
2.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	10:20	12:00	100 րոպե
3.	Փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	12:10	13:10	60 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:20	14:20	60 րոպե
5.	Փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	14:30	17:30	180 րոպե
6.	Անփոփիչ հանդիպում ՃԿՊԱ ղեկավար կազմի հետ	17:40	18:00	20 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄԼԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

N	Փաստաթղթի անվանում	Չափանիշ
1.	Արտաքին շահակիցների շրջանում իրականացվող հարցումների արդյունքներ	1
2.	Ակադեմիայի ՌԾ-ի իրականացման կարճաժամկետ պլան	1
3.	Ակադեմիայի ՌԾ-ի իրականացման միջնաժամկետ պլան	1
4.	ՌԾ-ի իրականացման ընթացքի վերաբերյալ տարեկան զեկույցներ	1
5.	ՃԿՊԱ ստորաբաժանումների զարգացման ծրագրեր	2
6.	Գիտական խորհրդի նիստերի արձանագրություններ (2018-2019 թթ.)	2
7.	Ակադեմիայի խորհրդի նիստերի արձանագրություններ (2018-2019 թթ.)	2
8.	ՈւՄ նիստերի արձանագրություններ (2018-2019 թթ.)	2
9.	ՃԿՊԱ ստորաբաժանումների աշխատանքային պլաններ	2
10.	Ստորաբաժանումների ընթացիկ և տարեկան հաշվետվություններ	2
11.	Տեղեկագրերի օրինակներ	2
12.	Առարկայական ծրագրեր	3
13.	Ակադեմիական ազնվության կանոնակարգ	3
14.	Կրթության որակի գնահատման ցուցիչների կոմպլեքս կարգ	3
15.	Դիպլոմի և դիպլոմի հավելվածի օրինակներ	3
16.	Ուսման վարձավճարի մասնակի փոխհատուցման ընթացակարգ	4

17.	Ակադեմիայում բակալավրի կրթական ծրագրով սովորող և հեռակա ուսուցման ընդունելության կանոնակարգ	4
18.	Ակադեմիայի մագիստրոսի կրթական ծրագրով ընդունելության և ուսուցման կազմակերպման կանոնակարգ	4
19.	Ակադեմիայում ուսումնական խորհրդատուների գործունեության կանոնակարգ	4
20.	Դասավանդման որակի և արդյունավետության վերաբերյալ ուսանողական հարցումների արդյունքներ	4
21.	Ակադեմիայում խորհրդատուի աշխատանքների վերաբերյալ ուսանողների հարցումների արդյունքներ	4
22.	Խորհրդատուների տարեկան աշխատանքային պլաններ	4
23.	Ակադեմիայի շրջանավարտների և առաջխաղացման կենտրոնի գործունեության կանոնակարգ	4
24.	ՀՀ ԱԻ նախարարի 2012թ. փետրվարի 2-ի Ակադեմիայի շրջանավարտներին աշխատանքով ապահովելու մասին թիվ 19-Ա հրաման	4
25.	Ուսանողների հեղինակությամբ կամ համահեղինակությամբ տպագրված հոդվածների ցանկ	4
26.	Ակադեմիայի ուսանողական խորհրդի կանոնադրություն	4
27.	Ակադեմիայի ուսանողների գիտելիքների գնահատման բողոքարկման ընթացակարգ	4
28.	ՊԴԿ-ի մրցութային ընտրության և պաշտոնների տեղակալման կանոնակարգ (2019 թ.)	5
29.	ՊԴԿ անհատական պլանների օրինակներ	5
30.	ՊԴԿ-ի գիտամանկավարժական գործունեության գնահատման վարկանիշային թերթիկի լրացված օրինակներ	5

31.	ՊՂԿ-ի գիտամանկավարժական գործունեության գնահատման վարկանիշային թերթիկի վերլուծություններ	5
32.	Դասավանդման որակի և արդյունավետության վերաբերյալ ուսանողական հարցման լրացված հարցաթերթիկներ	5
33.	Ամբիոններում դասալսումների անցկացման և քննարկման կազմակերպման կարգ	5
34.	ՊՂԿ-ի վերապատրաստումների սերտիֆիկատներ	5
35.	2017-2022 թթ. գիտահետազոտական գործունեության զարգացման հայեցակարգ	6
36.	ՊՂԿ հետազոտական գործունեությունում ներգրավվածության ցուցանիշներ՝ ըստ տարիների	6
37.	Պրոֆեսորադասախոսական կազմի գործունեության վարկանիշային գնահատման կարգ	6
38.	Ակադեմիայում ֆինանսների տնօրինման քաղաքականություն և ընթացակարգ	7
39.	Ակադեմիայի հասարակությանը տեղեկատվության ապահովման ընթացակարգ	8
40.	Հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի հաստատման քաղաքականություն	8
41.	Օտար լեզուներով տեղեկատվական կյութեր	8
42.	Արտաքին կապերի և միջազգային համագործակցությանը նպաստող քաղաքականություն	9
43.	Արտաքին կապերի և միջազգայնացման ռազմավարություն	9
44.	Որակի ապահովման կենտրոնի աշխատակիցների պաշտոնի անձնագրեր	10
45.	Դասավանդման որակի վերաբերյալ հարցումների վերլուծություններ	10

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Լսարաններ (տեսական և գործնական պարապմունքների, առաջին օգնության, խաղարկման լսարաններ)
2. Դեկանատներ
3. Ամբիոններ
4. Ստորաբաժանումներ (Գիտական հետազոտությունների կենտրոն, Կադրերի բաժին, Հաշվապահություն, Գործերի կառավարչություն)
5. Լաբորատորիաներ
6. Հեռավար ուսուցման դահլիճ
7. Նիստերի դահլիճ
8. Բուժկետ
9. Ճաշարան
10. Գրադարան
11. Մարզադահլիճ
12. Պահեստ
13. «Լուսակերտ» գործնական պարապմունքների կենտրոն

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄԵՐԻ ՑԱՆԿ

- ԱԻՆ- Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
- ԳԱԱՑ- գործունեության արդյունավետության առանցքային ցուցանիշներ
- ՃԿՊԱ- Ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիա
- ՄԿԾ- մասնագիտության կրթական ծրագիր
- ՄՈՒՀ- մասնագիտական ուսումնական հաստատություն
- ՈԱ- որակի ապահովում
- ՈԱԱԿ - Մանագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն
- ՈԱՇ- որակավորումների ազգային շրջանակ
- ՌԾ- ռազմավարական ծրագիր
- ՈԻԳԸ- ուսանողական գիտական ընկերություն
- ՈԻԽ- ուսանողական խորհուրդ